

อิมิตติธรรม
ในคำกลอน

โดย...หลวงตา สूरยา มหาปัญญา

วิมุตติธรรม
ในคำกลอน

..โดย..
หลวงตา สุริยา มหาปัญญา

วิมุตติธรรมในคำกลอน

หลวงตาสุริยา มหาปัญญา

วัดป่าโมกข์

ต.นาหว่อ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร

จัดพิมพ์เมื่อ : พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เปลือกคำ

หนังสือเล่มนี้ไม่คุณค่าหลาย
กว่าจะได้เป็นเล่มมาแสนเนิ่นช้า
ไม่ง่ายดายดังที่เห็นว่างามตา
คล้ายฝีกกรรมนานช้า - ทำไม่จริง

อาจารย์ท่านเมตตาให้เป็นบทสอน
ท่านคอยเตือนใช้ขึ้นตอดทนยัง
คุณธรรมเกิดได้ถ้าหมั่นทำจริง
ศิษย์มีหวังด้วยจิตเขลาเบาปัญญา

ทำ(ธรรม) เนิ่นช้าเพราะตัวขี้มัวแต่หลง
สมมติตัวตนยึดหลงขนธทำ
จิตชอบไปเป็นไม่เห็นอนัตตา
อุปายให้มากกลับมองไม่เป็น

วิมุตติธรรมค่ากลอนย้อนสอนใจเจ้า
ไม่เพียรเอาแล้วเมื่อไหร่จะได้เห็น
ทั้งชีวิตมีแต่ทุกข์แสนลำเค็ญ
วางไม่เป็นใจเจ้าเอ๋ยโง่เขลาตาย

ไฉไลกลอนคำธรรมช่วยย้ำคนหลง
ให้ปลัดปลงความยึดถือสิ่งทั้งหลาย
ว่าชีวิตมีเกิด-แก่-เจ็บ-ตาย
ทุกสิ่งชวนขวายนสุดท้ายไม่ใช่ของเรา

เอาคำครุย์ำใจคลายความหลง
ทำให้ตรงตามคำพระท่านปลุกเร้า
ข้าอยู่โยไฟไหม้บ้านมัวซึมเซา
ไม่ถึงธรรมกับเขา-เราไม่จริง

ขอน้อมกราบธรรมครูผู้ชนะ
ก็เลสราคะตณหาทั้ง
เป็นแบบอย่างผู้พ้นโลกจบได้จริง
งามตามสิ่งพระสุดศตทรงแสดง

ยังไมตตาหาอบายพาหุสัตว์
พันวิภูฏะด้วยพากเพียรปัญญาแจ้ง
วิมุตติธรรมในคำกลอนสอนแสดง
ชี้ทางแจ้งสำเร็จธรรมพ้นทุกข์จริง.

ศิษย์ผู้โง่เขลา

๑.

เจรณฺสติ ระลึกรู้ อยู่กับกาย
 คือเครื่องหมาย นิมิตธรรม กรรมฐาน
 รู้ต่อเนื่อง เรื่องใดเกิด อย่าเตลิดตาม
 รู้แจ้งความ ที่มันเป็น เช่นนั้นเอง
 รู้กายใหญ่ ใครๆเรียก มหาภูตรูป
 ตัวสลับ รูปสี นีโหลงเหลือ
 รูปอาศัย อยู่ภายใน ไหลโคลงเคลง
 ดวงเงว ดั่งป่าช้า คราจิตนิ่ง
 รู้จิตเฉย จิตคิด ตัดอารมณ์
 ว่ายเวียนจม ความอยาก มากสรรพสิ่ง
 เห็นจิตวาง ว่างสงบ ตัดได้จริง
 เห็นจิตนิ่ง อิงแอบธรรม สุขล้ำเอย.

ศ. ๒๕๖๖

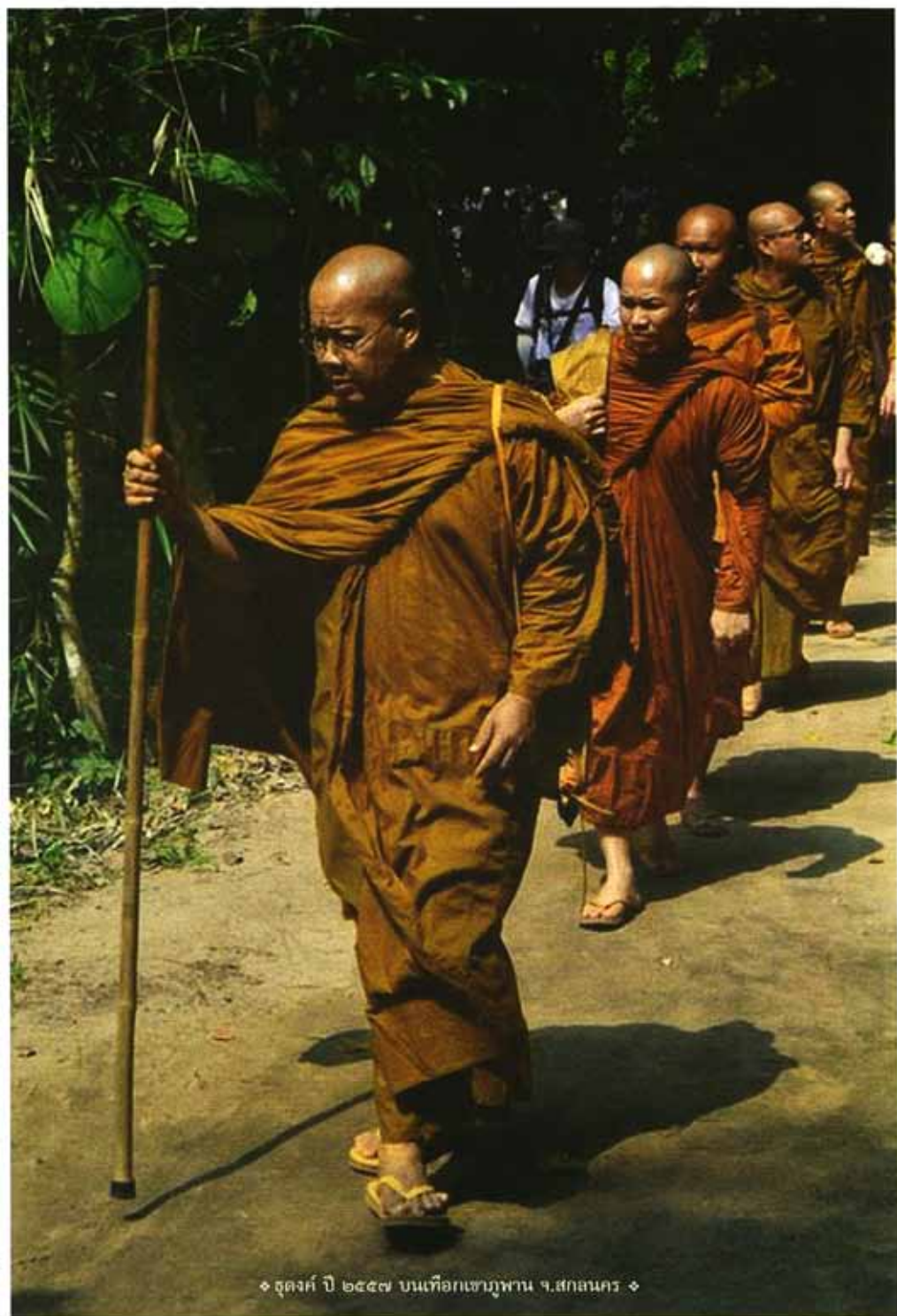
ส่วนธรรมที่ทวารณ ราชบุรี
 ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๒.

สัจจธรรมใช้เราเขา

เรื่องสัจจธรรม ใช้เราเขา เป็นเจ้าของ
ใครยึดครอง หวงห้าม ไม่ข้ามเหว
ธรรมชาติ น้ําส่งผล พันดิเลว
จะล้มเหลว หากยึดเอา เวลาในธรรม
ใช้ศาสนา ใช้นิยาย ใช้ชายหญิง
สมมุติทั้ง วางตัวตน พันสุขล้ำ
ธรรมชาติไหล ธรรมชาติหยุด วิมตติธรรม
เหนือบุญกรรม ดับสนิท ปัดแบ่งแยก.

๓.

เดินทางสู่ปัจจุบัน

ไกลแสนไกล ใจห่าง พระนิพพาน
ไกลบัวงมาร ช้านาน ยากหลักเร้น
ไกลพุทธทศพา ไกลทุกข์ ปลุกประเด็น
ไกลไม่เห็น เช่นคน ตาบอด
มองอนาคต ไกลแค่ ปัจจุบัน
เมรที่ฉน ฝนกาย ต้องได้จอด
มันหมายไว้ชีพ นี้ต้อง ให้รอด
มรรคผลวิมุตติ สิ้นสุด ทางเดิน.

๕. กรรมฐานเผาผลาญกิเลส

กรรมฐานคือการทำงานประหารกิเลส	ทำให้เหตุมูลฐานผลาญต้นเหตุ
กิเลสเกิดได้เพราะใจหลงเวทนา	สติตามรักษาต้นเหตุไม่ผูกพัน
เข้าใจจิตใจจะฝึกกิเลส	แต่เพราะต้นเหตุตัวรู้น้อยนั้น
กิเลสต้นเหตุไหลมาครบครัน	น้ำน้อยหรือนั้นจะทันดับไฟ
สตรีรู้ตัวต่อก่อกำเนิด	สติประเสริฐเกิดเป็นวิชชาให้
สว่างแจ้งธรรมกรรมฐานใจ	ทำชำนาญไว้ใจไม่ทุกข์เลย
โทษะโลภะชนะได้ยาก	ชีวิตลำบากหากปล่อยทิ้งเฉย
ทุกข์บรรดามีพุทธชยที่ใจเอย	ฝึกเห็นให้เคยขบใจอย่าท้อ
ชีวิตนั้นน้อยอย่าพลอยมัวเพลิน	โยนใส่เซียวรัน(run) กัลยาณมิตรรอ
มรรคผลไม่ทันสมัยรู้ตัวไว้ให้จดจ่อ	ไม่นานหรือกหนอนสันทกพบธรรม.

๕.
หาใบหน้าแท้ให้เห็น

กระจกเงา แม้สองหน้า ข้าได้เห็น
แต่ใช้เป็น ใบหน้าจริง ที่สิ่งอยู่
ใบหน้าแท้ อยู่ไหนหว่า ข้าไม่รู้
ที่เห็นอยู่ คือหน้าที่ ที่ฉันทำ
อันหน้าที่ ฉันว่าดี กว่าหน้าตา
ตื่นขึ้นมา ทำหน้าที่ ก็นดล้า
หน้าที่ตัว หน้าที่ใคร ใครใคร่ทำ
หน้าที่ควร ตอกย้ำคือ ทำใจให้ไร้ทุกข์.

๖.
อาหาร

กวางิการอาหาร อาหารเป็นค้ำกลืน เข้าปากลงท้อง ป้องความหิว
ผลสำหาร สัมผัสผิว กายตัว ไม่กลัวหอมอง
มโนสัญเจตนาหาร คิดอ่านออก เข้าใจได้ ดั่งใจปอง
วิญญาณาหาร ตาหูจุมุก ต้องแจ้งชัด ตัดมลทิน.

๗.
กัลยาณมิตรแท้

กัลยาณมิตร คือผู้ที่ มีใจสูง
มุ่งชกุง ให้จิตใจ ใฝ่กุศล
สู้มรรคา หนทางเก่า เหล่าอริยชน
เป็นแรงดล บันดาลใจ ได้ถึงธรรม.

๘.
เดินจงกรม

กายพาเดิน อย่าเพลินเห็น เป็นเราเขา
รู้หนักเบา อย่ายึดเอา เป็นเจ้าของ
สักแต่ว่า ผัสสะมา อย่าเข้าครอง
เพราะเจ้าของ คือธรรมชาติแท้ เราแค่รู้.

๙.
ตามรอยพระตถาคต

การดำรง ชีวิต ในคราบพระ
ทกวาระ การเคลื่อนไหว ให้ใจว่าง
กั้นตมคิด ต้องมีจิต คึดปล้อยวาง
นี่คือทาง ตามรอยบาท พระศาสดา.

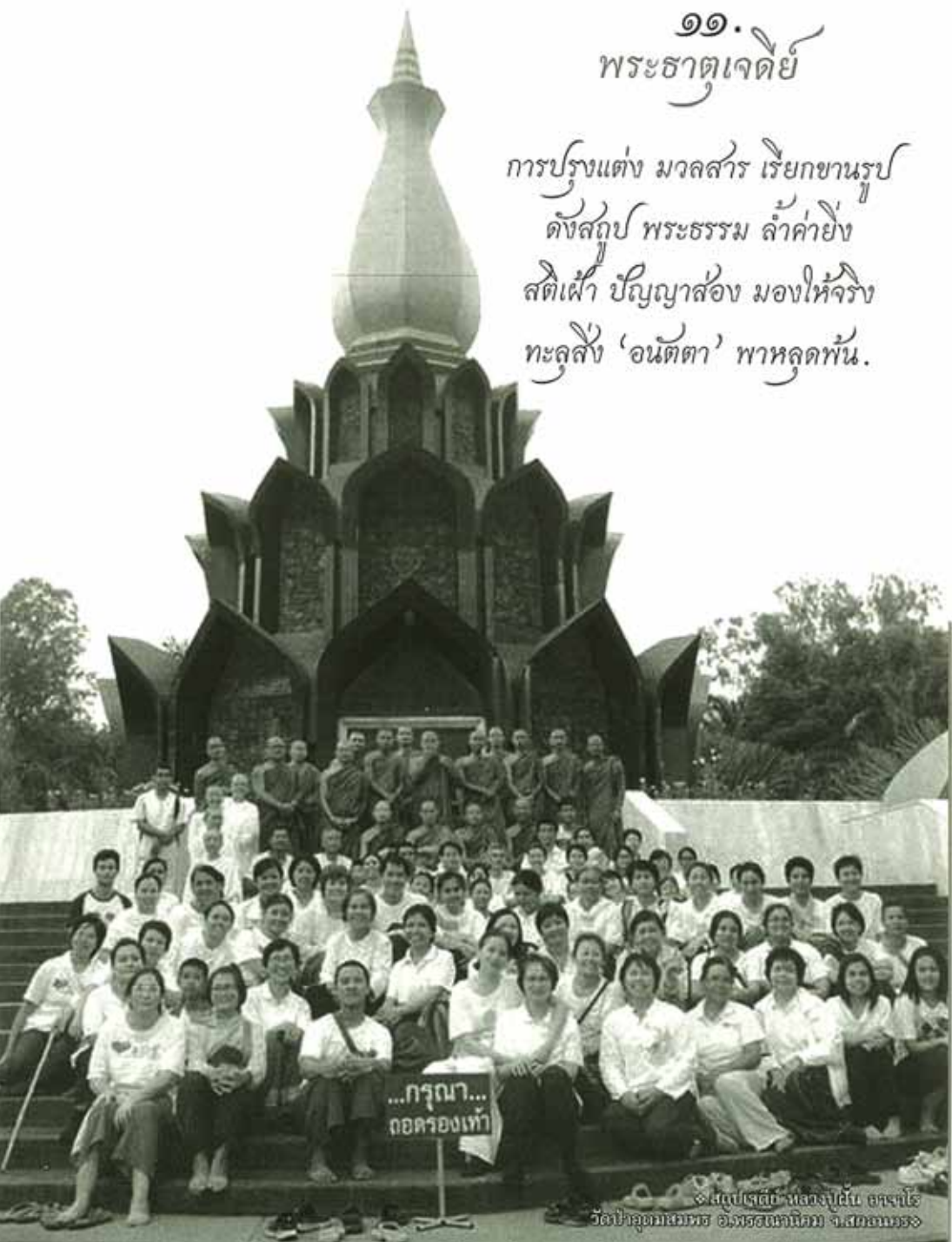
๑๕.

การทำงานแบบอริยะ

..การทำงานอย่างพระทำคือกรรมฐาน	เป็นยอดงานมุ่งเป้าเอาทรัพย์ใหญ่
เป็นยอดครูยอดปัญญาหาเปรียบใด	อกันันท์ธรรมให้ใจเพ็ดเพลิน
..อันการงานนั้นต้องคิมค่าเลิศ	ถึงประเสริฐสุขได้ไม่อายเขิน
เกิดคัลลทหทัยรับทุกขได้ตั้งประเมิน	จะเดินเห็นนั่งนอนไม่ร้อนตัว
..กรรมฐานคือการภาวนา	ดูกายาเห็นจิตปรุงทั้งนำหัว
ดูเกิดดับตณหากลับกลิ้งกลอกกลัว	ให้รู้ทวนวณธรรมล้ำเข้ามา
..สติให้ทำหน้าที่คล้ายตำรวจ	ต้องตามตรวจทุกกิจกรรมธาตุชั้นธนะ
บึงก็เลศอุปาทานปลอมแปลงมา	มารทั้งห้าให้รู้จักขักสะพาน
..งานนี้ยาต้องเพียรทำอย่างต่อเนื่อง	อีกทั้งเรื่องปริยัติหัดแตกฉาน
ทำแล้วไซ้รต้องให้ครูดูผลงาน	หาอาจารย์ผู้รู้ชอบสอบอารมณ์
..ใจเย็นๆ ใล้งๆ ไปรั้งๆ เกิด	สุขล้ำเลิศล้ำมาชิมันปัญญาสม
ญาณแจ้งแทงกึเลศตายไร้อารมณ์	จิตไม่จมติดสงบพบนิพพาน
..ความเห็นต่างระหว่างโลกีย์กับโลกศต	ตรงเห็นจุดปัญหาชีวิตวิภูสังสาร
ดูไม่ออกด้วยไร้วิปัสสนาญาณ	จึงบริหารชีวิตผิดหลักธรรม
..โลกิยามองขันธห้าเป็นตัวตน	จิตว่ายวนตามตณหัน่าขบข่า
ส่วนโลกศตหุยุดตณหาพาขักนำ	จิตมีธรรมส่องสว่างหนทางเดิน.

๑๑. พระธาตุเจดีย์

การปรุ้งแต่ง มวลสาร เรียกขานรูป
ตั้งสถูป พระธรรม ล้ำค้ำยั้ง
สถิเฝ้า ปัญญาส่อง มองให้จริง
ทะลสิ่ง 'อนัตตา' พาหลุดพ้น.

...กรุณา...
ถอดรองเท้า

๑๒.

การปลูกฝังคุณธรรม

การปลูกฝังคุณธรรมในใจคน
ฝึกสติเห็นธรรมพูดทั้งจริงปลอม
ศีลธรรมนำสู่ผลสร้างคนดี
สร้างหรือละอายุชั่วตัวจัญไร

หากอยากเสริมความงามต้องขยันดี
คิดห้าเต็มเพิ่มเข้าไปไม่สร้างกรรม
อริยธรรมนำชนพ้นดิชั่ว
ให้สลายกลายเป็นกลับตัวตน

ต้องเริ่มต้นฝึกกรูตัวให้ทั่วพร้อม
ไม่ยินยอมอธรรมเกิดตะเพิดไป
จะต้องมีสติทอต่อเงื่อนไข
กลัวบาปกรรมนั้นไซ้ไรได้จริยธรรม

โสรจจัส เสี่ยงมิไว้ไม่ถล่า
สังเคราะห์ทำกรรมดีด้วยช่วยสังคม
ชำระตัวของจิตคือศีลเสม
จิตหลุดพ้นไม่ยึดมั่นขนธห้าเอย.

◊ สงกรานต์...สงกรานต์ ปี ๒๕๕๘ ที่วัดป่าโสมกนัสนิ ◊

◆ ทำงาน...งานธรรม ◆

๑๓.

พัฒนาปัญญา

การพัฒนา เป็นเรื่องดี ถ้ามีได้
แต่ต้องให้ ปัญญา ทำอย่าหลง
แก้ที่ใจ รู้ให้จริง ทิ้งให้ลง
จิตมั่นคง รู้ตรงเหตุ กิเลส-ธรรม.

๑๔.

เปิดของที่ปิด

การแสดง บทพระธรรม ล้ำเลิศยิ่ง
เอาความจริง มาเปิดเผย เฉลยให้
คนได้ตื่น ต้านตณหา มหาภัย
จงขบไล่ ตัวเสนียด ให้เกลียดมัน
ระวางตัว ความคิด ผลิตรองขัง
ยื่นเดินนั่ง รู้ตัวไว้ ไม่ไหวหวั่น
วางจิตอยู่ สติรู้ คู่ปัจจุบัน
แจ้งจบพลัน ทนเกิดดับ รับความว่าง.

๑๕. กวาดขยะชำระใจ

เก็บขยะ กวาดเท่าไร ไม่รู้หมด
 ถ้าไม่ปลด ต้นไม้ หรือย้ายหนี
 ตัดรากเหง้า ถอนโคน โคนันทน์ที่
 ถ้อย่างนี้ สิ้นปัญหา ตาสบาย
 แต่ปัญหา ไม่ได้มี ที่ตรงนั้น
 ตรงจิตท่าน นั้นมันนิ่ง อิงแสงสาย
 ทุขภัยธรรม-ชาติเขลา เราน่าอาย
 ปลอยวางได้ ตัวตนดับ กลับสู่ว่าง.

๑๖. เกิด

เกิด	รูปกาย คล้ายดังฝัน ผันแปรเปลี่ยน
ทุกข์	วนเวียน วิวัจกร รักโลกหลง
เกิด	แก่ตาย กลายกลับ แล้วดับปลง
สุข	เพราะปลง ปลอยวาง ล้างอดีตตา
เกิด	ศรัทธา ปรารถนาก็ รเรียนรู้ทุกข์
วิปัสสนา	ถูก ประจักษ์แจ้ง แหล่งตณหา
พาสัน	ภพ จบธรรม พระสัมมา
ภพชาติ	ใด ในขันธห้า ค่าเป็นศูนย์.

๑๗.
หลงสมมติ

เกิดแก่ตาย สลายร่วง อำพรางสัจจ์
หาสมบัติ เพียรสร้างงาน พาลเป็นหลง
เรียนเขียนอ่าน นานโฉน ไม่ปลดปลง
สมมติคง บงการจิต ปัดสัจจธรรม.

๑๘.
มานะอดตาพาทุกข์

เกิดมานะ ละปัญญา วิชชาสุญ
โมหะมุล ทุนเพิ่ม เสริมศักดิ์ศรี
ตัวตนต่อ ก่อปัญหา ทาอปรีย์
ทิวรูชี ตัวอดตา พาทุกข์เอย.

๑๙.

ปล่อยวางว่างแท้

โกรธโลภหลง ปลงปล่อยวาง จิตว่างได้
ยึดทำไม ให้ใจหนัก วางพักก่อน
วางขันธห้า ทิ้งอดีต อนาทร
เห็นเป็นร้อน รู้ว่าหนัก จึงพักวาง.

๒๐.

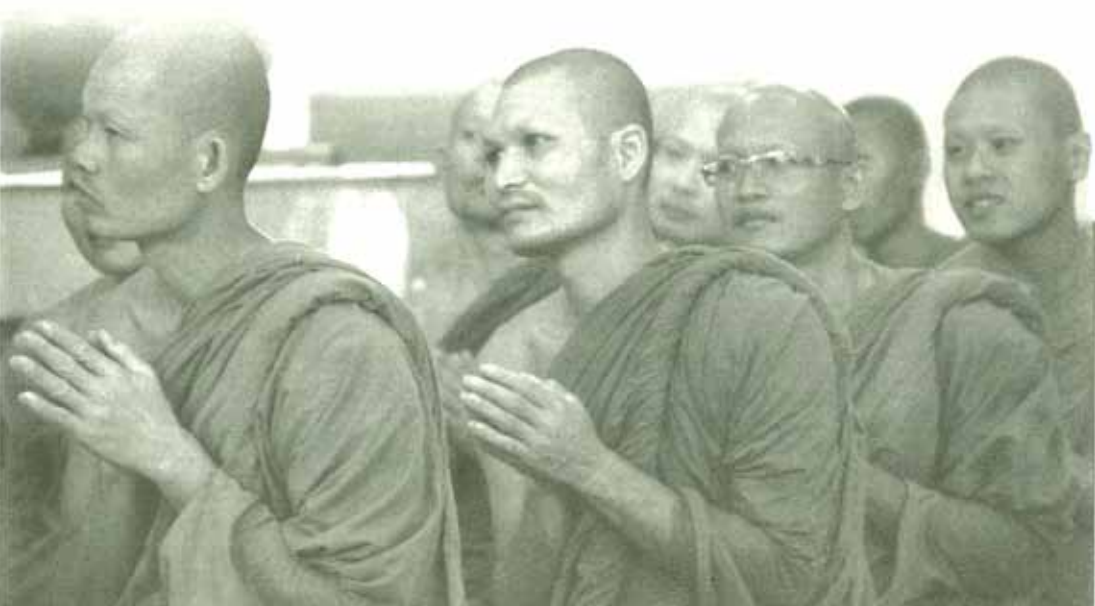
เกลียดตัวเอง

คนเกลียดเรา เขาเกลียดใจ ในตัวเขา
ไม่รู้เรา ไม่เอาเกลียด ยึดเยียดให้
เขาไม่รู้ ว่าตัวเขา เมาทกขใจ
ฉนคนให้ ใจไม่เขลา เอาทกขฉน.

๒๑. ค้นพบใจ

คนได้ใจ ใช่หรือไม่ ที่ใครคิด
ตรองสักนิด คิดว่าได้ ใจจริงหรือ
ได้ใจจริง หรือทั้งใจ กันแน่เฮ้อ!
ใจนั้นหรือ คือแค่รู้ อยู่ว่างๆ
อันตัวว่าง นั้นแคใจ ในเบื้องต้น
หากฝึกฝน ทนรู้ไป ใจยิ่งว่าง
รู้เป็นมรรค ว่างเป็นผล ทนถางทาง
ใจโล่งว่าง ถางกิเลสจบ " ค้นพบใจ " .

๒๒.
เศรษฐุทกขั

คนบาบหนัก คอรัทตัว กลัวความทกขั
ติดสนก สขสบาย ในกายน
หลงตัวตน สักกายะ มานะมี
คนเช่นนี้ เศรษฐุทกขั ไม่เห็นธรรม.

๒๓.
กัลยาณมิตร

คบผู้ใด ต้องมั่นใจ ว่าประเสริฐ
ช่วยเราเกิด ปัญญา หาทรรพยได้
ทั้งทรรพยสิน ภายนอก และภายใน
ไม่พาไหล หลงผิด จิตอธรรม.

๒๔.
มัลลย

ความจริงของมัลลย คือห้ามใคร อาลัยเจ้า
แต่ความเขลา กลับขบใจ ให้คิดถึง
ไม่อาลัย ไม่หวนไหว ไม่คั่น
เมื่อวางจิต ให้เป็นหนึ่ง จรุงซึ่งถึงมัลลย.

๒๕.
ผู้พิชิตภูลังกา

ครั้งหนึ่งในชีวิต ที่ได้พิชิต ภูลังกา
ธุดงค์ตามหลวงตา ประเมินค่า ความอดทน
เหนื่อยกายมากหลาย สู้ได้ ไร่กังวล
ใจโล่งปัดสิ้น สุขสดชื่น ต้นเบิกบาน.

๒๖.

สัวรรคีน่ากลัวกว่านรก

ความจริงนรก ผู้ใดใคร ว่าน่ากลัว

สัวรรคีนั่นตัว น่ากลัว ต่างหาก

ทุกข์ร้อนเห็นง่าย แก่ตาย พลัดพราก

สุขสบายใครก็อยาก ยากจะเห็น ว่าเป็นทุกข์.

๒๗.

สุขา สุขมสุข ส่ามคคิ

ความพร้อมเพรียง เคียงกัน สู้พื้นผ้า

ทำหลังคา มุงกฐิ หลีกลิ้น

จำพรรษา ความเพียรกล้า ไร่กังวล

ละตัวตน ทนฝนได้ สบายเอย.

๒๘.

กรรมฐาน

กรรมฐาน การกระทำ ย่ำที่จิต
กรองความคิด พัดแห่งธรรม กรรมดีชั่ว
เกิดที่จิต พืชแผ่นดิน ไบ่ทั่วตัว
หลงดีชั่ว ต่วอนตตา หาไม่เห็น

กรรมกร ผู้มั่งงาน ประหารกิเลส
ตัดต้นเหตุ ยัดสิ่งใด ใจหลีกเร้น
หลงชอบชัง จิตถูกรัง ทั้งมีเป็น
ต้องบำเพ็ญ สลัดหลุด วิมุตติได้
สมณะ คือจิตนิ่ง อิงนมิต
กดความคิด ตัดสงบ กลบเอาไว้
วิปัสสนา พากิจแจ่ง แผลงทกขใจ
จิตผ่องใส ไร่มลทิน สิ้นทกขแท้.

๒๕.
ฟุ้งซ่าน

ความฟุ้งซ่าน ไร้ศรัทธา ในจิตเจ้า
เกิดเพราะเขลา ยึดมายา ชนธินัน
อวิชชา ไม่รู้จัก สิ่งที่มี
ตรองดูที่ รู้แจ้งแท้ แค่มืดมัว.

๓๐.

ธรรมชื่อนธรรม

ความพอใจไม่พอใจ ชื่อนไ้ว ในเวทนา
นิรณธรรมมา เหนียวรัง บังสมาธิ
วิปัสสนุ ชื่อนรุ้แจ้ง วิปัสสนา
อวิชานุสย บดบัง อนตตา.

๓๑.

แพ้ใจ

ความร้อนจาก ธรรมชาติพัด สัมผัสผิว
ความเย็นปลิว สัมผัสกาย ได้รับรู้
สัญชาตญาณ สื่อสารออก บอกเป็นครุ
เมื่อรับรู้ รับแก้ไข ไม่เป็นทุกข์
ไพเราะคะ ไทสะเผา ใจเราร้อน
ทุกขั้นตอน ล้วนหลงเห็น เป็นความสุข
ปิดปัญญา ทาจิตสัง ลงอบายมุข
แม้รู้ทุกข์ ก็ไม่แก้ เพราะแพ้ใจ.

๓๒.
พอด

ความรู้จัก พอด คือมีธรรม
ละบาปกรรม ความละโมภ โภภเสียวจิต
ทำพอด คิดพอด ไม่มีพิษ
ใช้ชีวิต สันติสุข โทษไม่มี
ความเป็นกลาง นี้ต้องสร้าง จากข้างใน
คิดเมื่อใด ใจรู้ดับ จับไว้
เห็นอนิจจัง แจ่มทุกขัง อนัตตามิ
ละชีวิต ถูกผิด ปัดอบาย.

๓๓.

รู้ตัว-รู้แจ้ง

ความรู้ตัว เป็นเช่นกลิ้ง ส่องชนธ์ทำ
รู้ตัวว่า ฮาตว่างเปล่า หรือเศร้าหมอง
รู้พอใจ ไม่พอใจ เข้ายึดครอง
รู้แจ้งต้อง ตณหาหาย สลายตัวตน.

๓๔.

ความรู้ ๔ แบบ

ความรู้ที่ติดตัวมาพร้อมกับการเกิด คือ สัญชาตญาณ
ความรู้ที่เกิดจากการผัสสะอายตนะ คือ สัญญา
ความรู้ที่เกิดจากการพิจารณาสังขาร คือ จินตญาณ
ความรู้แจ้งที่อยู่เหนือความคิดสังขาร คือ ปัญญาญาณ.

๓๕.

ศกิดสทธีก็ช่าง ขลังก็ไม่เอา

ความศกิดสทธี จิตรบริ ดเป็นขลัง
เกิดพลัง อธิษฐาน ในจิตได้

สมาธิ สมาบัติ จิตกลไก

สร้างสรรคให้ เช่นอาวุธ สดคาคตา

จะศกิดสทธี แคไหน ก็ช่างเกิด

เกิดบฏหารีย์ ปานใด ก็ช่างเขา

โยนใส่ เข้าไว้ จิตใจเรา

ฝึกไม่เอา ไม่เป็น เห็นเฉยๆ.

๓๖.
สุขแบบอริยะ

ความสนุก สุขในงาน สำราญยิ่ง
สุขแท้จริง ยังงานธรรม สำคัญกว่า
ทำสิ่งใด ทั้งให้ใจ ไร้มายุ
นั่นคือค่า มหาศาล งานอริยธรรม.

๓๗.

เสื่อมใดๆ ได้ แต่อย่าเสื่อมจากปัญญา

ความเสื่อมใด ไหนเล่า เท่าปัญญา

เสื่อมจากญาติ โภคา มหายศ

เสื่อมสามอย่าง ต่างแอบอิง สิ่งสมมติ (อ่านว่ามต)

เสื่อมจากกฎ สัจธรรม ดุขใจ

ตัวปัญญา คือเห็นว่า ทั้งห้าขั้น

แปรเปลี่ยนผัน หมนวน ไม่ทนได้

เห็นทุกข์ดับ กับทุกข์เกิด เปิดตาใน

รู้แจ้งใจ ไร้ยึดถือ คือปัญญา.

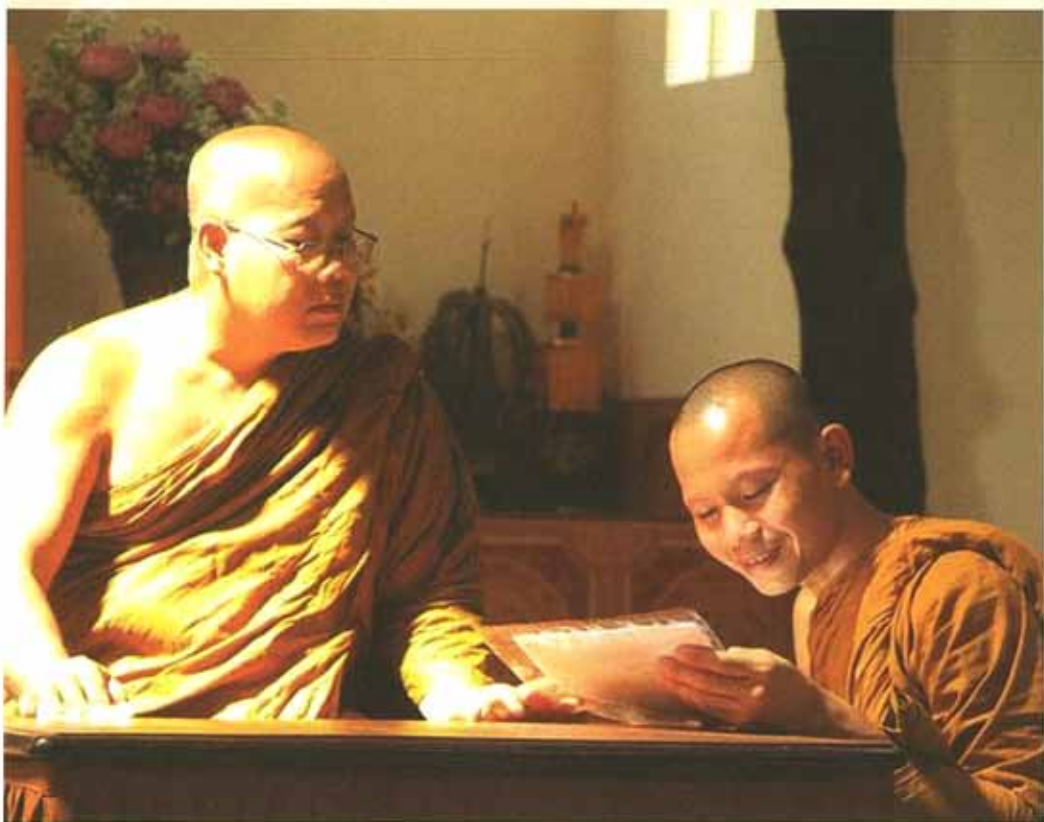
๓๘. ทุกข์-ขิง

คำว่าทุกข์คือยากทนข่มไม่ไหว	มันลื่นไหลไปตามธรรมทำหน้าที่
เกิดแล้วดับปรับปรับหมุนเวียนเปลี่ยนทุกที	ทุกสิ่งมีธรรมชาติหมดกฎสัจธรรม
มวลมนุษยกลบยัดหลงไม่ปลงวาง	มีวิหลงทางจึงต้องทุกข์ไม่สุขสันต์
อยาก-ไม่อยากเราทำไปทำไมกัน	สุดท้ายมันต้องปรากฏบทความจริง
หลงทางเดินไปถึงไหนใจเจ้าหนอ	มีวิคิดก่อสร้างกงกรรมนำข้ายิ่ง
วางเสียเถิดกลับมาอยู่คู่ความจริง	เมื่อเจตน์จะรู้ชัดอันดีตา
อันทุกข์คือคอกขังคนไม่รู้	จงเผ้าดูธาตุขันธ์กันเกิดหนา
รู้ข้างในให้ทราบซึ่งตรงดีดตา	เกิดปัญญาคลายตัวหลงปลงปล้อยวาง.

♦ บนถ้ำโก้นช้าง ภูพาน จ.สกลนคร ปี ๒๕๕๗ ♦

♦ “ใจดี” หรือ “ดีใจ” ♦

๓๙.
แค่ความคิด

คิดมา เมื่อใด ก็ไปที่เดิม
ชาติภพ เพลิดเปลี่ยน สนั่นสนั่น
ภพแล้ว ภพเล่า เอาเป็นวิมาน
หลงไหล สิ่งขาร นิพพานหนีหาย.

๔๐.
รู้ในตำรากับรู้แจ้งในจิต

คิดรู้ธรรมะตามตำรา อัดตา ไม่สลาย
สติรู้เฝ้าดูที่จิตได้ ทุกข์คลาย มลายสูญ
เหตุเพราะวางทุกข์ ทิ้งไป ไม่อาดูร
จิตเกือกุล ต่อมรรค จกนิพพาน.

๔๑.

สังโยชน์ (สังโยชน์)

เครื่องผูกจิต มัดติดใจ ไว้กับทุกข์
เป็นเชือกผูก หย่อนๆ บ่อห่อนแก้ว
ทั้งไม่รู้ ถูกลุ่มใจ ไม่เคยแล
คิดจะแก้ กลับยึดติด ปัดปัญญา
ก็เลิผูก ตัดหาหนั ชนชะเนาะ
เป็นร้อยเปราะ รัตรังใจ ไร้ความกล้า
จะตัดหรือ ก็ไร้ที่ มีดวงตา
อนิจจา จิตมัดบอด ไม่ปลอดภย.

๔๒.

เห็นจิตเพื่อแก้ไข ดีกว่าตามใจเพื่อแก้ตัว

ใครให้คนมีธรรม มากกว่าพร่ำ หายข้ออ้าง

อยากได้ยื่นจิตปล่อยวาง มากกว่าหลง เดินทางแค่เหตุผล

อยากให้แก้ไข มากกว่าพอใจ ที่ได้แก้ตัว

จริงเท็จล้วน สังขารเกิดดับ เห็นแจ้งได้ใจนิพพาน.

๔๓.

ฝึกจิตกั้นเกาะ

ใครมีใจ ต้องนำใจ พาไปฝึก

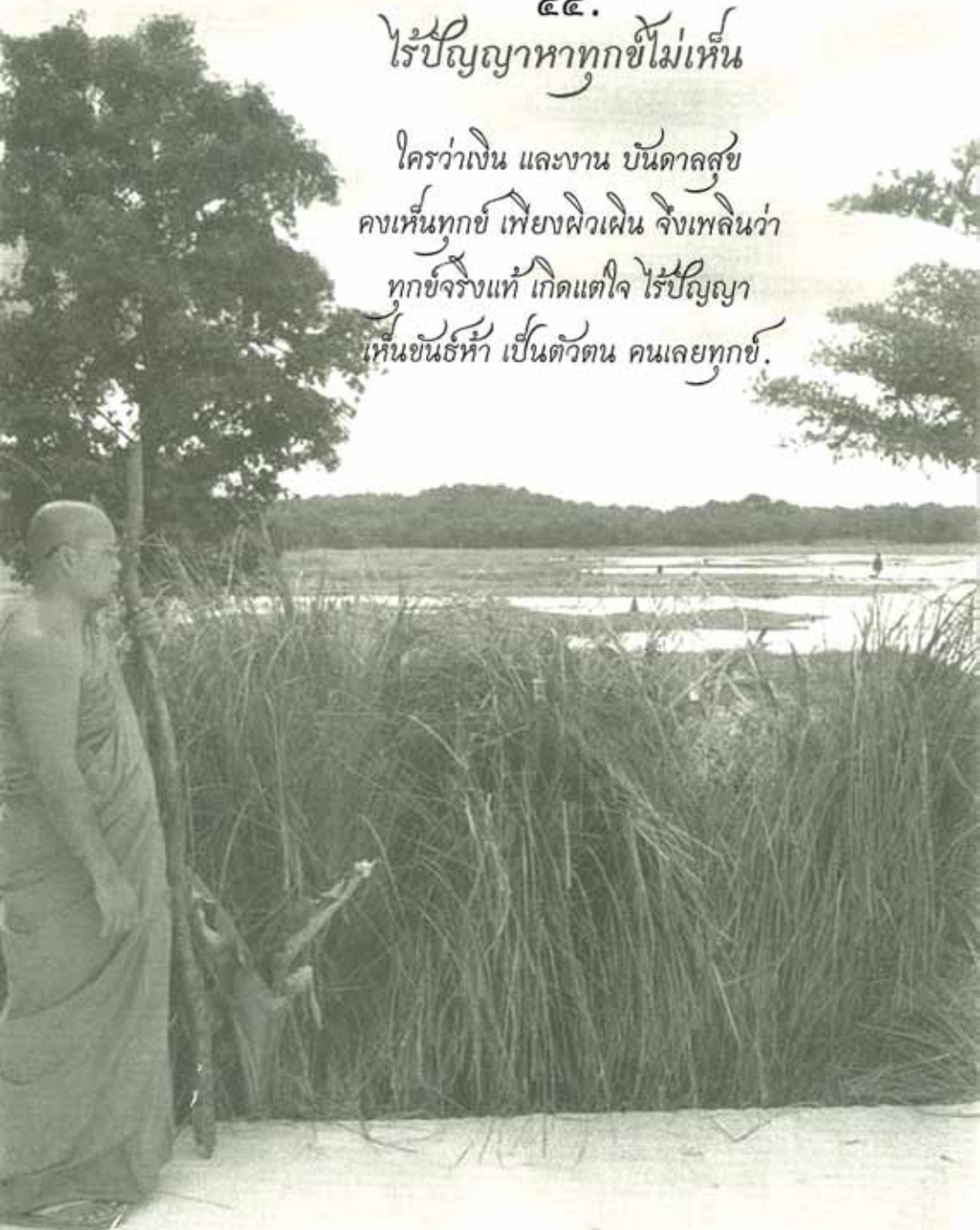
สร้างสำนัก รู้ความจริง ทั้งมีจลา

ประจักษ์แจ้ง ทั้งสมณะ วิปัสสนา

เกิดวิชชา พาจิตเรา เข้านิพพาน.

๕๕.
ไร้ปัญญาหาทุกข์ไม่เห็น

ใครว่าเงิน แลงาน บันดาลสุข
คงเห็นทุกข์ เทียงผิวเผิน จึงเพลันว่า
ทุกข์จริงแท้ เกิดแต่ใจ ไร้ปัญญา
เห็นชนธำ เป็นตัวตน คนเลยทุกข์.

๔๕.

ใครจะทำอะไร

ใครหาธรรม วิ่งเข้าป่า ช้างนำหวี
ใครหาตัว ตามตำรา ช้างนำขำ
ใครหาใจ ยิ่งไหลตาม ความคิดนำ
ใครตัดกรรม ยังจิตอ่อน บ่ห่อนได้
จะพบธรรม หากหาเป็น เห็นที่จิต
จะพบตัว ต้องเห็นคิด จิตว่างได้
จะพบใจ ต้องทวนขันธุ์ อย่าปรังไป
จะตัดกรรม ก็ทำได้ ใจปล่อยาวง.

๕๖.
เหงื่อคือน้ำมนต์

งานให้เหงื่อ คือน้ำมนต์ ดลพลังจิต
เกิดอิทธิฤทธิ์ สร้างปาฏิหาริย์ การงานทั่ว
งานหนักเบา ตัวจิตเรา ไม่เขลากลัว
เหงื่อท่วมหัว คือนมนต์ขลัง พลังใจ.

๕๗.

งานใดๆ ก็เป็นกรรมฐานได้ทั้งนั้น

งานอะไร ใจเป็นธรรม เกิดสมาธิ
ยกระดับ ปัญญา หาทุกข์เห็น
ทุกข์ภายนอก ภายใน ดับได้เป็น
ใจเยือกเย็น เป็นกรรมฐาน งานอริยะ.

๕๘.

อันสังสัดเนจนกรม

จนกรมนี้ มีอันสังสัด สักผลให้
 เดินทางไกล ไปไหนกัน ขันติเยี่ยม
 พลังกาย พลังใจ หาใดเทียม
 สุขภาพเยี่ยม อพาธน้อย ฉนีย่อยง่าย
 สมาริ ที่เกิด จากจนกรม
 จะสะสม ตั้งมั่น นานสลาย
 เคลื่อนไหวตัว ยิ่งทำให้ ไม่เสื่อมคลาย
 นีวรรณหาย หมายเห็นธรรม ชื่นำทาง.

๔๕.

ขยฺยณฺรุ เท้าทั้นความคิด

จงขยฺยณฺรุ เท้าทั้น ตัณหาเกิด
ไม่อยากเกิด เป็นทกข์ตรม ระทมเศร้า
รู้ให้ไว รู้ก่อนใจ หลงเขา-เรา
เพียงแค่เฝ้า รู้ก่อนคิด จิตไม่ปรุง.

๕๐.
จริงเท็จ

จริงคือเท็จ เท็จคือจริง สิ่งต้องรู้
จริงซ่อนอยู่ในเท็จ ใจเด็ดเห็น
เท็จพรางจริง อังไม่รู้ คุไม่จริง
เอกจิต หนึ่งจึ่งจริงเผยตัว

♦ ตูตงค์ซำมมูหนาน ฐ่ อ.กุดบวาก จ.สกลนคร ปี ๒๕๕๗ ♦

๕๑. ภยของจิต

...จงเตรียมสติใส่ใจไว้ก้าวเดิน

ภยของจิตติดใจในรสกาม

...ความที่ใจติดอยู่ในสมาธิ

ข้ามภพสามคู่แดนดินถิ่นมนิ

...ไปไม่กลับ ดับสนิท จิตอิสระ

เหนือสุขทุกข์ เกิด ตายได้ ไร้จำบลิย

...อวอร์ดธรรมสำหรับคนไม่อาวรณ์

นับหนึ่งในพุทธบุตร หยดอวิชชา

พร้อมเผชิญผองภยในภพสาม

ติดในความคิดเห็นนอยากเป็นมิ

ไม่จิตเคลื่อนย้ายไปให้ไกลหนี

สถานที่ของนักรบผู้จบธรรม

นิยามพระผู้มั่นคงองค์อรหันต์

ละธาตุขั้นธดับสนิทจิตอนัตตา

ผู้ถอนศรแทงใจได้ไม่กังขา

สิ้นคราแดนดินถิ่นศรีอารีย์.

๕๒.

รับเร่่งร้แจ้จ้ง

จ้งคักขา หาคความร้ ค้ครองจิต
จ้งรับปัด อบายภมึ ทล้สมหวิ
จ้งเร่่งรดี ปฏิบัติธรรม แจ้จ้งความกลวิ
จ้งตื่นตัว ตื่นใจ ไกลมายา
จ้งเร่่งหา ครูอาจารย์ ผู้ผ่านคัก
จ้งหมั่นตรัก อริยธรรม หมั่นคั่นหา
จ้งเร่่งวาง ปล้่อยห้วง บ่วงกามา
แจ้จ้งกายา เวทนาจิต มีติดโลก.

๕๓.

เท็จ จจริง สัมมตี ปรมัตถ์

จจริงคือเท็จ เท็จคือจริง สิ่งสูงสุด
 ขันวิมุตติ หลุดพ้นแล้ว แคล้วทุกข์เข็ญ
 สัมมตีสัจจ สัมปัตติใจ ไร้บาปภัย
 จังมองเห็น เท็จเป็นจริง เหนือสิ่งใด
 อริยสัจจ สัมปัตติจิต พิชิตกิเลส
 ไร้แจ้งเหตุ เหนือถูกผิด จิตแจ่มใส
 จังมองเห็น เท็จคือจริง ทุกสิ่งไป
 เหนืออื่นใด ไร้เท็จจริง สิ่งอนัตตา
 ไร้สัมมตี ไร้ปรมัตถ์ สัจจชาต
 ธรรมชาติ วิวิฏฐ์ ปรมัตถา
 ไร้รูปนาม ภพชาติ มรณา
 ตถตา ธรรมเห็น เช่นนั้นเอง.

๕๔.

เพียงรูปกาย

จะมัวเฝ้า เอาอะไร กับกายนี้
ตรองให้ดี แล้วจะเห็น เป็นสังขาร
คือไม่เที่ยง เป็นทุกข์ อนัตตธาน
เป็นเพียงสสาร สอนำ ธรรมดา.

๕๕.

กวาดนอกกวาดใน

จับไม้ตาด กวาดฝุ่นผง ตรงที่พื้น
ส่องขายน ยึดท่า ตามองแห่ง
มือจับไม้ ถือกวาดไป ของมันเอง
ฝุ่นผงเกลี้ยง จิตก็ว่าง สังขารสูญ.

๕๖.

หลงคิดติดบ่วง

..จิตเจ้าเอ๋ยโยมิเคยจะหยุดคิด	ทั้งชีวิตเร่งคิดเอาเจ้าเหงาเหรอ
คิดทำไมคิดอยู่ได้คล้ายละเมอ	หรือเจ้าเจออะไรจับกลับไม่เป็น
..เจ้าไปเที่ยวไปดวงเดียวมันเปลี่ยวนะ	รู้ไหมจะกายเขาเฝ้าฝันเห็น
จากกายไปแล้วเมื่อไหร่ใจล้ำเคঁญ	จงคิดเห็นกายนี้ที่รอคอย
..ใจที่ทั้งกายไปนานพาลจะเน่า	อีกผีเจ้าก็ไร้ศาลพาลจะหงอย
แว็บไปมาเท็จจริงไร้ร่องรอย	อีกสักหน่อยก็คงบ้าถ้าไม่ตาย
..จิตวิ่งออกเพราะโดนหลอกจากต้นหา	ตัวกามาหลอกเจ้าเข้าชั้หลาย
ตัวอยากมีอยากเป็นร้องไวยาย	ตัวนั้นหน่ยสั่งนั้นน้อยอยากมีอื่น
..หลงเมื่อใดถูกผูกไว้ไม่อิสระ	แบกภาระหนักเกินคาดไม่อาจขึ้น
ร้องทำไม? มองหาใคร? ให้จิตคืน	สายเกินต้นเพราะจิตเจ้าขลาเกินควร.

๕๗.

ฝันไม่เป็นไม่เห็นธรรม

จิตไม่ตื่น ฝันไม่เป็น ไม่เห็นธรรม

จิตเจ้ากรรม ชอบคิดต่อ ก่อเหตุผล

จิตเจ้าเอ๋ย ทำงานได้ คล้ายจิตยนต์

จิตวากวน กลอกกลิ้ง ดึงลึงกึ่ง

คิดบ่อยเข้า เหมือนเอา ขยะใส่

คิดที่ไร ใจเศร้าหมอง ต้องถูกขัง

คิดทั้งซ่าน ตีตนวรณ์ ทอนพลัง

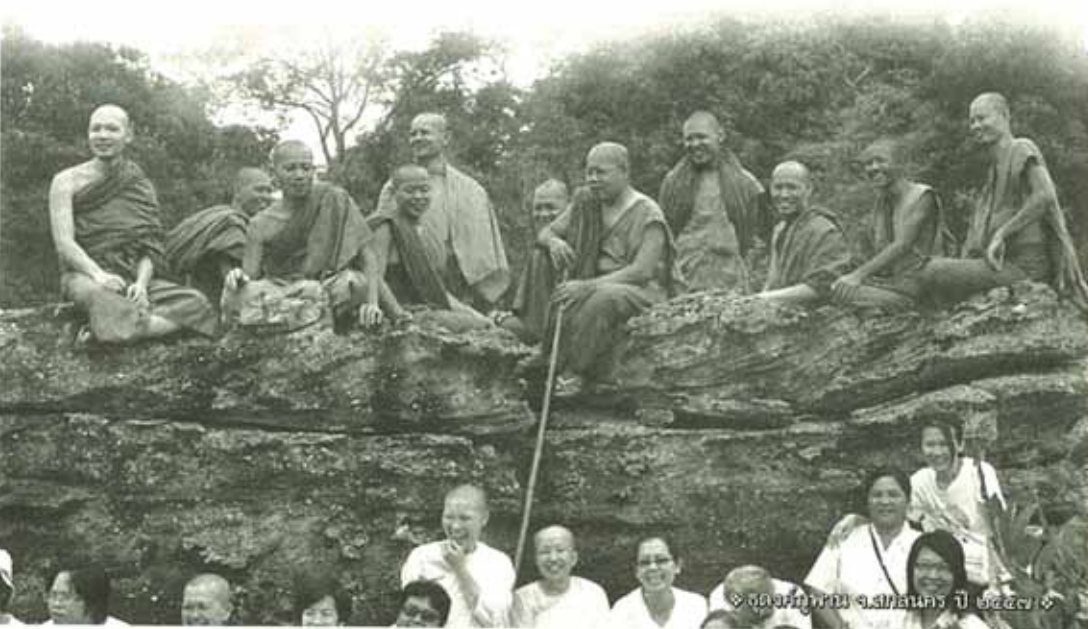
คิดติดหวัง เป็นดังบ่วง ถ่วงใจตน.

๕๘.

สิ้นหลง สิ้นเราเขา

จิตเป็นนาย กายเป็นทาส จลาตรู้
หมั่นฝึกดู รู้แจ้งธรรม นำขำยิ่ง
หลงตัวตน วนเวียนว่าย ร้ายเสียจริง
เท่จทุกสิ่ง ไม่มีแท้ แม้ตัวเรา.

๕๙.

เห็นจิตไม่ได้ คลายทุกข์ไม่เป็น

จิตไม่เอา ไม่เป็น เห็นข้างใหม่

รู้แจ้งใจ สำรอกคิด คลายพิษสง

รู้หรือเปล่า ว่าจิตเจ้า ไร้โทษฉงนค์

ไม่มีองค์ ธรรมแต่น้อย จึงพลอยทุกข์.

๖๐.

จิตตานปีสนา

จิตเห็นจิต คิดไม่คิด ปลอยหรือปรุง

เจตสิกอารมณ์ทั้ง เข้าปรุง แต่งจิต

รูปปรมตถ์ สักแต่ว่าเกิดดับ ประจักษ์แจ้งแกใจ

นพพานสิ้น เยอโย ไรเกิดไรตาย.

♦ อติคผ่านไปแล้ว..อนาคตยังไม่มา..ปัจจุบันสักแต่ว่า ♦

◆ ๑๗.๓๐ น. เวลาทำปาฐะ ◆

◆ “รุกขมุต” ช่วงฤดูหนาว ◆

๖๑.

ตื่นเถอะ!

ใจคิดเห็น เป็นห่วงหอรอก จึงบอกปลุก
ยังไม่ลุก จะนอนไป ถึงไหนหนอ
หลับถึงตาย ก็จะไม่ มีวันพอ
ไม่เชื่อฟัง ละก็ ขอบปล่อยวาง.

๖๒.

จิตเห็นจิต

ใจเห็นใจ หรือยัง นั่งพินิจ
จิตเห็นจิต หรือเปล่า เผ่าคึกษา
เห็นเกิดดับ ทนใด ใจคิดมา
สิ้นต้นหา วิชชาพูด วิมุตติเอย.

๖๓.

ดีชั่ว สุขทุกข์ แค่เวทนา

ชั่วหรือดี ถ้าไม่มี ปัญญาเห็น
จิตตกเป็น เหยื่อตณฺหา ทาหมองใหม่
สุขหรือทุกข์ เวทนา ทั้งนอกใน
เห็นปัจจัย ปรุงแต่ง แบ่งเท็จจริง
ทุกข์กับธรรม ย้าเห็น เป็นตรงข้าม
ธรรมนั้นงาม ทุกข์ปล่อยาง หรือขว้างทิ้ง
เห็นเกิดดับ ธรรมกับทุกข์ สนั่นจริง
เพียงทุกสิ่ง เป็นหนึ่งรู้ อยู่ปัจจุบัน.

๖๔. ทุกข์ทำหน้าที่

ชีวิตฉันมีแต่ทุกข์สุขไม่เห็น
ตื่นก็ทบทล็บก็เห็นเป็นมากมาย

เดียวปวดตัวเดียวปวดตาปัญหา
บ้างปวดตัวบ้างปวดท้องร้องครกโครม

ความทุกข์กายเป็นผลได้จากกำเนิด
จะยาวนานแค่ไหนปัจจัยเป็น

ความทุกข์กายทุกข์ใจได้ฉันผู้
ไม่ยึดกายเป็นกุไฉนผู้ผูกพัน

ช่างลำเค็ญเป็นเอาหนักหักไม่หาย

ช่างเหนื่อยหน่ายสังขารฉันมันทรุดไทรม

บ้างเจ็บปากบ้างเจ็บขาเข้าถาโดม

ป่วยหักใหม่แต่ไม่หายคลายแล้วเป็น

เมื่อมีเกิด แก่ เจ็บ ตายต้องได้เห็น

ธรรมชาติเด่นปฏิจะแจ้งแทงสัจธรรม

เพียงแค่รู้ดูกายเป็นเห็นข้าฉัน

เพียงธรรมชาติมันทำหน้าที่ไม่มีกู.

๖๕.

อะไรเล่าจะเท่าความจริง

ไขว่อะไร ไม่งามเท่า เอาความจริง
ดูทุกสิ่ง ไม่สนุก เหมือนทุกขฉนั้น
ทั้งอะไร ไม่เสนาะ เพราะเหมือนธรรม
นั่งขบขันธ ธรรมชาติที่อง เข็ญมองดู
รู้อะไร หรือจะสู้ ได้รู้แจ้ง
เห็นเปลี่ยนแปลง อนิจจัง ขงจิตอยู่
เป็นอะไร เป็นทำไม แคธรรมชาติรู้
ชีวิตอยู่ คู่ชีวิต นำอภิมมัย.

๖๖.

เดินสู่ความหลุดพ้น

ใช้สติ เป็นทาง

ใช้ความว่าง เป็นที่พัก

ใช้มรรค เป็นหมอนหนุน

ใช้ผล เป็นผ้าห่มไออุ่น

วิมุติสุขคือ ที่สิ้นสุดของการเดินทาง.

๖๗.

บัวใจใคร่บาน

ดอกบัวบาน คือสัญญาณ การเห็นแจ้ง

สิ้นเคลือบแคลง ความสงสัย ในขั้นธัมมา

บัวแบ่งบาน สื่อสารใจ ไร้อวิชชา

บัวมาลา บานเมื่อใด ไร้ทุกข์เอย.

๖๘.

ทำให้เป็นเช่นธรรมชาติ

ดิน หนักแน่น แยกโลกได้ ไร่ก็มั่ง
น้ำ ไหลใจซึ่ง เข้ารูปไหน ไปรูปนั้น
ไฟ นอกหรือไฟใน ก็เผาให้ ร้อนเช่นกัน
ลม พัด พัดลมพลาจ ทิศทางไหน ไม่ลำเอียง
ธรรมชาติ คือธรรมตาเป็น กลับมองเห็น เป็นอย่างอื่น
ชาติ ไหลหวานคั้น กลับมันหมาย ได้ความเที่ยง
อนิจจัง ข้างมันเกิด ธรรมมันเกิด แล้วดับเกลี้ยง
อนัตตา เหลือค่าเพียง ความว่างเปล่า เบล่าไปโย.

๖๕. อดทนกับหม่ากลิ้งกา

เดินกันเรียงราย ดุคล้าย กับงู
ตรง คด ขึ้นอยู่ หนีภพเขา
เหงื่อไหลไคลย้อย ดูเหงาหงอย หนักเบา
รับแรงเดินเข้า มีดคำ ข้ำใจ.

๗๐. เด็กน้อยฝึกหัดวิปัสสนา

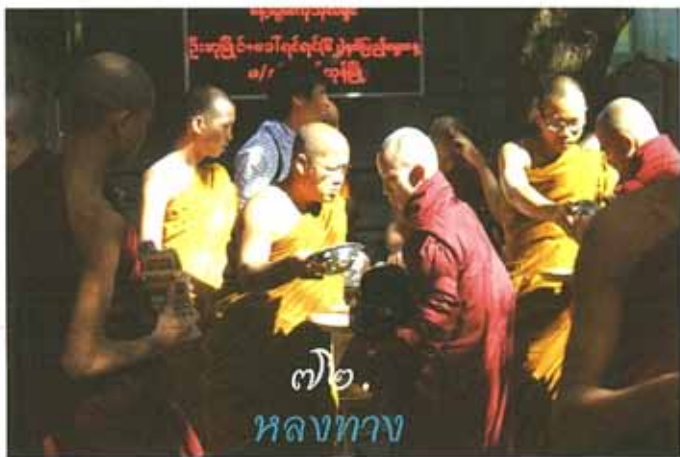
เด็กตัวน้อย ค่อยๆเรียน เพียรระลึก
ค่อยรู้สึก ลึกลงใน ภายใจหนู
รู้ติดต่อ ก่อเกิดดับ จับตาดู
คิดก็รู้ ว่างก็เห็น เป็นอนัตตา.

๗๑.
จงกรมกมลปใจ

เดินจงกรม คือตามใจ มาให้ตัว
ใจหันหัว หนีตามใคร ที่ไหนไม่รู้
สิ่งที่ทำ คือตอกย้ำ คำบรมครู
กลับมาอยู่ กับบ้านฉัน กันเถอะใจ.

๓๒.
หลงทาง

จะหลงทาง ไปไหนกัน บรรพชิต
 อ่างเป็นศิษย์ ตถาคต สลัดแท้
 หมาตามโค ร้องไวไว เราโคแน่
 แต่ที่แท้ หมาคือหมา หน้าไข่โค
 พุทธะสอน คือภาวณา อายตนะ
 รู้แล้วละ ผัสสะทั้ง หยั้งยโส
 เห็นเกิดดับ ชนธห้าว่าง ทางมคโค
 หน่อพุทโธ ทั้งประจักษ์ มรรควิถี
 กลับมาเถิด อย่ามัวหลง เข้าพงป่า
 หลงศึกษา วิชาสามัญ พลันหันหนี
 เผ้าดูกาย เวทนาใจ ของเรานี้
 บวชทั้งที อย่าให้หลง จงหมั่นตรอง.

◆ ธรรมวิชัย คือ การเฝ้ารู้ คู่ใจตน ◆

๗๓.

จงกรมเมื่อใด หาใจให้เห็น

เดินจงกรม อย่าให้จม ในความคิด
 สิ่งเกิดจิต รู้เท่าทัน พลันสลาย
 รู้เข้าออก รู้ในรู้ อยู่กับกาย
 จิตจางคลาย จิตเห็นจิต มีแต่รู้
 กายเคลื่อนไหว ทั่ว หากใจรู้
 สติจ้อง มองดู หมั่นค้นหา
 คิดเกิด-ดับ กลับปัจจุบัน ทันเวลา
 คือมรรคา พุทธะ ชนะมาร.

๗๔. เมืองนันทพาน

แดนดินถิ่นนี้ มีมี คำมีด
ไร้รสเค็มจืด ผิดเคือง ไสย่น
ไม่มีรปร้าง สันบาบไร้บุญ
เนื้อที่เป็นศูนย์ ไร้เสาะ แสงหา.

๗๕. พลังใจในพุทธพจน์

ได้ยินเสียง สำเนียงขบ ทำวัตรแล้ว
ดั่งเจ็ยแจ้ว กังวานไกล ให้มันต์ขลัง
เสนาะใสต สะดุดใจ ได้พลัง
ดุจเสียงสังข์ ค่ำกยบุตร พุทธองค์.

๓๖. นอน ๔ ลักษณะ

ตะแคงซ้าย คือนิสัย ใจระคาะ

นอนอย่างพระ ตถาคตเจ้า เข้าฌานไว้

นอนอย่างราชสีห์ ต้องรู้ตัว ท่วงกายใจ

นอนอย่างเปรต คือนอนหงาย ไร้สัมปชัญญ์.

๓๗. ขนัธห้าหนก รกร้อน

ตัวขนัธห้า พระท่านว่า เป็นของหนก

ต้องแบกรัก แบกหลง ในสังสาร

ยึดโลกหลง ยังไม่เห็น ว่าเป็นมาร

หลงเต็มถ่าน ไฟเชื้อเข้า เผาตัวเอง.

๗๘.

สังโยชน์ ๗

ตวักลีสผูกใจไว้กับทุกข
เป็นสังโยชน์ถ่วงจิตติดอวิชชา

อันธรรมเจตผูกใจไม่ให้ตื่น
ทั้งกามกัจฉตปฏิภวะละไม่ลง

ความล้งเลมายาจิตคิดหน้าหลัง

อีกมานะตัวอัตตามามตใจ

อวิชชาไม่รู้แจ้งแทงตลอด

จิตถูกมตรตรึงขึงเจียนตาย

ยึดเอาผิดเอาถูกผูกตันทหา

ความแน่นช้ำเพราะสังโยชน์ไร้โทษผงค์

หยุดความผ่นตื่นตัวมั่วลุ่มหลง

ทัญจึ่งองค์มีจนาธรรมครอบงำใจ

ความคาดหวังผลปฏิบัติติดไม่ได้

ตกอยู่ในวิปลาสไม่รู้คลาย

รู้เห็นอริยังไม่วางใจอดเบ้าหมาย

ใครเห็นได้สลัดหลุดวิมตเอย.

๗๘. ข้าขันธ์

...ตัวข้าขันธ์ที่โลกเห็นเป็นเช่นไร
เสียงหัวเราะ ร้องไห้เป็น สิ่งเดียวกัน

...ผู้ขำอยู่คือผู้ดูไม่แสดง
มันเปลี่ยนแปลงเป็นตัวตนชนกันมา

...สักพักเห็นปลอมตัวเป็นเช่นธรรมชาติ
ดีเป็นตัวชั่วเป็นตนคนสัตว์ไป

...นี่ความจริงที่เป็นยิ่งกว่า "ข้าขันธ์"
ดูต่อเนื่องเผื่อรู้ไปได้ความจริง

โลกขำได้ แต่ฉันไม่ เห็นข้าขันธ์
ปรากฏการณ์ขันธ์ที่เห็นเป็นมายา

ผู้แก่งขันธ์คือผู้เห็นตัวขันธ์ห้า
พอปัญญาเห็นหน้ามันพลันหายไป

พอปล่อยปลະละการเห็นเป็นเอาใหญ่
ไม่ทันไรกลับลาลับดับตัวตน

เพราะว่ามันควรนำรู้ต้อยยิ่ง
จะขำกลิ้ง นิพพานโผล่ ใจหายไป.

๘๐.

พิการสารสื่อธรรม

ตัวฉนั้นหรือคือคนพิการ	จงอย่าส่งสารด้วยการร้องไห้
ความจริงตัวฉนั้นไม่เป็นอะไร	ใจยังรู้เห็นเป็นธรรมตา
ขอย่ำขูด้วยน้ำตาได้ไหม	พิการอยู่ได้ไม่ไร้คุณค่า
วางความในกคิดไม่ติดกายา	ธาตัสสิ้นธหำมรณาเขาจง
จงโยนใส่ในตัวของเจ้า	สติเร่งเข้าเห็นไร้ความเป็นเจ้าของ
จิตวางใจว่างไร้ตัวตนคนจง	แจ้งธรรมชาติผองล้วนเกิดดับปลืลา
ช่วยเก็บภาพฉนั้นเป็นครูผู้สอน	ช่วยจำภาพตอนที่เธออ่อนล้า
ช่วยแนะนำให้เธอตื่นมา	ช่วยเตือนตัวว่า "ขอปฏิบัติบูชาครู".

๘๑. ติดโลกเป็นเช่นตาบอด

ติดโลกสมมุติ เหมือนติดคูก ชังคน
แหวกว่ายเวียนวน รอคคน ปลดปล่อย
ทำงานซ้ำซาก ลำบาก เลื่อนลอย
แก่เฒ่าเหงาหงอย รอคอย ไม่เห็นทาง (นิพพาน) .

๘๒. ใจไม่เคยหยุดอยาก

ท่องเที่ยวดินแดนใด ใจก็ไม่นิ่ง หยุดอยาก
ลำบากกายเพียงไหน ใจก็ไม่เห็น เหตุผล
คิดมากสักเพียงไร ก็ยังให้ ได้ตัวตน
ตามจิตติดเหตุผล สร้างตัวตน หม่นหมองเอง .

๘๓.

เมื่อไหร่จะรู้

ทะเล ไม่อ้อม ด้วยน้ำ

จิตบ่อกาม ไม่อ้อม ด้วยตณหา

นักปราชญ์ ไม่อ้อม ด้วยปัญญา

อรหันตา รู้ซึ่งจึงอ้อม โลกและธรรม.

♦ บิณฑบาต ที่วัดป่ามहाปัญโญ เชียงใหม่ เมษายน '๕๖ ♦

◊ อาหาร หรือประหาร...ภัตตา หาดใจ ◊

๘๕.

อยู่กับทุกข์ไม่เห็นทุกข์

ทพพิใหญ่ ตักเท่าไร ไม่รู้รส
 อีกพวกมด เฝ้ามะม่วง ช้วงชิงไว้
 กอดตำรา หมาหวงก้าง ต่างอย่างใด
 เพราะความหมาย คือใกล้ใกล้ กินไม่เป็น
 นกกบฟ้า ปลาจับน้ำ หนอนกับคุณ
 ไล่เดือนดุด กินดิน สั้นการเห็น
 คนแบกขนัธ หลงเส่ห์สุข ทุกข์เข้าเย็น
 ยากแสนเข็ญ กรรมเวรสร้าง ทางอบาย
 ไม่รู้ธรรม ไม่รู้ทุกข์ ปลกไม่ตื่น
 ทั้งวันคืน ตีตอารมณ์ ไล่ล่จมหาย
 อยู่กับทุกข์ ไม่เห็นธรรม ขำเจียนตาย
 เพราะละม้าย คล้ายกับสัตว์ ปฏิบัติตัว
 พุทธองค์ ทรงชี้ นำ ทำแบบอย่าง
 รู้ละวาง อคติภัย หมับบนหัว
 มองเห็นทุกข์ ทั้งอย่างไร ใกล้พันตัว
 เหมือนดอกบัว ไล่ล่พ่นน้ำ ตามธรรมชาติ.

๘๕.
ส้มมาวายามะ

ทำความเพียร เวียนละ สละทุกข์
ทำให้ถูก ทกปัจจุย ไม่ก่งขา
ทำให้ถึง ซึ่งผลสิทธิ์ จะตามมา
แจ้งมรรคา ไรทุกข์ใดก สวัสดิ์.

๘๖.

ทำงาน ทางโลกทางธรรม

ทำทางโลก เพื่อโลกธรรม จิตต่ำเรื้อย
ทั้งเหน็ดเหนื่อย ได้ผลตอบ บลอบให้หลง
ทำทางธรรม เพื่อทำให้ ใจปลดปลง
สิ้นโลกหลง รัตตัญญู รู้ทั่วธรรม
ทำความเพียร เวียนละ สละทุกข์
ทำให้ถุก ทกปัจจจัย ไม่ชอกช้ำ
ทำให้ถึง ชิงผลลัพท์ บาบบุญกรรม
แจ้งสัจธรรม ไรทุกข์โศก สว่างดี.

๘๗.
ทำอย่างมีสติ

ทำสิ่งใด ต้องมีใจ ระลึกรู้
ข้างนอกดู ถูกผิด ตัดขาดใหม่
ตามขั้นตอน วางกรอบ รอบคอบไว้
รวมถึงให้ ดิงาม ตามศีลธรรม
มองด้านใน สติต้องใหญ่ สัมปชัญญะ
รู้เพื่อจะ เห็นดวงจิต ไม่ติดข้อง
จิตเกิดดับ ราบรู้ได้ ไร้จอมอง
ปัญญาตรอง รู้ทัน คั่นธรรมชาติ.

๘๘. ทำเพื่อธรรม อย่าทำเพื่ออยาก

ทำสิ่งใด อย่าให้ใจ ใฝ่ความอยาก
อย่าให้มาก เกินพอดี มีผลได้
ทำเพื่อธรรม ทำเพื่อรู้ อยู่กับใจ
ทำเมื่อใด ใจต้องศูนย์ เพิ่มพูนธรรม.

๘๙. ทำให้ถึงธรรมชาติ

ทำสิ่งใด ชะนึ่ อย่าเพียงแค่ว่า แก่ทุกขกาย
มองทะลุภายใน ให้ถึงใจ เนื้อแท้
สะดวกกายสบายใจ ไร้ภาระ เกาะเกี่ยว
ภายนอกสุดใส ภายใน ต้องเบิกบาน.

๕๕.
ที่ที่ไม่มีทุกข์

ที่ใดไร้ซึ่งสมธาธิ ที่นั่นปัญญามี อาจผลิบันได้
ที่ใดไร้ความรู้แจ้งภายใน ที่นั่นใจพ้นทุกข์ ย่อมไม่มี
ที่ใดธรรมปรากฏแจ่มชัด ที่นั่นสังสารวัฏฏ์ ถูกตัดหนี
ที่ใดนพพิทาวีระคะมี ที่นั่นวิมตเตเด่น เป็นนิพพาน.

๕๑. อิงอ่างส่อนธรรม

ที่วัดนี้ มีอิงอ่าง มากเหลือล้น
 เริ่มหน้าฝน ขนกันมา หน้าส่อน
 เต็มสระน้ำ จับคู่กัน ไม่หลบนอน
 ไม่ทุกข์ร้อน ร้องทำไม ภัยถึงตัว
 ทุกข์เพราะปาก ยากเพราะเสียง เสียงไม่ได้
 สัตว์ชาตญาณได้ ร้องหาคู่ ฤดูเมื่อยผิว
 ภัยสังสารวัฏ สัตว์โลก ทุกข์ท่วมตัว
 ช่างน่ากลัว ไม่อยากเกิด ละเมียดไม่ได้
 สัตว์มนุษย์ พวกเดียว ที่มีญาณ
 เครื่องประหาร ปราบมาร เฝ้ามอดไหม้
 เดินตามมรรค สัมมา สมาธิไว้
 รู้แจ้งใจ ภัยสัพพัตถุ ปลาศนา.

๕๒. ที่สุดของที่สุด

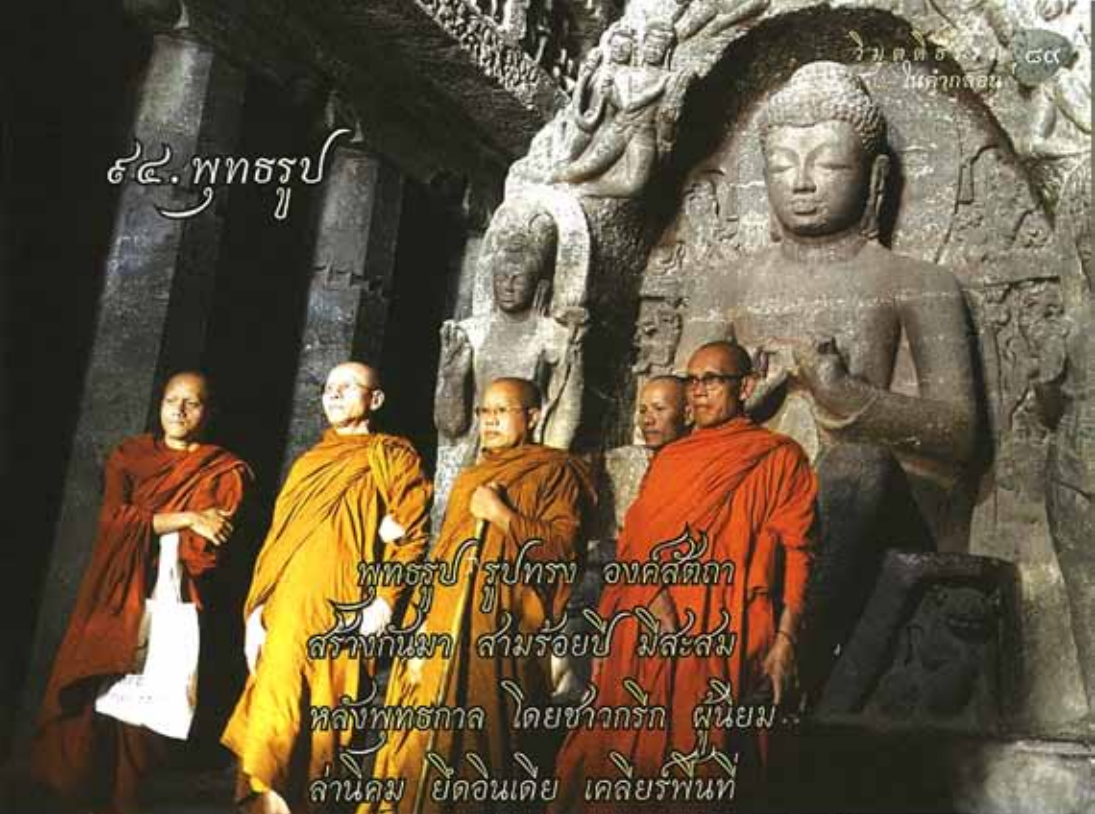
ที่สุดโลก คือความตาย ได้รับแน่
ที่สุดธรรม มีแต่ว่าง ห่างไกลสูญ
ที่สุดรู้ ปลืดยลระวาง อย่างสมบูรณ์
ที่สุดภูมิ คือสูญค่า อัดตาตาย.

๕๓. มีตัวตนก็ไม่พ้นมีทุกข์

ทุกข์ทุกที ที่ไม่มี สติพอ
สุขทุกครั้ง เมื่อเป็นดังหวัง ตั้งใจไว้
ว่างทุกขณะ เมื่อละ ทุกข์-สุขได้
ไร้ตัวตน เมื่อพ้น อุปาทานขันธ์ไป.

๕๕. พุทธรูป

พุทธรูป รูปทรง องค์ลลิตา
 สร้างกันมา สามร้อยปี มีละลัม
 หลั่งพุทธกาล โดยข้ากรัก พันนิยม
 ล่านิคม ยึดอินเดย์ เคลียร์พื้นที่

เห็นเจดีย์ สัญญลักษณ์ ประจักษ์ทั่ว
 เกิดตื่นตัว เอ๊ะ!นี่ใคร ยิ่งใหญ่นี้
 แกะสลัก รูปหินไว้ คงจะดี
 จึงเกิดมี รูปพุทธะ ณ บัดนั้น
 พุทธะสิ่ง อิงสมมติ สูดงามเหลือ
 แต่เพียงเพื่อ สัญญลักษณ์ ตระหนักหนา
 พุทธะแท้ อยู่ภายใน ใจสัจจา
 เกิดวิปัสสนา สันปรังต่าง แบ่งชีวิต.

ถ้าจะชนตา ออริงกาบัต อินเดย์
 ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

◊ ดูนะ..ให้กำลังใจนักปฏิบัติ ◊

๕๕.
ก็แค่ธรรมชาติ

ทุกข์แท้ แค่มายา อวิชชาคือเหตุ
ภาวะจิตเห็นชีวิต สลดสังเวช คือเหตุอริยธรรม
สังขาร ทั้งหลายล้วน ธรรมชาติแสดง
หยุดแบ่งหยุดแยก เห็นรูปร่าง ตามความเป็นจริง.

๕๖.

รู้แจ้งผลสะละตัวตน

ทุกผัสสะ เพียงรู้ ละวาง
ทุกขจิตจาง วางจิต คิดเห็น
ทุกขหัตถาย คลายลับ ดับเย็น
ทุกขเพียงเป็น ธรรมชาติ ของเขา
ก็ที่เป็นทุกข เพราะถูก ผูกยึด
แก่งจรงจงฮัด ตัดทิ้ง เร็วเข้า
สตรีตวิ ปัญญาเห็น เป็นเพียงเงา
รู้มันบ่อยเข้า เงามายา ก็ล่าถอย
ก็แค่ความคิด ไปติด ทำไม
ปล่อยวางทิ้งได้ คลายเศร้า เหงาหงอย
ทุกขสุข มายา ไร้ตัวตนร่องรอย
รู้แจ้งในจิตพลอย เห็นพุทธะ ละตัวตน.

๕๗.

ธรรมจาริกตามรอยบาท'๕๘

ธรรมจาริก ทั้งโยมพระ คณะแสงบุญ
 ร่วมเต็มทน หมั่นธรรมจักร มรรควิถี
 แดนพุทธะ ช่างมาฆะ ปุณณมี
 พอคอปี ห้าแปด ช่างแดดร้อน
 ตามรอยบาท บรมครู ช่มพู่ทวิป์
 องค์ประทับ แสดงธรรม เทียวพราสาท
 ทุกข์เพียงไหน เหนื่อยกายใจ ไม่นอนาทร
 พระโคจร รัดอนสตีร์ ทุกรัญฐา
 วรรณะใด หนแห่งไหน ทรงไปหมด
 ไร่ซึ่งรด ย่ำพระบาท มีขลาดล้ำ
 เพียงเพื่อธรรม ดำรงอยู่ คู่โลกา
 ทั้งชาว เป็นสารถิ มั่นธรรม
 ตามรอยบาท องค์พระ อริยเจ้า
 ช่างนอกเผ้า ช่างในเห็น เว้นถล่ำ
 โทษมังคเ็จต์ รอยใจเพชร พระทรงย่ำ
 ขอเพียรย่ำ ตามรอยบาท พระคำสดา.

๕๘.โลกียะ / โลกุตตระ

ธรรมชาติ ธรรมดา อายตนะเห็น
โลกียธรรม ส่วนที่เป็น สมมติโลก
โลกุตระธรรม มรรคผลแจ้ง ทางวิโมกข์
ส่งพ้นโลก เวียนว่าย คลายอวิชชา.

๕๙.จิตไร้ตา

จิตไร้ตา พาแต่ทุกข์ เห็นสุขไม่
ธรรมคือไฟ ไหม้ทุกข์ สุขได้เห็น
โลกมากภัย ธรรมสั่งให้ ใจสุขเย็น
หาธรรมเห็น เป็นเศรษฐี มนุธรรม.

๑๐๐. แบ่งปัน

ธรรมชาติ ปัจจัยสี่ แบ่งกันใช้
 ยามป่วยไข้ แบ่งเบา เฝ้ารักษา
 ปัญหาช่วย ชี้แนะบอก ออกอวิชชา
 โลกถ่วงหล้า คงสุขสม บรมธรรม.

๑๐๑. เห็นธรรมในธรรม

ธรรมชาติ ไม่เคยเป็น เช่นที่ใครคิด
 ธรรมชาติชีวิต ไม่ได้เป็น เช่นที่วาดฝัน
 ธรรมชาติภายนอก บอกให้รู้เพียง สมมติเท่านั้น
 ธรรมชาติธาตุขันธ์ รู้แจ้งได้ สลายตัวตน.

๑๐๒. ธรรมแท้ ธรรมเทียม

ธรรมะหลอ พอจะเห็น เป็นของแท้
ธรรมะปั้น ผันแปร เอาเน่ยาก
ธรรมะวาด ธรรมะเขียน เรียนจากอยาก
ธรรมจากปาก ไซ้สัจจ์แท้ เป็นแค่ลม.

๑๐๓. ุดงค์ ธรรมที่ทำได้ยาก

ุดงค์ ุดงค์ ุทรัน ุเรศ
ทุกขเวทร่างกาย ทุกขร่าย เหลือแสน
พระรงพระรัง ร่ายเรียง เสบียงแน่น
หลังอาน หลังแอ่น แน่นหนาแสนนารัก.

๑๐๔. นรท สวรรค์ นพพานอยู่ที่ใจ

นรทสวรรค์ อยู่ที่ ทำใจ
หลงยึดเมื่อใด ทกขใจ เมื่อนั้น
รู้จักปล่อยวาง หาทาง รู้ทัน
รู้ว่างลบลพลง นั่นคือประตุ สู่พระนิพพาน.

๑๐๕. เอกภวาระ

นอนเดียวเปลี่ยวกาย แสนสบาย ได้กำหนดรู้
สะตวาคูจิตตน ผลมรรค ประจักษ์ได้
ยึด-วาง, ว่าง-วน ไม่สนใจใคร
โล่งโปร่ง ภายใน แจ่มชัด อนัตตา.

๑๐๖.

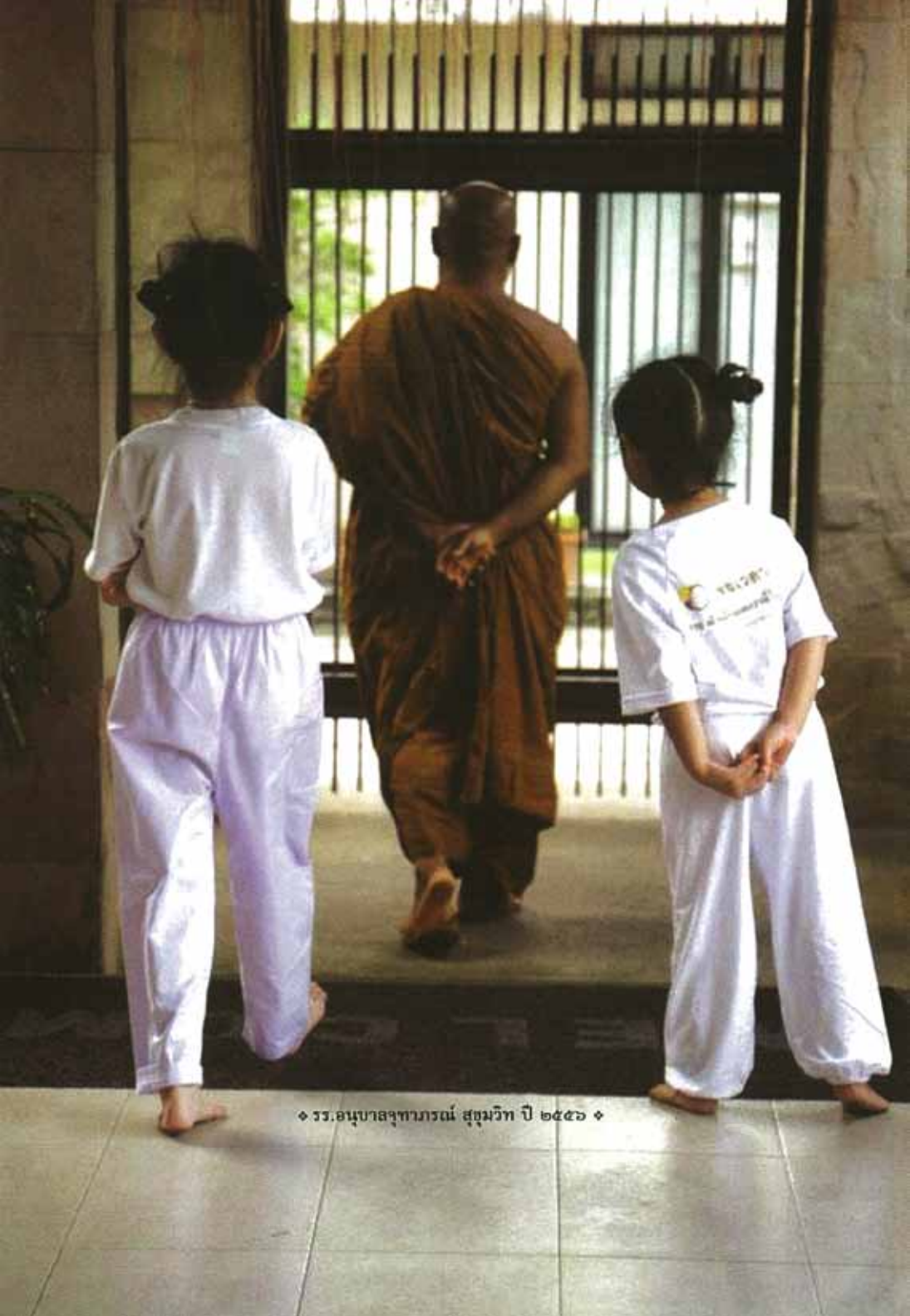
นอนไม่หลับ ๕ ประเภท

...นอนไม่หลับ ห้าประเภท เหตุดังนี้
หญิงชายมี ราคะมาก อยากเสพส่ม
ขโมยหมาย ทรัพย์สินผู้อื่น มาชื่นชม
พระราชำ ผู้ทรงตรม ในราชกิจ
...สุดท้ายคือ นักบวช ผู้ทรงศีล
ผู้หวังสิน อาสวะ อนสัย
เร่งความเพียร มุ่งลคคต ตัดเยอโย
หมายเส้นชัย ตรสรู สุนิพพาน.

♦ สวนธรรมบุษบา ปากท่อ ราชบุรี ♦
๕ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

♦ วรรณภาสกรวารณ สุตตมวิท ปี ๒๕๕๖ ♦

๑๐๗. เวลาสมมติ สติสมมติ

นาฬิกา บอกเวลา ตามสมมติ
มีอาจหยุด ชั่วดี มีจนได้
วันเดือนปี มีอาจเปลี่ยน นิสัยใคร
สติไซ้ ใครฝึกได้ ใจเปลี่ยนแปลง.

๑๐๘. วิชชาจรณะสัมปັນใน

นาฬิกา บอกเวลา ให้รู้ทัน
สติบอก อุตตาทวัตตน ให้คนรู้
วิชชาบอก การศึกษา สูงต่ำ
จรณะช้า ดรรชนี ชีวชีชา.

๑๐๘. นีพพาน ไร้การปรุงแต่งเปลี่ยนแปลง

น้ำ ปรกติ สัจจริง ไม่เปลี่ยน
สมมติ เวียนเปลี่ยนแปลง ตามภาชนะ
แต่น้ำก็คือน้ำ คงสภาพได้ ไม่ลดละ
เย็นร้อนมีอาจจะ เปลี่ยนสถานะแท้ "นี้แหละธรรม".

๑๑๐. สัจจะสองหน้า

น้ำ อัดลม
ตึกหนา อัดทุกข์
สุข อัดหลง
ปลงปล่อย อัดอนัตตา
สติปัญญา อัดวิมุตติ
มรรคผล อัดนิพพาน.

๑๑๑. ข้ามสะพาน สิ้นพพาน

นิพพาน เป็นแดนดิน ถิ่นฝั่งโน้น
 ต้องถอดใจน สมนต์ไว้ ใช้ญาณผ่าน
 สติรู้ กายจิตได้ ไม่ลนลาน
 สมาริมาณ เป็นยานมรรค มุ่งหลักชัย
 บุพเพศ ญาณ สำรอกใจ ในอดีต
 จตุปปัญญาน แจ้งจิตคิด เกิดดับได้
 อาสวกษัยญาณ ล้างสิ้น มลทินใจ
 ฝั่งนิพพาน ถึงได้ ไรทุกข์จริง
 มาเกิดหนา พวกเรา เหล่าชาวพุทธ
 ไปดินแดน โลกตรีได้ ทั้งชายหญิง
 วางชาติขันธ์ เร็วไว อย่าประวิง
 จะได้สิ่ง ประเสริฐ เหนือเกิดตาย .

๑๑๒. กลีบตาลปัตร

นิพพานมรรคผล กลีบป่น ว่ายาวไกล
ส่มตืทั้งหลาย กลีบมั่งหมาย เป็นของแท้
โรคาพยาธิเกิดตาย ไม่คลาย ยึดมั่นแล
สรรพสิ่งอนัตตาแท้ๆ ไยแลเห็น เป็นของจริง.

๑๑๓. นีรณปรัชมธรรมที่ต้องทำให้แจ้ง

นีรณธรรม วิบากกรรม ธรรมปฏิบัติ
ปรัชมทัศน์ เส้นทางธรรม นำมรรคผล
ฝันให้ได้ สู้ให้เป็น เห็นทุกข์ทน
หวังหลุดพ้น ต้องทนสู้ รุขังมัน.

๑๑๔.
บวชทำไม

บวชทำไม หากแม่ใจ ใฝ่กิเลส
ละทิ้งเหตุ อริยสัจจ์ วัฏฏ์สังสาร
โกรธโลกหลง ลากยศ บรืวาร
ใจใฝ่มาร ห่มกาสำวะ คือพระปลอม.

๑๑๕. ภัตตาคารหรือหอฉันกันแน่

'บ่อน' ทานข้าว พระคุณเจ้า เรียก 'หอฉัน'
 ส่วนโยมนั้น 'ภัตตาคาร' ดูค่านเหลื่อ
 โยมบาลี แต่พระไทย ดูคลุมเครือ
 คงเพียงเพื่อ เพิ่ม-ลดอยาก มากอารมณ์
 บอก 'หอฉัน' ฟังดูมัน เป็นธรรมะ
 หากแม้พระ มีภัตตาคาร คงเหลื่อเชื่อ
 ดุรหรรษา แต่ชื่อน้อย หลอยจนใจ
 ส้มตี่เพื่อ ภาพลักษณ์ ตระหนักเดอะ .

๑๑๖.
กิเลสรวรตใจ

บ้านเปี้ยกผัน เพราะไร้คน มงหลังคา
จิตไม่ภาวนา ราคะกล้า ย่อมหาเห็น
มนต์ไม่ท่อง สำธยาย เสื่อมคลายเป็น
ธรรมที่เห็น ไม่ถึงวิมุตติ อย่าหยุดความเพียร.

๑๑๗. บุญแท้

บุญที่แท้ อยู่ที่ใจ ได้เห็นอทกข์
ใช้สเนก หวงสวรรค์ ขึ้นไหนๆ
บุญชั้นยอด อยู่ที่จิต แจ้งอริยสัจได้
อิสระใจ เป็นนิพพาน เป็กบานจริง.

๑๑๘.

พุทธะ คือ วิปัสสนา

พุทธศาสนา คือ วิปัสสนา ปัญญาแกร่ง
ใช้ทิมแทง นวัตกรรม ใช้จารู้
ดับตัวตน ฟันทุกขเข็ญ เช่นบรมครู
รู้แจ้งรู้จิตสงบ สยบมาร.

ธรรมชาต
ชาติสุดท้าย

๑๑๕.

ธรรมชาติ..ชาติสุดท้าย

ปฐมกำเนิดแรกเริ่มแค่ธรรมชาติรู้
 ไร้ผู้เป็น ผู้ดี ผู้ทุกข์-ผู้พ้น
 ธรรมชาติชาติชนธ เกิด-ดับหาใช่สัตว์ใครคน
 ปัจจัยการเหตุผลใช้อยู่ใช้ตาย
 เพราะชาติสัตว์ปัสสณาปัญญาสูญ
 พอกพูนสัญชาติญาณเป็นมารร้าย
 มีฉันทวิญญูธรรมชาติชาติ-ชนธเป็นตัวตนไป
 หลงสมมตคน สัตว์ สิ่งใดให้ค่าคุณ
 ตัวมิ่ง ตัวกู ของกู ของฉัน
 จนร่ายรักซึ่งปลุกฝังกันเกลื่อนกรุ่น
 สร้างตัวสร้างตนสับสนงงน
 มายาบาปบุญหนนไปมาอาจัน
 ความคิดปรุงแต่ง หลากหลายหลั่งมา
 จากปัญญาสำขา กาย ตา หู จมูก ลิ้น
 รวมศูนย์ป็นตระจิตชุกไว้ในชีวิต
 เวทนาปรุงถวิลชอบซึ่งชุกซ่อนเป็นตะกอนใจ

แบกขนัสนั้นหนักจริงกว่าสิ่งอื่น
ต้องทนฝนเบาหนักทุกไม่ได้
ไม่รู้ปลอ่ย วางหรือว่าง เป็นเช่นไร
ไม่สนใจสดับธรรมพระสมัมา
‘คนแบกโลก’ คำกล่าวนี้ยังเบาเหลือ
ไม่น่าเชื่อว่าแบกขนัสนั้นหนักกว่า
แบกข้ามภพข้ามชาติกับปีกลับปีมา
อุปาทานขนัสนี้หามายาปฏิจะฯ
ฝึกสดีร่างกายสลายกิเลส
รู้ต้นเหตุเกิดตัวตนพ้นวิฏฐะ
เพิ่มศรัทธาสมาธิไม่ลดละ
ไม่ช้าจะอุปดีกาลญาณรู้แจ้ง
ญาณหยั่งรู้ความคิดดีดีอารมณ์
ละทุกข์ตรมปทุเพหิกเหแสง-
สว่างใสไร้ทุกข์ไม่เคลือบแคลง
โลกไม่แบ่งสมมติชด้อนตตา

อนสัยคืออารมณ์ที่จมลึก
สมาธิตรรกต่อเนื่องนานญาณค้นหา
ไม่ใช่คิดขิไนกตรรกใดนา
แต่ปัญญาเห็นไหลออกนอกคาดเดา
อินทรีย์แก่พละก่อต่อโพชฌงค์
อริยมรรครวมลงเป็นพลิงตั้งขนเขา
ญาณที่คั้นะเห็นดับการเกิดสิ้นความเมา
อวิชชาถูกเผาวิมุตติปรากฏหมดภาวะ
สิ้นเวียนเกิดเวียนตายใช้กรรมเก่า
สิ้นความเขลาทกขิโคกโลกวิญญะ
สิ้นสงสัยชาติภพจบโยคะ
มมานะสร้างงานสื่อสารธรรม
เอากายนี้ อาบเหงื่อ เพื่อพระคำสนี
จิตรองบาท ทาสรับใช้ ไม่แปรผัน
ชาติขันธ์เปลี่ยนแปลง เพียงชีพอยู่ คู่พรหมจรรย์
มือคู่นั้น ขออภิวัต พระคำสदा.

๑๒๐. ปรมัตถ์สู่อบรมธรรม

ปรมัตถจิต ฟันจเห็น ปรมัตถธรรม
วิปัสสนาธรรม แจ้งกาย คลายลุ่มหลง
ปรมัตถสุข ปลุกจิตตื่น ย่นมันคง
วิราคะสัง สิ้นกำหนด ตรัสรู้.

๑๒๑. ปลื้ยววาง

ปลื้ยววางการงาน เพราะเห็นโทษ เบียดเบียนใจ
ปลื้ยววางความคิดไป ไม่ให้ใจ ไหลยึดถือ
ปลื้ยววางอารมณ์ โลกโกรธหลง ลงจากมือ
ปลื้ยววางตัวตน ฐาเพราะรู้แท้ แค่มายา.

๑๒๒. ว่ายวนทนทุกข์เพราะเขลา

ปลาว่ายวน เวียนว่าย ในสายน้ำ
ด้วยเป็นความ จำเป็น เช่นอย่างเขา
แต่ว่ายงาม เกียรติศักดิ์ศรี เช่นคนเรา
จำเป็นจริง หรือเพราะเจ้า เขาไปเอง.

๑๒๓. ยากแคไหนก็จะไปให้ถึง

ปลุกกิเลส ตัณหา ไตโหว
ปลุกฝั่งความสงบ สงัดใจ ไตข่า
บัณฑิต แมร์ เช่นนี้แล้ว
แต่จะนานแคไหน ก็ไม่ละ ความพยายาม
เพราะเวลา สภาธรรม เป็กบาน
นั้นย่อมหมายถึง การชะลอ การหยุด การตัด
สิ่งสารจักร หรือภพชาติ นั้นเลยเทียว.

๑๒๔.

รักซีใจรักป่า

ปลูกป่า สร้างฝาย หมายถึงสร้างโลก
ลดทุกข์ได้ก่ ปัญหาแล้ว แหล่งกรรมฐาน
ให้ร่มเงา เข้ารกขมูด เพิ่มพูนญาณ
เจริญกรรมฐาน ต่อก่อ มรรคผล
หากรักซีป่า รักษาใจ ไฟไม่เกิด
ช่วยดับเกิด หากเกิดจิต คึดอกศีล
ไฟภายใน ดับสิ้นไป ไร่กังวาล
เกิดมรรคผล ฝืนป่าธรรม จำข่มใจ.

๑๒๕.

ระวางภายในปัจฉิม

ปัจฉิม มิได้ใช่ บำบัดทุกข์
ความสนก เป็นภัย ใจลุ่มหลง
รู้เท่าทัน ความคิด จิตมั่นคง
รู้จักปลง ปลอยวาง ทางสงบ.

♦ ตามหาตนบนถนนแห่งความว่าง ♦

◆ จากภูมิตำพระ จ.สกลนคร ◆

๑๒๖. โชคดีของชีวิตที่พืชต่อตตะตา

ปัจจัยสี่ มีอยู่ คู่กับโลก
ยังไม่โชค เท่ามีธรรม ประจำชั้น
ได้อะไร ส้มมตได้ ไปวันๆ
ทุกสิ่งอัน เปลี่ยนแปลง แสดงผล
ความรู้เห็น ตามเป็นจริง สิ่งทั้งหลาย
นิमितหมาย รู้ธรรม นำฝึกฝน
รู้ละวาง เพื่อให้ว่าง จากตัวตน
เป็นมรรคผล ปัจจัยก่อ ต่อนิพพาน.

๑๒๗.ปณฺญา ยปริสฺสัณฺตี

ปัญฺญาเกตฺตึ เห็นแจ้้งได้ ใจตั้งมั่น
เห็นฉบัพลัน เกิดดับหาย ใจคลายหลง
สขฺยสงบ สักว่าเห็น แล้ววางปลง
สิ้นความหลง ถอนความอยาก จากอวิชชา
ตัวปัญฺญา เกิดแต่รู้ สู้สว่าง
ชี้หนทาง สิ้นเวียนวน พ้นตณฺหา
จิตสว่าง กายสงบ จบมรรคา
สขฺยอร่า ปัญฺญาเห็น เย็นถาวร.

๑๒๘. ความเนิ่นช้า... ปัญหาปฏิบัติ

ปัญหาจิต คิดน่ากลัว ตัวมีจณา
 ปัญหาใจ ใต้ตามมา คราเกี้ยวคร้าน
 ปัญหากาย ป่วยชรา มรณกาล
 ปัญหามาร มีมาก อยากยึดหลง
 ปัญหาธรรม มรรคผล ไม่เจริญ
 เหตุมีว่เพลิน ปัญจธรรม ทำพิชสง
 การพูดคุย เพลินคลุกคลี นั่งตวง
 ไม่ปล่อยปลง การงาน ผ่านพ้นมือ
 หลงยึดเอา สภาวธรรม ขึ้นต้นๆ
 คิดว่าพ้น ทุกข์ได้แล้ว แคล้วยึดถือ
 ปีติสุข สมาริกล้ำ ปัญญาธา
 ยังไม่ถือ หลุดพ้นเป็น เห็นธรรมแท้.

๑๒๘.

ตจปัญจกะกรรมฐาน

ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง มั่งสัง สัน
ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ใคร่ลุ่มหลง
มายาหลอก กลอกกลับ ดับสิ้นลง
จิตมั่นคง เบ่งบาน งานดอกบัว.

๑๓๐.

ทกข์เพราะจิตติดขันธ์

เพลินที่ไร ใจไหลไป ในความคิด
เพลินเพียงนิด จิตถูกปรุง ยุ่งหนักหนา
เพลินสร้างภาพ กลบภาพใจ ไร้อนัตตา
เพลินทกข์ทน จนเจียนบ้า เพราะห้าขันธ์.

๑๓๑.
อายผีเสื้อ

ผีเอย ผีเสื้อ

หากนบิน หาเหยื่อ เมื่อแดดอ่อน
ปีกมีสี ลวดลาย คล้ายอารมณ์
เที่ยวบินร่อน กรีดกราย ตามสายลม
ผีเสื้อมัน งดงาม ตามธรรมชาติ
ไม่ต่างवाद คิ้วหน้า ทาดัดผม
เพราะคนเรา เมากาย หมายนิยม
จิตหลงจม ขมขาย น่าอายเอย.

๑๓๒.

เมตตาประมาณไหนใจพุทธะ

ฝึกใจให้ มีเมตตา ประมาณว่าเท่าแผ่นดิน
 ถูกขุดไป เท่าใดไม่สิ้น ไม่มีหมดหดหาย
 ความดีก็รับได้ ความชั่วร้าย ก็ไม่รังเกียจ
 ไร้เกลียดชังหรือบงเบียด มองสรรพสิ่ง อาศัยเสมอกัน
 หรือไม่ก็ฝึกใจ คุณธรรมเลิศล้ำ ดังอากาศ
 ไม่แปรเปลี่ยนด้วยภพชาติ หรือรอยเท้าใคร อยู่ในนั้น
 อีกแม้คงคา ไม่ว่าใครนำหญ้ากองใหญ่ มาจุดไฟเผามัน
 สภาพน้ำก็คงเต็มอยู่เช่นนั้น มีอาจพร้อม ด้วยคบเพลิง
 หรืออีกกรณีไซ้ ควรทำใจ ดังกระเป๋านั่งแมว
 ที่พอกดีแล้ว เอาหินโยนทิ้งใส่หรือเอาไม้ตี ย่อมไม่มีเสียงดัง
 เมื่อทำใจได้ดังหวัง ทุกขยังมีอาจหาที่ตั้ง ก่อกำเนิดเกิดเป็นตัวเป็นตน.

๑๓๓.

เรียนธรรมไว้คุ้มครองโลก

...ฝึกธรรมไว้ให้จิตใจได้มีปกติ	เพื่อหลบหลีกความสุขทุกข์ที่รบกวน
ฝึกคุณธรรมเพื่อเพิ่มเติมเสริมปัญญา	ฝึกวิชาเพื่อชีวิตตนพ้นอบาย
...ส่วนความรู้ทุกวิชาวิชาชีพ	ไม่ต้องรีบร้อนรนค้นหาหลาย
รู้ไม่มากไม่ต้องเขินเอาเป็นตาย	แค่มิได้เป็นปัญญาหาเลี้ยงตัว
...เส้นชีวิตที่ค้ำทางเดินอย่าเพเลินมาก	กรรมวิบากจะให้ผลคนดีชั่ว
ทุกข์สุขเกิดอยู่น้อยนานประจวนตัว	ว่าเล่นหัวหรือค้นหาวิชาอะไร
...โบราณว่าบุญผู้ทำกรรมผู้ต่าง	ผู้แสดงคือจิตเราเฝ้ารับใช้
ค้นหาสอน - ปัญญาสั่งให้ขงใจ	เรียนรู้ไว้ฝึกใจตนพ้นบ่วงมาร .

๑๓๕.

ฝึก ฝึก ฝึก

ฝึกเลือก ที่จะ ไม่คิด

ฝึกรู้ ที่จะ วาง

ฝึกว่าง เพื่อจะ เขา

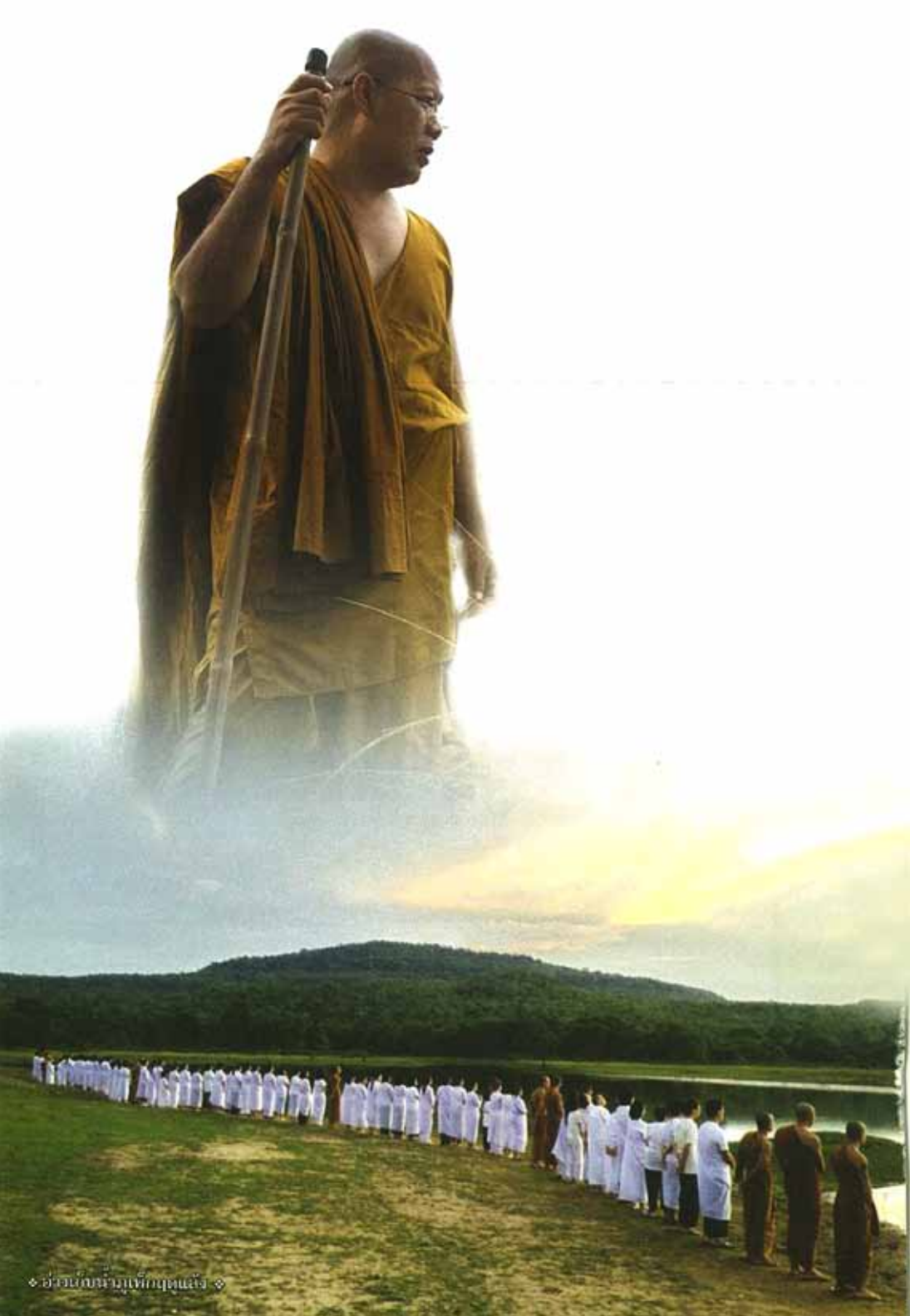
ฝึกไม่เอา ไม่มี ไม่เป็น เพียงรู้เห็นเท่านั้น.

๑๓๕.

ธรรมแบ่งบาน

จิตก่อเกิด สติปัญญา ตัดเนหาคับ
ธรรมหมุนกลับ ครองใจตน ทันทกข์เข็ญ
ธรรมแบ่งบาน สู้ช้ำข้าน ญาณเกิดเป็น
หมั่นบำเพ็ญ เจริญสติ สู้ผลิบาน.

๑๓๖. รู้กายสลายตัวตน

ฝึกสติ รู้กาย สลายกิเลส
รู้ต้นเหตุ เกิดตัวตน พันวิภวะ
เพิ่มศรัทธา สมาธิ ไม่ลดละ
ไม่ช้าจะ อุตถิกาล ญาณรู้แจ้ง
พระพุทธองค์ ทรงสอนคน ให้พ้นทุกข์
ธรรมล้ำค้ำ ทางสายกลาง สว่างไสว
เวไนยสัตว์ ปฏิบัติตาม สามรรมไตร
ทุกขดับได้ ถึงที่สุด หลุดพ้นจริง.

๑๓๗. ฝึกได้ฝึกเอา

ฝึกสติ ให้กำลัง ปรตสดชื่น
สมาธิตั้ง จิตเบิกบาน ฉานแจ่มใส
ปัญญาตัด ตัดค้นหาทั้ง ไม่ทุกข์ใจ
อยากได้จิต ชื่นไหน ให้ฝึกเอา.

๑๓๘. แย่งความละลาย

ฝูงปลาน้อยใหญ่ แหกว่าย ชลธา
ฝูงวิหคนกกา เห็นเวหา ภาสสลาย
หมู่ตัวบั้งหนอน ห่อใบไม้ ทำรังเป็นกรวย
แต่คนหลง แย่งจนรวย แย่งส่วยย้อสมมติ.

๑๓๕. มือถือ หรือมือमार

พระกรรมฐาน กับมือถือ บคือเต๊ะ
มันบ่เท่ห้ บ่ถึก เป็นลิกคัก
จิตบ่มัน ใจบ่แก่น แน่นอึดคึด
เดินเหงาหงัก นั่งเหงาหงัก จักคึดหยง
มีแต่คึด ออกนอกตัว นำหัวแท้
มีตั้งแต่ ตัวตณหา มาเหนี่ยวรั้ง
สมาธิ สติปัญญา ไร้พลัง
เลื่อมมนต์ขลัง พลังจิต ติดบ่วงมาร.

๑๔๐. ทวนกระแส

พระนอนกลด กบฏวิมาน สะท้อนกิเลส
ฉลัดเกรด กั้นคละเหมือนหมา ตัดหน้าหุดหัว
ห่มอย่างยาก สักปรกบ้าง อุปทานกลัว
ไข้อย หมองมัวจิต ตัวยาวตึงหา
ฝึกฝนตั้งใจ ไม่ไหล ตามอยาก
ตาหูกมูกปาก จากกัน บ้างหนา
มายาออกด้อ้น อารมณ์หลอกหลอน จิตร้อนเป็นต่างๆนาๆ
เด็ดขาดเมื่อใดได้รู้ ว่า แค่วิวิชชา นำพาไม่เห็นแจ้ง.

๑๔๑. สมมุติสงฆ์เหล่ากอองค์อริยะ

พระสงฆ์องค์เณร หน่อเนื้อ สมณะ
 มุ่งลดละ อนุสัย ใจสว่าง
 ผูกจิตตัว ให้ตั้งมั่น หมั่นปลื้วยวาง
 หาหนทาง ดับทุกข์แท้ แก้อัดตา
 สติปฏิฐาน ธรรมคำ พระตรัส
 วาจาสำเร็จ ตรัสสอนไว้ ให้ค้นหา
 เอาสติ ระลึกไว้ ในกายา
 เวทนา จิต ธรรม จำขึ้นใจ
 ไม่ว่าจะอยู่ อริยาบถใด ใจรู้ทั่ว
 ไม่หลงตัว คิดไกล ไปโน่นนี่
 รู้ทันเหมา ช่มม่วงวาง ถ่วงญาติ
 รักขังมี เกิดแต่เห็น ไม่เป็นตัว
 สมณะ ผู้ฝึกละ จากกิเลส
 ดุที่ใจ - ตนาสงฆ์ องค์สักขี
 สงบระงับดับ ตณฺหาดิน สิ้นไพร
 อริยสงฆ์มี ก็เพราะสมมุติสงฆ์ องค์ปัจจุบัน.

๑๔๒. เหตุให้พระสัทธรรมตั้งอยู่ได้นาน

พระสัทธรรม ตั้งอยู่นาน เพราะการนี้
พระ-โยมมี ความเลื่อมใส ในไตรรัตน
หมั่นศึกษา ปรียติธรรม ทั้งปฏิบัติ
อีกเรื่องวัตร ปฏิบัติตน จนอ่อนน้อม.

๑๔๓. ดูกายเห็นจิต

พหุติกรรม การกิน มีผลต่อชีวิต
พหุติกรรม การคิด มีผลต่ออดีตตา
อาการกายา คือเจตนา ของจิต
ภาพรวมชีวิต คือลัษิต แห่งธรรม.

๑๔๕.

เมมาเหยื่อ

พวกเอ๋ยพวกมด..

อยากลิ้มรส เหยื่อหวาน เทียวพล่านหา

พอได้กลิ่น น้ำตาล หวานไอซ่า

พากันมา รุมกัน จนสิ้นใจ

พวกมดมัน หาเหยื่อ เพื่อเลี้ยงท้อง

ไม่ละสม สิ่งของ บังออยากใหญ่

แต่คนเรา เมมาเหยื่อ เพื่ออะไร

ลองถามใจ ตัวดู ให้รู้จริง.

๑๔๕.
พินิจธรรม

พินิจใจ ไร้ความ ยึดถือ
โรคร้าย ปรากฏ เกิดแต่นอก
ในสงบ เฝ้ายบดั่ง ภูผา
อายุวรรณะ สัมมติว่ำ ยังหน่อม
สุขะทละ ก็เท็จ ลวงซ้ำ
แท้จริง ธรรมชาติ ปรากฏ
เกิดดับ ลับลาเลื่อน ไร้แม่ผู้
ฟู

วัดถ้ำแคน ภูลังกา บึงกาฬ
๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๑๕๖.

ข้ามฝั่งสังสารวัฏ

...พุทธพจน์พุทธคุณคำจันโลก
ปฏิบัติธรรมฝึกสติไว้คล้ายเรือแพ

...มุ่งข้ามฝั่งด้วยปลอดตกยี่ไกลสังสาร
รู้ตัวขจัดตัดความคิดติดตัวกู

...ขบขเป็นเห็นปัดสมาธิเกิด

เอกัคคตาอุเบกขาได้ไม่เคลือบแคลง

ไร้เศร้าใดก็ให้ไกลทุกข์ปลุกกระแส
จิตเราแท้คือผู้หนึ่งปลดลงก็เรือ

พื้นบ่วงมารคิดยึดอยากลากจิตอยู่

รู้แล้วรู้เป็นเครื่องยนต์กลไกแรง

สุขล้ำเลิศเกิดแต่ใจไร้กิเลสแผ้ว

จิตไม่แบ่งธรรมคือหนึ่งถึงจึ้งรู้

๑๔๗. เหนืออนิจจัง

พุทธะ ไม่มี วันตาย
จิตดี ไม่มี เน่า
จิตถูกสมมุติกลบ ก็หลบ ออกมาได้
และ.. วางสมมุติสักพัก เพื่อหักใจ ไว้กับตัว.

๑๔๘. สักแต่ว่า...

เพียงรับรู้ ไร้รส หมดราคะ
เพียงผัสสะ อายตนะเกิด ประเสริฐยิ่ง
เพียงสมมติ มายาขันธ์ ไซ้ของจริง
เพียงหนึ่งสิ่ง จริงปรกติ ตรัสรู้.

๑๔๘. รู้เรื่องแล้วต้องทำให้รู้แจ้ง

ทั้งธรรมะ จะให้ดี ต้องมีฝึก

เพียงคิดนึก ตามตำรา นำขำหนอ

เช่นเทพี คนหม้อแกง เน้นนานพอ

แต่มันก็ไม่รู้ส มีรบทราบ.

๑๕๐. แสงสว่างจากไฟปัญญานี้ยิ่งกว่าสิ่งใด

ไฟฉายส่อง ใจใคร ได้หรือ

ไฟฟ้าส่อง รือซัด ได้ไม่

อาทิตย์ส่อง ไม่ถึงบาปกรรม ภายในใจ

วิปัสณาส่อง จิตได้ สลายตัวตน.

๑๕๑. ไม่มีเขาไม่มีเรา

ภานา เพียรละ ชนะกิเลส
เห็นต้นเหตุ วิภวะวน พันขันธห้า
เกิดแก่ตาย หายหด หมดกามา
อวิชชา แดกดับ กลับสู่ธรรม
มหายาน คือมรรคา อนยิ่งใหญ่
รวมลงใน ใจหนึ่งรู้ สัจจหมาย
คืนธรรมชาติเดิม ไม่เพิ่มค่า บำนักาย
อิตตาตาย พุทธะแท้ มีแค่ธรรม.

๑๕๒. ญาณทัศนะ

มองทุกสิ่ง ล้วนเห็น เป็นความว่าง
มองเห็นทาง มรรคา มหาบุคคล
มองกายใจ รู้ได้ ไรตัวตน
มองวิญญะวน ประจักษ์ชัด อนัตตา.

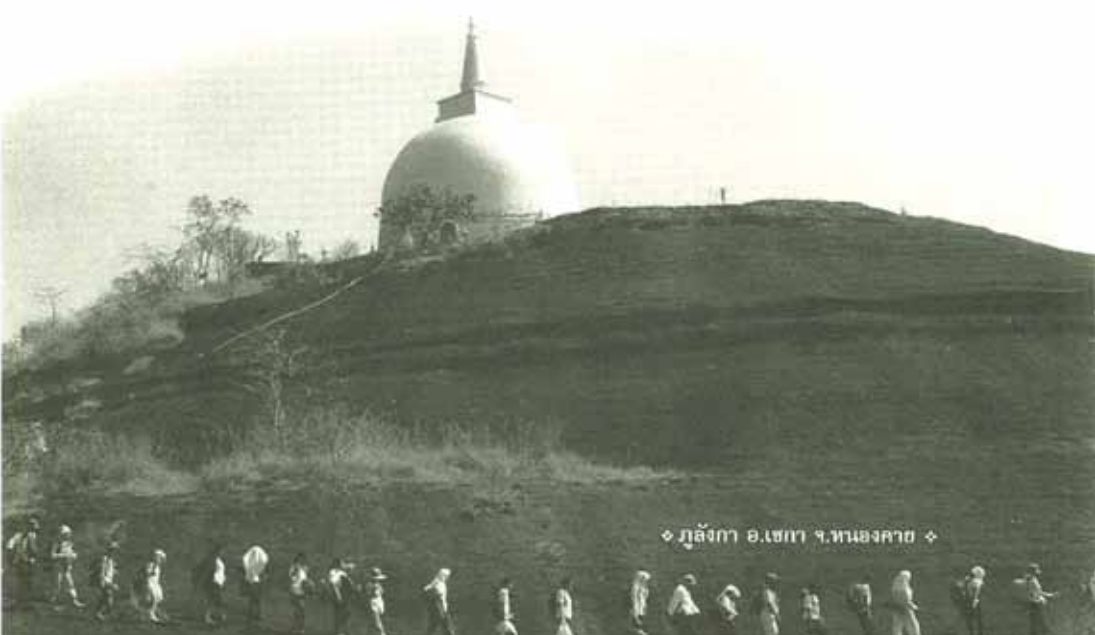
๑๕๓. ก็แค่ 'ธรรม'

มีเตียงนอน เก้าอี้ ทั้งไม้เท้า
ทั้งน้ำข้าว อาหารดี มีคนให้
น่ายินดี มีสุขได้ ทั้งกายใจ
แต่ทำไม ฉนกลับเห็น เป็นเพียงธรรม.

๑๕๕.

ทางสายเดียว

มีทางลัด ทางตรง คงพูดเล่น
เพราะที่เห็น ไม่อาจเป็น เช่นนั้นได้
ทางลัดมรรค สิ้นผล มากกลไก
ทงนวรรณ อนุสัย อาสวะ
นิวรณ์ธรรม คอยไน้มนำ จิตเสมือ
มาเป็นเครือ คาราวาน ปฏิจจะ
อินทรีย์แก่ พละถึง จึงชนะ
ฝั่งมคคะ ผลญาณ อยู่ย่านโน้น.

๑๕๕.
น้ำ อาหาร อากาศ อารมณ์

มีน้ำดื่ม ดับกระหาย ที่กายเจ้า
อาหารเล่า ดับความหิว ไม่โหยหา
อากาศดี กายสดใส ไร้โรค
อารมณ์พา สมารให้ ใจเบิกบาน.

๑๕๖.

สติที่เป็นไปในกาย

เมื่อกายา คตาสติ ผลิบานแล้ว
จิตใสแจ้ว แฉวฉว ราวไข่มุก
อมตธรรม พบได้ ให้ความสุข
ทั้งสนุก สุขขม ได้ลิ้มลอง
เริ่มปิติ สุขสมาธิ เอกัคคตา
อุเบกขา ธรรมารมณ อมตะยิ่ง
ตัดโลกหลง ปลงราคะ ชณะจริง
อย่าประวิง ฝึกกายา หาแก่นธรรม.

◇ สวนธรรมบุชา อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ◇

◆ แม่ครัววัดป่าโสมพนัส ◆

๑๕๗. ธรรมดับทุกข์

เมื่อเกิดทุกข์ ทุกระดับ ธรรมรับใช้
สติได้ ฝึกมา พารู้เห็น
ใจที่คิด กายที่ทำ ด้วยจำเป็น
ต้องรู้เห็น เป็นความว่าง ห่างตัวตน.

๑๕๘. สังขารปรุงแต่งจิต

เมื่อโหระ ใจยัด ก็รู้สึกว้าแยะ
เมื่อใด ท้อแท้ ก็รู้สึกสับสน
เมื่อโหระ ใจร้อน ก็วิตกกังวล
เมื่อใด โศกตรม แน่นท้อแท้สังขาร.

๑๕๕.ไม้เท้า ไม้ขา

ไม้เท้าดี ดูตรงที่ ค้ำกายได้
ใช้ผ่อนคลาย กายหกล้ม ระทมทุกข์
เป็นเพื่อนกาย เอาไว้ใช้ ช่างลุกลุก
ตสนัก หากใช้เป็น เห็นธรรมได้
มีไม้เท้า แทนเข้าขา ตูน่าขา
เขามาทำ ใช้รังเกียจ เปียดเบียนไม้
ความจำเป็น เห็นขาไม้ พร้อมทำใจ
ยอมรับได้ ไม่เป็นขา ธรรมตาแท้.

โรงพยาบาลกรุงเทพ
๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๑๖๐.

หยุดหลง

ไม่หลงเข้า ไปอยู่ ในความคิด

ฝึกจิตให้ปล่อยวาง คือทาง มรรคผล

ไม่ปรุงไม่แต่ง แบ่งชั้น ล่างบน

หยุดว่าย เวียนวน วิญญาณสาร.

๑๖๑.

สนุกป่วย

ยามป่วยใช้ ใจไม่ป่วย รวยความสุข

ป่วยสนุก เบิกบานใจ ไร้กังขา

ป่วยอยู่ไหน เชิญมาได้ ทุกเวลา

เพราะตัวข้า ไม่กลัวป่วย ด้วยมีธรรม.

๑๖๒. สูงแท้จริงต้องทั้งสมมติ

ยังสูงยิ่งสวย คนกล่าวไว้ ไซ้แน่แท้
ขอเพียงแค่ ทนผืนใจ ไปให้ถึง

อุปสรรค นวัตกรรม เหตุ กิเลสตั้ง
ดูให้ชัด ว่าที่แท้ แค่สมมติ

สูงภายนอก อันตราย กลับกลายเป็น
วิญญะเวียน วนว้าย ไม่สิ้นสุด

สูงด้วยมรรค สวยด้วยผล พันสมมติ
ภพชาติหยุด วิมุตติไหล หายใจเอง.

๑๖๓. ยึดสิ่งใดก็เป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้น

ยึดทำไม ในเมื่อใจ เราเป็นทุกข์
ไร้ซึ่งสุข สนุกทำให้ ใจยึดถือ
ปล่อยวางสุข สนุกแล้วให้ ใจเบามือ
ไม่ยึดถือ ปล่อยวางได้ ใจก็เบา
ถ้ายึดเอา ใจก็หนัก รักก็โง่
ถืออดไขว่ มั่งมี นึกก็เขลา
ยึดถือมาก ลำบากจิต ตัดใจเรา
เป็นหงอยเหงา เศร้าโศก โรคอุปาทาน.

๑๖๔. หยดสมมติ ก็หยดแบ่งแยก

รอยหรือจน ไม่ใช่เหตุผล พันทกข์
สนกหรือเหงา ก็อยู่ที่จิตเรา นั้นแหละ
หัวเราะร้องไห้ ก็มีชะตา คล้ายแพะ
เกิดหรือตาย เริ่มต้นหรือสุดท้าย มันก็อันเดียวกันนั้นแหละ.

๑๖๕. ระวางความคิด จิตสังขาร

ระวางตัว ความคิด ผลิตรองขัง
ยื่นเดินนั่ง รู้ตัวไว้ ไม่ไหวหวั่น
วางจิตอยู่ สติรู้ คู่ปัจจุบัน
แจ้งลบลพจน์ ทนเกิดดับ รับความว่าง.

๑๖๖. วางไม่เป็น ไม่เห็นธรรม

รักใคร่ลุ่มหลง หลดรู้ อยู่ปัจจุบัน
เรียกร่องรำพัน พร่ำเพรียก พรางไค้ก
หลงไหลคร่ำครวญ สังขารคิด ครองใจตน
มีวางมีหลด มีพันทกข์ มีเห็นธรรม.

๑๖๗. รัก ศรัทธา นบถอ บุษ่า

รักมักเกิด พร้อมย่อมจิต ตัดตณหา
เกิดศรัทธา เพราะเชื่อใจ ได้รับความ
ความนบถอ เพราะได้ฟัง ชิงกมล
ไม่หวังผล อเบกขา บุษ่าแท้.

๑๖๘.

หลงรักตัวเองแท้ๆ

รักลูกดั่ง เชือกผูกคอ ไว้ใกล้ตาย
รักผิวเมื่อย มันหมาย ไม่คลายคิดถึง
รักสมบัติ พัสถานใด ใครคั่น
ตรองให้ซึ่ง ความจริงแท้ แค่ "รักตัว" .

๑๖๙.

รู้ ละ วาง ว่าง

รู้.. ทนจิต คิดไป ให้ดังกลับ
ละ.. เปลี่ยนปรับ ขยับขยับ หมั่นรู้เคย
วาง.. ความคิด ตัดตัวตน หล่นหายเลย
ว่าง.. ให้เคย เป็นนิสัย ใจนิพพาน.

◆ อบรมธรรมประจำเดือน ◆

๑๗๕. รู้แจ้งจบพรหมจรรย์

รู้จักทุกข์ เท่าที่มี ดึกว่าหลง

รู้จักปลง ปล่อยวาง ห่างไกลเหงา

รู้แจ้งกาย แจ่มใจ ไซ้ตัวเรา

รู้สิ้นเขลา ดับชาติภพ จบพรหมจรรย์.

๑๗๖. รู้แจ้งจริงๆ

รู้แจ้ง ธรรมชาติจริง ทั้งสมมติ

รู้แจ้ง ธรรมชาติหยุด วิญญาณสาร

รู้ธรรม หยุดกรรมวน ดลบันดาล

รู้ธรรม มารดับตน สิ้นเวรภัย.

๑๗๒.

รู้แจ้งในธรรม

รู้แจ้งสมมติ หยดก่อ ภาพชาติ
รู้แจ้งปรมตถ์ ตตโลก โกรชหลง
รู้แจ้งสังโยชน์ ไร้อตตา ตัวตน
รู้มตหลุดพ้น ก็เพียงแค่ ธรรมชาติ.

๑๗๓. รู้ด้วยปัญญา

รู้ตัว รู้ใจ ไกลทกข์
รู้ผิด รู้ถูก ไกลปัญหา
รู้แจ้ง รู้จริง ได้ปัญญา
รู้ชัด อนตตา ไร้เกิดไร้ตาย
รู้ตัวไว้ อย่าให้ กเลสเกิด
ต่อเนืองเกิด เกิดญาณ ปัญญาได้
จริงจังแท้ ต้องแก้ทุกข์ ได้เร็วไว
จริงใจไว้ ได้สุข ไร้ทุกข์เอย.

๑๗๔.

รู้น้อยๆ แต่ให้ต่อเนื่อง

รู้น้อยๆ แคร์ทุกซอก ทุกเวลา

รู้น้อยๆ คิดมา ให้ตัดเฉย

รู้น้อยๆ ว่างได้ ใจสบาย

รู้น้อยๆ ไม่เข้า อยู่ในขั้นนี้.

๑๗๕.

แจ้งในรูป

รูปกาย สลายสู่รูปธาตุ

รูปทุกซอก ดับหาย กลายเป็นรูปธรรม

รูปขั้นนี้ ผันแปร เป็นรูปว่าง

รูปสมมติ ช้อนรูป ปรมัตถ์..

๑๗๖.

รีบเร่ง อย่าร้อ

รูปร่างโรย ร้าวรอย ระรานร้าง
โรครุมเร้า เรือนร้าง ร้อนร้ายเหลือ
หลุดรักโลก ไร้หลง ลงล้าเรือ
เรียวแรงเหลือ ร้อยหรอ ร้อโร.

๑๗๗.

ผู้
ขี้

รู้ปัจจุบัน ขยันเดิน เพลินรู้สึก
หยุดคิดนึก ละสังขาร การปรุงแต่ง
รู้ต่อเนื่อง จิตผ่องใส ไม่เคลือบแคลง
จิตไม่แบ่ง ธรรมปรากฏ หมดทุกข์เอย.

๑๗๘.

รู้ปัจจุบัน สู้การรู้แจ้ง

รู้ปัจจุบัน นำพา ปัญญาเกิด

รู้มันเกิด เกิดอนัตตา ตัดหาหาย

รู้แจ้งชัด ตัดสังขาร มารเสื่อมคลาย

รู้แจ้งกาย สลายจิต ตัดตัวตน.

๑๗๕.

รู้อนัตตา ด้วยปัญญา

รู้อนัตตา ด้วยอตตาทาทกข์แน่
เพราะเพียงแค่ว่าฉันเห็น เป็นความว่าง

อนัตตาธรรม ต้องธรรมรู้ สู้ปล่อยวาง
สติสร้าง ตัวเห็น เป็นปัญญา

เห็นแล้วหลุด ขุดถึงเหง้า เหล่าโคตรทุกข์
มองแบบรก อนุสัย ในขันธห้า

เผาให้สิ้น นيرانขี้ม อุ้มกามา

อนัตตา แจ่มแน่ เหลือแค่ 'ธรรม' .

พุทธทาสภิกขุ วัดป่าโมกข์
๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

๑๘๐.

วิชชา ความรู้ที่สมบูรณ์

รู้อะไร หรือจะรู้ ได้รู้แจ้ง
เห็นเปลี่ยนแปลง อนิจจัง ขังจิตอยู่
เป็นอะไร เป็นทำไม แค่อรรถมาตีรู้
มีชีวิตอยู่ คู่วิชชา นำอภิรมย์.

◆ เจริญตะกอน วัดป่าโสมพนัส จ.สกลนคร ◆

๑๘๑.

ไม่มีเรา-มีเขา

เรื่องของจริง สิ่งต้องรู้ คุให้ชัด
ความวิบัติ ของรูปกาย เกิดตายเน่า
เห็นเนืองๆ เรื่องเจ็บไข้ ไม่ใช่เรา
ความแก่เล่า ไข้เขาคน ทนที่ไหน
ความเกิดตาย ปรากฏได้ สลายหมด
ความรันทด พลัดพรากของ ครองเอาไว้
เห็นตัวเรา ตัวเขานี้ มีใช่ใคร
ธรรมชาติไหล เวียนอยู่ รู้ให้จริง.

๑๘๒.

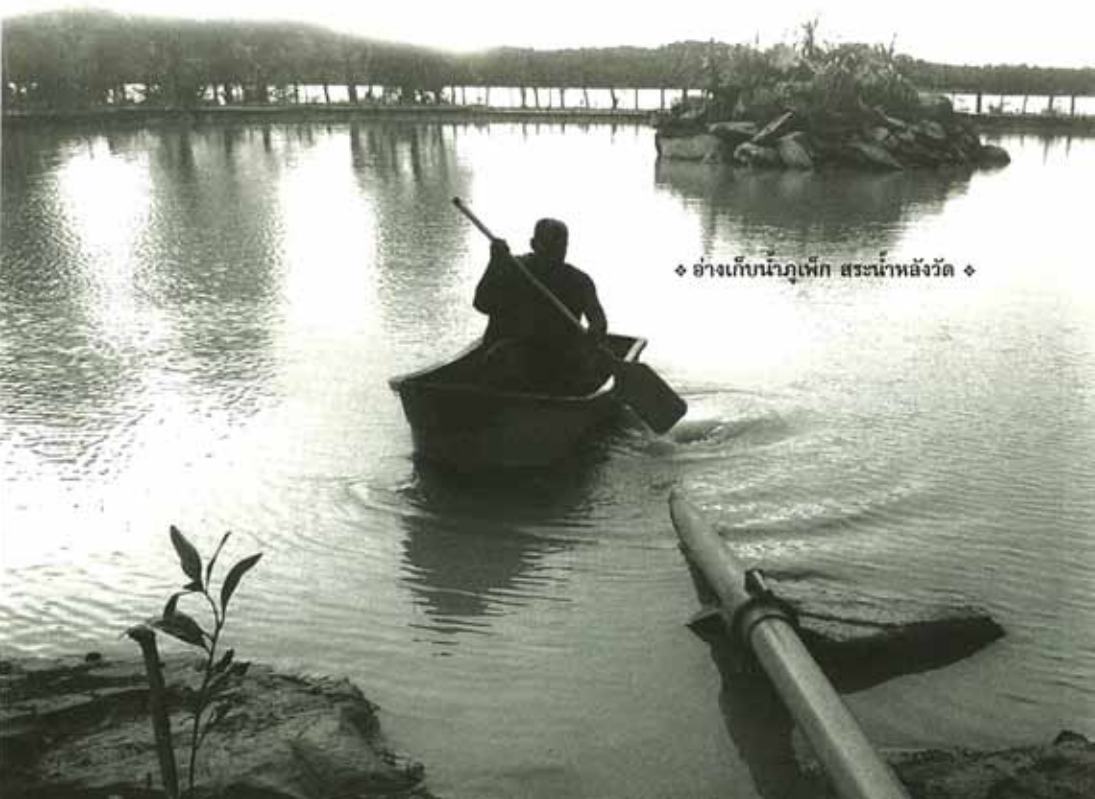
นาวาชีวิต

ล่องนาวา หาวิชชา ทาวิมตี
ทำที่สุด ทกษณันธ ดั่งฝันไว้
แม้อลำบาก กายนต์ ทนทกขใจ
ถือว่าได้ มิเพื่อนรู้ คู่เดินทาง
ลำเภากาย พายด้วยเพียร เรือนด้วยรู้
สติอยู่ รู้ตัวคิด จิตสว่าง
วิปลัสนา เกิดพร้อมตดี วิญญะวาง
สู่เส้นทาง มรรคนโรธ โทษฌงค์ธรรม
อันกาโม ภโว ทัญโรมะ
อีกอวิชชะ ห้วงน้ำใหญ่ ใจถล่ำ
หลงเวียนเกิด เวียนตาย ใจเจ้ากรรม
ว่ายเวียนซ้ำ อยู่ที่เดิม เพิ่มอิตตา

อันตราย มากมี ที่ในน้ำ
อารมณ์กำม คือ น้ำวน ทนไว้หนา
ตัวจระเข้ คือ ความโลก โฉบไปมา
เจ้าไทสະ ไกรธา คือ ปลาร้าย
ตัวไมหะ คือ หินขอน ช้อนไต้้น้ำ
ความเกียดคร้าน ข่วงเหงา เจ้าสำหรัย
ราคะคือ คลื่นซัดมา ภาโถมใจ
เรือล่มได้ ไร้อัฐู แพ้ห่มุมาร.

◊ อ่างเก็บน้ำภูเทือก สระน้ำห้วยวัด ◊

๑๘๓.

จิตมั่น

ลมพัด สะบัดฝ่น หมนปลิวว่อน
ทั้งเย็นร้อน กรรโชกแรง แสงแดดจ้า
อีกคลื่นแดด คลื่นลม ภาโถมมา
ไม่นำพา จิตหวนไหว ให้ไหลตาม.

๑๘๔. ผู้ไม่ประมาท คือปราชญ์แท้

ละวางโลก หลีกเร้นกาย สะพายบาตร
 ธรรมยาตร มีขาดเหลือ เพื่อมกน้อย
 ลั่นโคขลั ไตรจักร นอนป่าดอย
 ฉนแต่น้อย ตัดรสชาติ ขาดกามา
 ถือตงค้ องค์ขัดเกลา เผ้าสำเหนียก
 ฟังเสียงเพรียก พุทธองค์ ตรงตามหา
 ปรารภเพียร เรียนรู้จริง อังมรรคา
 แสวงหา ธรรมวิมุตี หลุดพ้นจริง
 ขบนิวรรณ ถอนความคึด ยึดติดโลก
 เอาวิโมกข์ เป็นเส้นชัย ใจหยุดนิ่ง
 ตัดต้นหา ลาอาลัย ไม่ประวิง
 จิตทั้งฟุ้ง อังบรมตถ์ ตัดภพชาติ
 ชีวิตสัตว์ มือบติ แล้วอัสตง
 ควรเร่งปลง หลงโลกไกรธ โทษหายขาด
 เวลานั้น พलयริบเดิน เพลินขันธชาติ
 จะเสียชาติ เกิดเป็นคน มียลธรรม .

๑๘๕. รู้เลือกเฟ้น

เลือกคน-เครื่องมือ ให้เหมาะ กับงาน

เลือกที่อยู่-อาหาร ให้เหมาะ กับอัตรภาพ

เลือกแสงสว่าง ท่อที่ จำเป็น

เลือกเห็นธรรม นำสู่ ความหลุดพ้น.

๑๘๖.

โลกของผู้ไม่รู้

โลกนี้ดูช่างกว้างไกล แต่ไร้ คนเดิน
โลกนี้มีแต่ทุกข์ที่ต้องเผชิญ แต่ก็ห่างเหิน จากผู้มองเห็น
โลกนี้ว่างเปล่า แต่ผู้คนก็หลงอยู่กับ ความอยากมียากเป็น
โลกนี้เพียงของเล่น ไร้เพียรให้เห็น ของจริง.

ภูริชฌา ปิงกาฬ
๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

๑๘๗.

อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้

โลกใบนี้ ทุกสถานที่ เหมาะกับพระ
ผู้วิริยะ ขำระจิต ตัดโลกหลง
อยู่ที่ไหน ก็อยู่ได้ ใจมั่นคง
หากข้อตรง คงความเพียร เรียนรู้อัจฉริยะ.

๑๘๘.

พัฒนาหาลาย ทักษะทางชีวิต

โลกพัฒนา เช่นไร ให้ได้สุข
หวังสนุก เช่นนี้ไซ้ ไร้กังขา
เพราะสนุก ก็คือทุกข์ บลอมตัวมา
อวิชชา พาพัฒนา สลัดธรรม.

◇ สอบผ่าน เข้าที่ฝึก ◇

◇ วัดป่าโสมภณัส ◇

๑๘๕.

โลกไม่เห็นธรรม ธรรมแจ้งโลก

โลกสร้างงาน เพื่อสร้างเงิน เพลินในสุข
 ธรรมเห็นทุกข์ เพราะสุขนอก บอกไม่เที่ยง
 สร้างปัญญา พาจิตไป ไม่เอนเอียง
 ไม่หลีกเลี้ยง รู้ตรงๆ ลงที่ใจ
 หากเห็นทุกข์ ตามกฎจริง สิ่งสมมติ
 โลกสิ้นสุด วิมุตติธรรม นำจิตใส
 จิตว่างบริบูรณ์ โลกว่างเปล่า อย่าเขลาไป
 โลก-ธรรมไซ้ ธรรมชาติเปลี่ยน เทียรให้รู้.

๑๕๐.

สัจตตปริโยทปนั

ไล่ตัวโลก โกรธ-หลง ลงจากจิต
ธรรมลลิต ความว่าง สว่างใส
ด้วยเมตตา จากะ ปรองออง
สร้างเสริมให้ ขวัญนี้ มพล่ง.

๑๕๑.

ดับให้ได้ไม่เหลือเชื้อ

วิญสังสาร ที่ถูกตัดด้วย วิปัสสนาญาณ
ย่อมไม่เกิด อากาโร ไหลย้อนกลับ
ต้นหาที่เหือดแห้ง เหมือนผืนนา ในหน้าแล้ง
ปลุกข้าวก็ตาย ไฟเผาก็ไหม้ เพราะน้ำไม่มี
ในจิตเรานี้ เมอสน์ ความอยาก
วิญญาณ ตกจาก อายตนะ
มันก็จะ ลับดับ ไปเอง
เพราะเหตุ ไม่มีเชื้อ จะเกิด.

๑๘๒.สังสารวัฏ

วัฏฏะวน เวียนใจ ใฝ่วกกลับ
กระสายกระสับ พะวักพะวง ถวิลถึง
ทุกข์เบ่งบาน คลอเคล้า เผ้าคณิง
มรัชชัง มายาจิต ผิดทางพหุ.

๑๘๓. อริยวินัย

วินัยแท้ ต้องแก่ใจ ไม่ให้ทุกข์
สร้างผาสูก ให้จิตตน ไม่หม่นหมอง
กายสงบ จิตระงับ สิ้นลำพอง
เป็นเครื่องกรอง ตัวตณินหา เข้ามาใจ.

๑๕๕.

ตจอย่างที่ดี ดีกว่าคำสอน

วางขันธแล้ว เดินนำทำตน เป็นต้นแบบ

วางจิต อิงแอบ แนบชิดดีดธรรม

ไม่นานพา ในสุขทุกข์ ปลุกดวงจิตติดบ่วง

ขึ้นทางลึบลวง ไร่กังขา อัดตาตักตน.

๑๕๕. วัปัสสนา คือการคึกษาชีวิต

วัปัสสนา ปัญญาแท้ แก่เรื่องโลก
 ที่ทุกข์โศก ร้อนรน สับสนยิ่ง
 ไม่รู้แจ้ง รูปนาม ตามความจริง
 ตัดหาสิ่ง สู่ร่าง พรางปัญญา
 ไม่รู้จริง สิ่งปรากฏ น่าอดสู
 ทุกข์ไม่รู้ ป่วยไม่หาย ตายกังขา
 นิยามทุกข์ แส้นต้นเขิน เมินสัจจา
 ไม่รู้ว่า ตัดหาแท้ แก่ที่ใด
 การคึกษา ต้องรู้ซึ่ง ถึงอริยสัจ
 เห็นทุกข์ชัด ตัดอวิชชา ปัญหาใหญ่
 หลงปรองแต่่ง แย่งถูกผิด ตัดกายใจ
 ยึดสมมติ ทั้งหลาย หมายมัจจริง
 การหายไป ของรูป รสกลิ่นเสียงฯ
 จึงไม่เพียง ธรรมกลบสูญ สรรพสิ่ง
 ยึดเป็นเรา เป็นเขาบ้าง ต่างแย่งชิง
 แต่ความจริง สิ่งที่ได้ กลายเป็น "ว่าง" .

๑๘๖.

ปัญญาวิชชาตจสายฟ้า

ครุฑธากล้ำ วัริยะแกร่ง แหล่งธรรมเกิด
สติเปิด ประตุธรรม ล้ำค้ำยั้ง
สมาธิมั่น ไม่ทวนไหว เห็นของจริง
ปัญญาวิ่ง ตจสายฟ้า อวิชชาดับ.

๑๘๗. ความลบที่จิตรู

ศรัทธาดี ต้องมี ศิลประกอบ
จะให้ชอบ หิริด้วย ช่วยรักษา
โศตตปปียะ อะโหละยนต์ ชนกันมา
พหุสุตฺร หมั่นศึกษา อย่าละเลย
วิริยะ เพียรสู้ ธุระวาง
สร้างเส้นทาง มรรคจิต ฟื้นฟูเจย
ปัญญาตต สลดสิ้น ความขุ่นเคย
ธรรมชาติเอย ความลบเจ้า ข้าเข้าถึง.

๑๘๘.

รู้ซื่อ

รู้ตรงตรง คงจิตซื่อ สื่อความจริง
ไม่เอนอึ่ง คึดปรังแต่ง แบ่งผิดถูก
คือสัมา สมาธิธรรม จำไว้ลูก
ฝึกไว้ผูก จิตเรา สิ้นเขลาใจ.

◆ สรงน้ำผู้สูงอายุ ได้ร่วมไถ่วันสงกรานต์ ◆

๑๕๕.
องค์ประกอบแห่งพุทธะ

สติ.. รู้ตัวกายกับจิต อยู่อย่างต่อเนื่องได้
สมาธิ.. ใจกับกายต้องละลาย กลายเป็นหนึ่ง
ปัญญา.. เห็นสังขารสรรพสิ่ง เป็นความว่าง
วิมุตติ.. หลุดการยึดถือปล่อยวางสิ้น ความต่างความเหมือน.

๒๐๐.
อธิจิตเต จ อายโค

สติน้อย ค่อยสะสม บ่มกิลล
สมาธิ รู้ต้นเหตุ สิ่งเกิดขึ้น
ปัญญา ตัดเยอโย ไม่ล่าเค็ญ
มรรคผลเด่น ปรากฏชัด ตัดสังโยชน์.

๒๐๑.
ร่างนี้เป็นเรือนแห่งเทพและมาร

สตร่าง ความคิดกลับ ขยับเกิด
หมันดูเกิด จิตตน วากนยัง
ไม่รู้ทัน มนปรัง ย่งจริงง
มารเข้าสิง ย่อมร่าง สร้างอบาย.

๒๘๒.

ทำจริง รู้จริง

สติรู้ตัว ติดต่อ ก่อเกิดญาณ
เข้าถึงผลลาภ มารโมหะ ชนะใส
รู้แล้ววาง อย่าบรู้งเลย เคยเข้าใจ
รู้กายใจ เป็นปัจจุบัน ไม่ผันแปร
นามรูป เกิดดับ จับให้ได้
เห็นทันใด ใจกาย อนัตตาแน่
เร่งความเพียร เร็ยรู้ไว้ ไม่เชื่อน้ำไข
อย่ายอมแพ้ หมั่นฝึกฝน ผลเกิดจริง.

๒๐๓.

สนินโดษ

สนินตฺถุรี ประระม้ง ะนงั้ ทยะยงั้ว่า
ควมสนินโดษ มีค่า ยงั้กว่าสิ่งของ
เป็นสนินทรพัย ภายใน ให้ไต่ร่ตรอง
ฝีกทตลอง มกั้น้อยเกิด เกิดสุขแท้.

๒๐๔.

ยวากาลิก

ส่มอ-มะขามป้อม ของพ้อมฉนั้ สำหรั้พระ
ภาสั้ชะ หรือปานะ ได้ทุกที่
แต่ขณะฉนั้ หมัน้ตรวจสอบ จิตอิกที่
ตณั้หนั้ ซอบแอบแฝง แกล้งอาพาส.

๒๐๕.

ผู้มีสมาธิย่อมมีปัญญา

สมาธิมั่น ปัญญาเกิด เปิดสัจธรรม
ไตรลักษณ์ล้ำ ลึกลับหยั่ง พริ้งพราวเห็น
จิตเห็นจิต ไร้ถูกผิด ปิดประเด็น
สิ่งที่เห็น เหนือสมมติ หลุดพ้นเอย.

๒๐๖.

ต้องปรับอินทรีย์

สมาธิมาก สติน้อย คอยกำหนด
อุปาทาน ปรากฏเห็น เป็นรูปร่าง
ย้วยหลอน หลอกนอก อริยทาง
เห็นห่าง โลกตตฺ สัตคาคตา.

๒๐๗.
เห็นกายในกาย

สร้างจิ้งหะ ระลึกรู้ อยู่กับกาย
จิตอ่อนคลาย ความยึดถือ คือเหตุผล
รู้ต่อเนื่อง จนจิตหาย คลายกังวล
รู้ทุกข์ทน อยู่ไม่ได้ สลายไปเอง.

๒๐๘.
ยั้งคิดยั้งทุกข์

สลัดคิด ยัดติดโลก มีไฉกเศร่า
ไม่ปวดร้าว ดวงฤทัย ร้องไห้หา
หยุดคิดได้ ใจวางไฉก โลกมายา
ทั้งสัจจา มีปรังแต่ง แบ่งชอบชัง
ตัดความคิด สันยัดติด ผิดหรือถูก
เลิกหลงปลุก ตันตณหา บ้าความหวัง
วางจิตลง ปลงจิตไว้ ไร้จรั้ง
เพราะทุกครั้ง ว่ายัดคิด ก็ติดทุกข์.

๒๐๕.

ทางอ้อม / ทางตรง

สวดมนต์ เพื่อลดใจ ใครหนอคิด
ทำวัตร เพื่อลดจิต คิดไฉน
ฟังเทศน์ เพื่อขจัด เหตุเพทภัย
แผ่เมตตา ก็เพื่อให้ ใครพ้นทุกข์
องค์สมมา บรมครู ผู้แจ่ม
ทรงแสดง หลักอชฺฐ สู่ทางสุข
อริยสัจจ์ ประจักษ์แจ่ม ธรรมล้ำยุค
ปรมัตถสุข ประเสริฐยิ่ง อิงนิพพาน.

♦ น้าต๋อคำหอม สกลนคร ปี ๒๕๕๗ ♦

◊ ศาลาธรรมมณฑล อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ◊

๒๑๕.

เสริมบารมี

สวดมนต์เด็ด เปิดความลับ ปรับอินทรีย์

พุทธพจน์มี มนต์ขลัง พลังแผ่

ศรัทธาเพิ่ม เต็มสติมา ปัญญาแรง

อินทรีย์แกร่ง กิเลสหลุด วิมุตติได้.

๒๑๑.

จิตตน คือตำราที่น่าค้นยั้ง

สอนตัวเอง อย่าเกรงใจ ใครเขาว่า

นอกคัมภีร์ มีตำรา น่าอ่านยั้ง

อ่านตัวออก บอกตัวเป็น เห็นของจริง

ธรรมสรรพสิ่ง อยู่ที่จิต ฟันใจพลัน.

๒๑๒.
ไร้โลก ไร้ธรรม

สังขาร ปรงต่าง แย่งมัจจุราช
เกมส์อำนาจ มัจจุราชจะ ชนะแน่
ปัจจัยสี่ ปัจจัยห้า ไม่กล้าต่อแย
เพราะจริงแท้ มัจจุราชแก่ ก็แค่ธรรมชาติหนึ่ง.

๒๑๓. ความจริง ที่ต้องประจักษ์แจ้ง

สังขารกาย สลายร่วง อำพรารูป
ตั้งเทียบรูป วุบดับลง ไม่คงที่
เกิดแก่ตาย มลายสิ้น ทุกอันทรีย์
ไร้ชีวิต ชั้ปรมตถ์ อนตตา
ธรรมชาติ คือกฎ กบฏยาก
พบแล้วจาก เห็นแล้วหาย ทุกรายหนา
ดินน้ำไฟ ไหลกลับสู่ ที่อยู่มา
อนิจจา ที่ตาเห็น เป็นสมมติ.

๒๑๔.สังคายนาธรรม ทำที่จิต

สังคายนา หาพระธรรม ทำที่จิต
แก้เห็นผิด เป็นตัวตน พ้นยึดถือ
ฝึกตัวเห็น ดับตัวเป็น รัชชิ่ง
คลายยึดถือ เมื่อใดชัด สัมผัสธรรม.

๒๑๕.วิมูขะสังสารย่นยาวนาน สำหรับผู้ไม่รู้สัจธรรม

สังสารวิมูข์ ความเวียนวน ผลของจิต
เป็นผลผลิต อวิชชา ตัณหาสาม
ทั้งกายใจ ถูกบีบให้ ต้องทำตาม
มีอาจห้าม หากผู้ใด ไร้อวิชชา.

๒๑๖.

ธรรมอยู่ที่ไหนไร้ทุกขที่นั่น

สัจธรรม ก่อกำเนิด บรรเจิดจ้า

สุขทั่วหล้า พระธรรมคง ดำรงพร้อม

ธรรมไสว ผ่านดินไหน ไร้ธรรมปลอม

ขอเพียงยอม ฝึกปฏิบัติ พระสัทธรรม.

๒๑๗.

สัมมาทิฏฐิ

สัมมาทิฏฐิ คือความเห็น ที่เป็นธรรม
ไม่เพี้ยนงพล้ำ เห็นเป็นอัน ตันตัวแท้
กายเป็นกาย ใจเป็นใจ ไม่ผันแปร
เวทนาแน่ ธรรมารมณฺ์ บรมจริง
สดีดี สมาธิมั่น เห็นชั้นสูง
ไตรลักษณ์จริง ปรากฏได้ ในทุกสิ่ง
ธรรมภายใน จิตผ่องใส ไร้แอบอิง
ไม่ทั้งทั้ง สัมมุตโต ไร้วัวตน.

๒๑๘. ดับทุกข์ด้วยสติ

สารกระตุ้น สันกำแพง แก้งวงได้
ออกกำลังกาย คลายเหงา ทูลาขึ้น
แต่พุทธะ ชนะใจ ไร่่งม้น
สติฟัน รู่แจ่งขัด ตัดที่เหตุ.

๒๑๙.

รู้ทุกขซึ่งๆ หน้า

สำรวม กายใจ ให้อยู่ในครอง
เพียรภาวนา เผ้ามอง ตามรู้ที่อยู่เสมอ
เพียรระครอง จิตได้ในอารมณ์ที่เจอ
เพียรสลัด ความเพลอ เพื่อเจอความจริง.

ยึดสิ่งใดก็เป็น ทุกข์เพราะสิ่งนั้น

๒๒๐.

วางสมมติก็หยุดทุกข์

สุขทุกข์ ได้มา ไขว่หาของจริง
คราใดจิตนิ่ง ไม่ไหวติง อิงสมมติ
เห็นเช่นมายา ชาติสิ้นนรกห้า บรสุทธ
หยุดโกรธโลภหลง ปลงว่าง วางโลก.

๒๒๑.

ทุกข์ทุกขณะ

สุขทุกข์เวทนา ไซ้ใคร ที่ไหนอื่น
นั่งนอนยืน ฝันจน ทนไม่ไหว
ยิ้มหัวเราะ นั่งเล่นเน็ต อย่าเอ็ดไป
แท้จริงไซ้ไร ไตรลักษณ์โผล่ ไซ้วิสัยธรรม.

๒๒๒.

สคิต

สคิต ผู้ใช้คดีมีธรรม ประจำจิต
ครองชีวิต ด้วยไตรลักษณ์ หนักแน่นเหลือ
รู้แจ้งเกิด แจ้งตาย ไม่คลมเครือ
ทุกข์ไม่เหลือ ดับสนิท จิตนิพพาน.

๒๒๓.

เพียรรู้ยู่ปัจจุบัน

สูงได้สูงไป หากใจ ฝืน
ขมขมั้น ตามฝัน ไม่หวนไหว
คดเคี้ยว สูงต่ำ ช่างมันปะไร
จุดหมาย ฉนัไซร์ คือ "ปัจจุบัน".

๒๒๔.

ทุกข์ทั้งหิวเราะและร้องไห้

เสียงห่มสัตว์ ด้รัจฉานรื่อง ต้องมีเหตุ
สัตว์นรกเปรีต อสุรกายครวญ โหยหวนยิ่ง
เสียงมนุษย์ ร้องรำพัน นำขื่นจริง
เพราะเป็นสัง เดียวแท้ มีแต่ทุกข์.

๒๒๕.

เห็นจิตในจิต

แสงสว่าง ส่องได้ แต่ภายนอก
มีอาจบอก ตำหนิใน ใจใครได้
กระจกเงา เข้าไม่ถึง ชึ่งเงาใจ
ปัญญาส่อง จิตสว่างได้ ไรตัวตน.

๒๒.

ความมืดอวิชชาคือปัญหามนุษย์

...แสงสว่างจากภายในสดใสยิ่ง ไม่พึ่งสิ่งปัจจัยใดให้ไหลหลง
 สว่างไฟตื่นตาได้ไม่ปลดปลง หลงเข้าทรงตึ้นหาหลอกบอกไม่เชื่อ
 ...แสงสว่างจากภายในส่องกายจิต ที่มีมืดส่องเข้าได้ไม่มีเหลือ
 สว่างนอกถูกเป็นไฟเผาไหม้เชื้อ รูปนามเหลือเพื่อตึ้นหาพามีตมน
 ...ความสว่างกลางใจไร้ขอบเขต เป็นสาเหตุสร้างอริยมรรคประจักษ์ผล
 สว่างแจ้งประจักษ์ใจไร้ตัวตน สิ้นเหตุผลไร้บุญกรรม เป็นธรรมชาติ
 ...จุดกำเนิดเกิดแต่จิตคิดสร้างตัว หลงเมามัวติดตึ้นหาน่าอนาถ
 ตึดคิดไปแต่เมื่อใดไม่อาจคาด ความผิดพลาดสร้างทุกข์เช็ญเป็นอวิชชา.

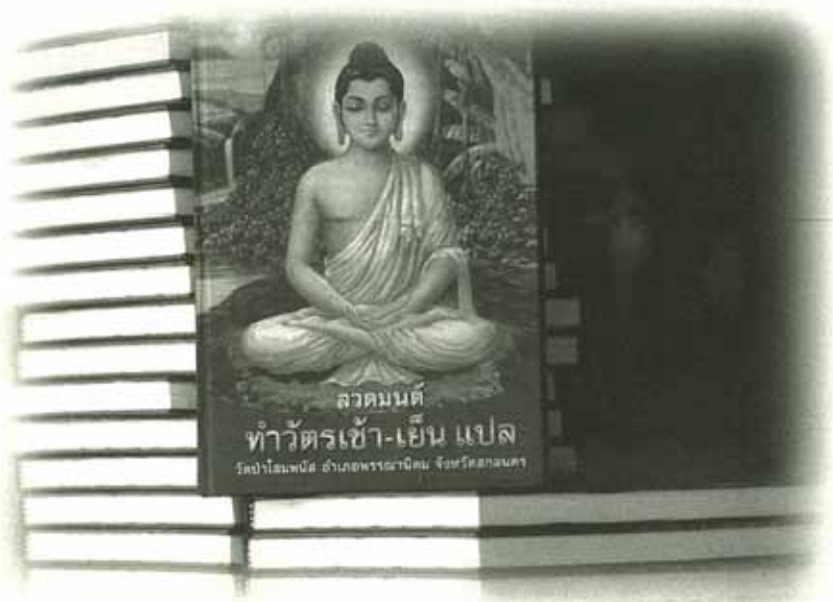
ส่วนธรรมที่พรรณน บ้านโป่ง ราชบุรี
 ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๒๒๗. ละชั่ว ทำดี และทำจิตให้ผ่องใส

แสวงหา ความดีมา ประดับตัว
แต่ความชั่ว สละ ขำระทิ้ง
แม้ดีชั่ว ตวมนั้น ไม่มีจริง
ทุกสิ่งล้วน ชั้วดี อนัตตา
เกิดดับ กลบกลาย สลายรูป
ตั้งเทียบธูป เป็นปัจจัย ไท้จริงหนา
สิ้นเชื้อ เมื่อไหร่ ไท้ลบลา
แจ้งอุปาทานขันธห้า ตัดค้นหา ก็มีว้ยมรรค.

๒๒๘.
สื่อธรรม

หนังสือสั้นหรือ คือสื่อ สารธรรม
ศรัทธาน้อมนำ ทำจิต ให้ผ่อนคลาย
ปัญญาชำระ สะอาด ทั้งนอกใน
กายใจบริสุทธิ์ล้ำ ด้วยธรรม พุทฺธองค์.

๒๒๕. คือว่างเปล่า

ห่มไตรรงค์สับง-สังฆา-ผ้าจวร
จะหนาวหรือร้อน หนนนอนก่อนไม้ ก็ได้รับความสุข
ไปแคระอะไร กับใจของคน ที่ไม่พันทุกข์
เส่ที่เวทนา ตื่นหาลนกัน ยังบ่นว่าสุข
โลกนี้ใครหลง ไม่ว่างไม่ปลง ก็คงต้องทุกข์
ลาก่อน บ้าย..บาย
ทรพัยสิน หญิงชาย..
ส่มมตี ทั้งหลาย..
ทุกข์สุข หดหาย..
สิ่งสุดท้าย ที่เหลือไว้..
คือว่างเปล่า เท่านั้นเอง.

๒๓๐. หมาเห่าข้าง

หมาเห่าข้าง ข้างบ่ห่อน กลัวหมา
เห่าเครื่องบินบนฟ้า เครื่องบินบ่ร่อน ถลาลงได้
ประทีปหมดเชื้อแล้ว ย่อมจอดไม่ติด ฉนั้นใด
ก็เลสกักัดใจ ผู้บรรลธรรมไม่ได้ ฉนั้นนั.

๒๓๑. พุทธะในสรรพชีวิต

หมู่ต้นไม้ ใบหญ้าน มีพุทธะ
เดรัจฉานะ ก็เช่นกัน มันเพิ่มขึ้น
แต่มนุษย์ มีมากกว่า พาจิตคืน
สามารถฝัน ตัดค้นหาได้ คลายตัวตน.

๒๓๒. เอาเยี่ยงต่อ

หม่ตัวต่อ ต่อรวงรัง ทีละนิด
เกิดวิจิตร สถาปัตยกรรม ดูชัดแจ่ม
รูปทรงไหน ไร้วัดใด ใครเปลี่ยนแปลง
ต่างตกต่าง เป็นธรรมชาติ ประหลาดจริง
ส่วนข้างใน ทำเป็นชั้น ปั้นกันอยู่
ทำเป็นรู อยู่ของใคร ไม่ส่งสิ่ง
หน้าที่ใคร ทำกันไป ไม่ประวิง
อยากสุขจริง เอาเยี่ยงต่อ เกิดพ่อกุณ.

๒๓๓.

หลง หลง หลง

หลงจมในความคิด ชีวิต ขาดพลัง
หลงจมในความขลัง ชีวิตก็ ยังขาดอิสระ
หลงจมในความรู้อชีวิตก็ ไม่อาจพบพุทธะ
ลด เล็ก ละ เหลือเพียงรู้ สัตว์หลง.

๒๓๔.

เห็นตามที่เป็นจริง

หลงรูปรส กลิ่นเสียงฯ เพียงเท่านั้น
ตรองดูที่ สิ่งทั้งปวง ทวงฝักถาม
มองอย่างไร จิตถึงได้ เห็นเป็นงาม
หากตรองตาม ธรรมชาติเห็น จึงเป็นธรรม.

๒๓๕.
ตีตราสชาติ

ห่อเอ๋ยห่อหมก..

หมกรส หมกชาติ กลาดเกลื่อนกลิ่น
วังวรดี ลินลมลอม ผองผู้คน
ให้สับสน จรุงเท็จอยาก ผักคิดถึง.

๒๓๖.
ชกผ้า-ชกใจ

หากชกผ้า เมื่อคราใด ชกใจด้วย
จะได้ช่วย ให้ใจงาม ตามผ้าเจ้า
ศรีทธา-น้ำ สติ-สาร ชกคราบขาว
ผ้าแวววาว จิตเบาโล่ง ปลอดโปร่งแท้.

๒๓๗.
สัมมาวาจา

หากเจรจา กับผู้ใด ใส่ใจนึก
จงตรองตรึก นึกถึงผล ดลกลับไปให้
ไม่พูดปด พูดส่อเสียด เหยียดหยามใคร
ไม่หยาบคาย เพื่อเจ้อได้ สบายจริง
หากทำได้ นน้อมหมาย ถึงปัญญา
เจรจา ผลบวกได้ ทั้งซ้ายหญิง
สุดดี กาลข้างหน้า หวังได้จริง
เพราะทุกสิ่ง ปัจจัยบวก ผนวกธรรม.

๒๓๘. พุทธเกษตร

...หากตัวฉัน เป็นเช่น เกษตรกร
 ชีวิตทุกขร้อน จนจร หนีหาย
 ไร่รายทรพัสสัน มีกิน มีใช้
 ความสุขสบาย ดีได้ ดังหวัง
 ...พื้นที่หน้าคืบ กว้างศอก ยาววา
 ชาติสิ้นนรห้า ฝันนา แผลผิง
 ศรัทธาเป็นฝน หล่นใน ภาวจิต
 จิตพร้อมทุกอย่าง สร้างใจ ให้ร้าย
 ...ความเพียรเป็นไถ ทำไปไม่ท้อ
 สมารีบต่อ ปรับแต่ง ให้สวย
 ปัญญาถอน อวิชชาไป ให้มอดม้วย
 สติพันธุ์ข้าวสวย หว่านไป ให้งาม
 ...ความสุข จากใจ ที่ไร้กิเลส
 คือเหตุวิมุตติ สิ้นสุด ภพสาม
 สุขสงบ พบอนัตตา ชั่วส่วยงาม
 ความสุข เช่นนี้ ทฤษฎีพุทธเอ๋ย.

๒๓๙.
อนัตตา

หาอะไร ในเมื่อใจ ไม่มีตัว
กลัวอะไร เมื่อสิ่งใด ไร้รูปร่าง
สร้างตัวตน จิตสับสน หลงหนทาง
ตาสว่าง ทางปรากฏ บทอนัตตา.

ทางตัน

๒๕๐.

สมมติสัจจาคือภาพลวง

เห็นร่างแห สมณนาม ตามรูปลักษณ์
ดูประจักษ์ เห็นคล้ายคลึง จึงเรียกขาน
แต่ตัวเห็น ไม่รับรู้ ในสรรพนาม
ไม่คล้อยตาม สมมติคน พ้นมายา
เป็นธรรมชาติ เกิดแก่เฒ่า เน่าคั้นรูป
ธาตุดูป ดินน้ำไฟ ลมโหลหา
เหตุปัจจัย ยังไม่ดับ กลับเกิดมา
อนัตตา ไร้รูปแท้ แค่สมมติ.

๒๔๑.

เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป

เห็นความคิด จิตทั้งหลาย ล้วนไม่เที่ยง
ไม่หลักเลียง เห็นความจริง แล้วนิ่งเฉย
จิตเห็นจิต ปรุงปล่อย่าง ว่างให้เคย
ไม่เสวย สังขารสิ้น สลดคน.

๒๕๒.

ความเจริญเพลื่นประมาท

ความเจริญ เพลื่นหลง ส้งอบาย
ประมาทตาย ขาดประมาณ ส้งขารเพิ่ม
ไม่ภาวนา ตันหาจับ กลับจุดเดิม
ชีวิตเคลิ้ม หลงโลก ไบกลาธรรม.

◆ ถ้ำอะพันตา อินเดีย กุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๘ ◆

๒๔๓.
ละสมมติ วิมุตติได้

เห็นความจริง ละวางสิ่ง สมมติได้
เกิดละอาย คล้ายเด็กเล่น ไม่เป็นเรื่อง
กลัวความคิด ตัดความอยาก ผากขุ่นเคือง
ล้วนเป็นเรื่อง เห็นไม่ตรง หลงเพียงเงา
เห็นทุกข์มากมี เป็นเศรษฐกิจธรรม ได้นะ
หากรู้ลดละ ชนะใจ ไร้หมองเศร้า
วางใจเป็น เห็นทุกข์หนัก จะกลับเบา
เวลาขลาดมีอาจเคล้า ให้จิตท้อ ห่างไกลธรรม .

๒๕๕.
สิ้นความอยาก จากความข้ง

เห็นรูป แต่ไร้ภาพ
ฟังเสียง แต่ไร้ศัพท์
ดมกลิ่น แต่ไร้พันธะ
ไอชะ แต่ไร้รส
ผัสสะ แต่ว่างเฉย.

๒๔๖. ชื่นชม

เห็นศิษย์เดิน จงกรม อดชื่นชมไม่ได้
รู้ต่างคน ต่างภavana แล้วน่าปลื้มใจ
เร่งความเพียรเถิด สมาธิเลิศ เกิดปัญญาได้
รู้ตื่นเบิกบาน แล้วทุกท่าน จะปลออดภัย.

๒๔๗. หนึ่งไม่มีสอง

เห็นสุขทุกข์ แท้จริง เป็นสิ่งเดียว
ล้วนเปล่าเปลี่ยว ไร้ความหมาย ให้ค้นหา
สรรพสิ่ง เกิดจากใจ ให้ราคา
อนัตตา คือว่างแท้ มีแค่ธรรม.

๒๔๘. ละอดีต วางอนาคต

อนาทร ร้อนใจ ไปโยแล้ว
มัวแต่เศร้า โศก หาดัดหรือ
ชีวิตยังไม่ เป็น อยู่ คือ
จะยึดถือ อะไร ในสมมติ.

◀ วังปลาซ่อน ปากท่อ ราชบุรี ▶

๒๔๙. ธดงค์ ๓๖๐

อนิจจา... นึกถ้ายศ ค่าย AF
ร้อนหนาวเหน็บ เจ็บหนาว ตามหา
ไปต่อตีไหม ไม่ไป ก็หา
ธรรมชาติไท่ตวง... เดินหน้า ต่อไป.

๒๕๐.
อนสย

อนสย คืออารมณ์ ที่จมลึก
สมาธิตรึก ต่อเนื่องนาน ญาณค้นหา
ไม่ไขคิด ไขนึก ตรึกโดนหา
แต่ปัญญา เห็นไหลออก นอกคาดเดา.

๒๕๑.
อกาลโก

อย่าเกียงงอน เกียงงาน สถานฝึก
จงคิดนึก ตรึกตรอง มองให้เห็น
แค้นขันธ ฐาต ปราศผู้เป็น
ต้องชัดเจน เรื่องจิตเรา อย่าเขลาเลย.

๒๕๒.

นัสติโต นิชชิว สญญโย

อย่าได้คิด หมายถึงเป็น เจ้าของชีวิตใคร

เพราะแม้ใจ ของเรา เขายังปฏิเสธ

ธรรมชาติไหลวน บนถนน ไตรลักษณ์

ความลบนันทะ แจ้งนานแล้ว.. โยเล่าเจ้าไม่รู้?

๒๕๓.

ความคิดโต หนักใจ

อย่าปล่อยใจ ไหลไปในผัสสะ

รู้แล้วละ คือหนทาง สร้างกุศล

คิดแล้วหลง ปรุงไป ใจร้อนรน

ไม่อาจพ้น ยึดติด จิตอุปาทาน.

๒๕๕.

ปลงเสียเถอะ...สังขาร

อย่ามัวหลง ปลงใจ ในรูปร่าง
อย่าคิดต่าง ห่างไป ไกลสักจะ
หลงอายุ เวทนาน้อย ถอยวี่ระยะ
เกิดมานะ ที่ถูกรู้ซ้ำ กระทบน้ำเต็ม
ตัวขี้เกียจ เบียดเบียนใจ ไล่ตามติด
ทั้งง่วง-คิด ชีวิตเรา เศร้าใค้ก็เสริม
วางให้ลง ปลงให้เป็น เย็นเพิ่มเติม
จงรเริ่ม วางขันธลง อย่าหลงเลย.

◆ ห้องรับรองภิกษุ สานามบินดอนเมือง ๔ พฤษภาคม ปี ๒๕๕๗ ◆

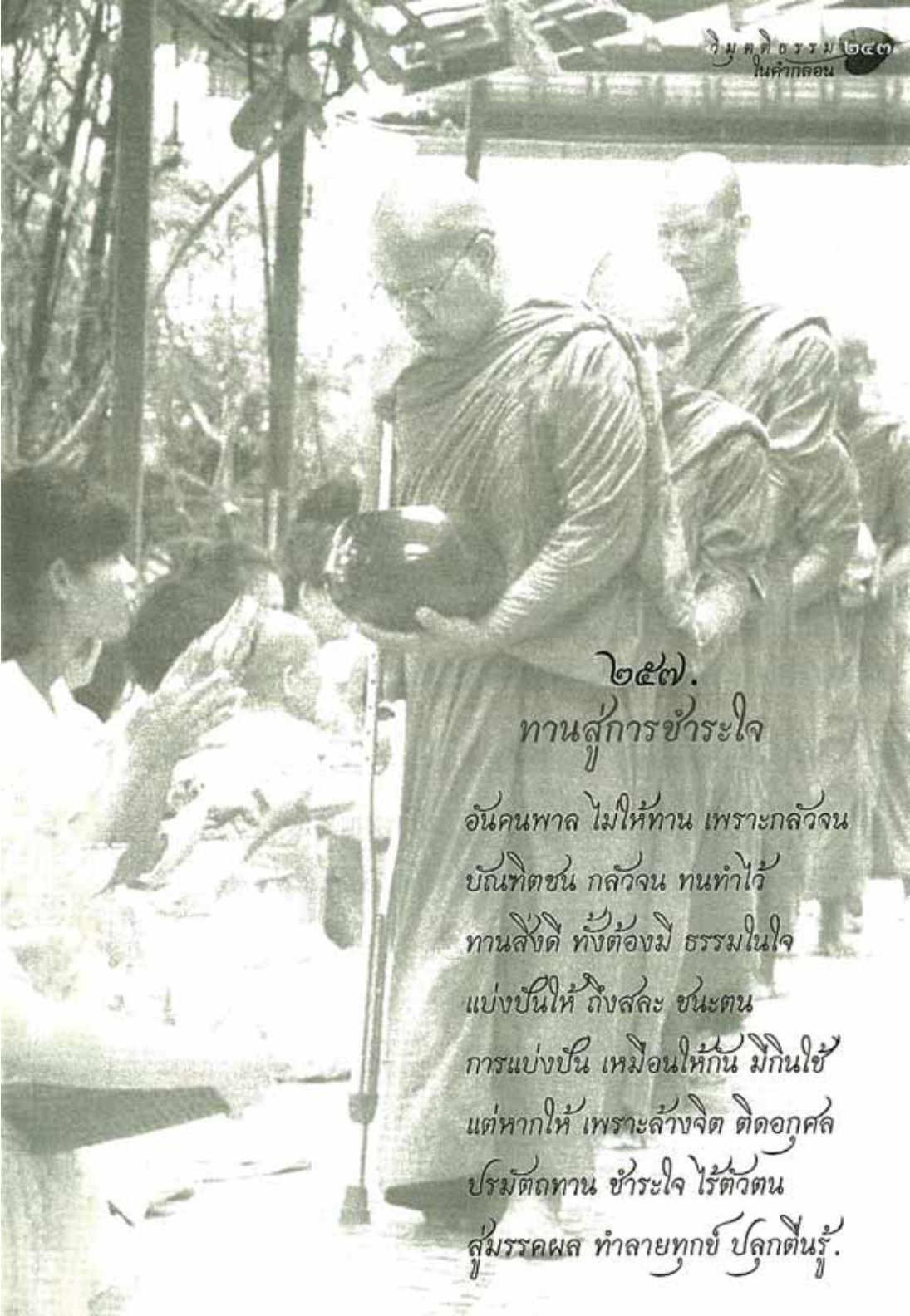
๒๕๕.
คืนสู่ธรรมชาติ

อริยธรรม นำชน พันธุ์ชั่ว
ชำระตัว ของจิต คิดสะสม
ให้สลาย กลายกลับ ดับตัวตน
จิตหลุดพ้น หลงยึดมั่น ขันธ์ห้าเอย.

๒๕๖. อริยสัจ

อริยสัจ คือความจริง สิ่งประเสริฐ
 สดล้าเลิศ เปิดดวงตา หาดวงแก้ว
 ทุกข์สมทัย นิโรธมรรค ประจักษ์แนว
 พบธรรมแล้ว จิตสว่าง พ้นทางมาร
 ทุกข์คือธรรม หากรู้แท้ แค่ธรรมชาติ
 สมทัยฉลาด เห็นรู้จิต ตัดสังขาร
 นิโรธดับ สังขารจิต พิชัยพาล
 มรรคญาณ เห็นเกิดดับ กลับสู่ว่าง
 จิตว่างๆ คือหนทาง อริยมรรค
 เร่งพมพิก รักตัวรู้ อยู่ไม่ห่าง
 ตึณหาเกิด อยากยึดติด จิตปล่อยวาง
 จิตสว่าง ว่างสงบ พบสัจธรรม
 นิพพิทา ปรากฏ สดแท้
 ทุกสิ่งแค่ ธรรมชาติไหล ไร้ขอบขำ
 สันนงาย คลายความเชื่อ เห็นอุบุญกรรม
 มีเพียงธรรมะ- ชาติรู้ คู่รับนาม.

๒๕๗.
ทานสู่การชำระใจ

อันคนพาล ไม่ให้ทาน เพราะกลัวจน
ขี้จนท้อจน กลัวจน ทนทำได้
ทานสิ่งดี ทั้งต้องมี ธรรมในใจ
แบ่งปันให้ ถึงสละ ชนะตน
การแบ่งปัน เหมือนให้กัน มีกินใช้
แต่หากให้ เพราะล้างจิต ตัดอกุศล
ปรารถนทาน ชำระใจ ไร้อวดตน
สู่มรรคผล ทำลายทุกข์ ปลุกตื่นรู้.

๒๕๘.

ความง่วง...ง่วงเหลือร้าย

...อันความง่วงนี้หนาปัญหาใหญ่

เกิดที่กายกระโดดมาที่จิตแล้วปีดลง

...ตัวง่วงเหงาเจ้าเอ๋ยเคยมาเกาะ

คิดจะแก้แหมฉันก็เสียดาย

...ความอยากมันดันเหตผลวนมาอ้าง

ไรคาพาธเมื่อยตามตัวเวียนหัวจริง

...จะจริงเท็จอย่างไรใจต้องสู้

อย่าปรงแต่่งหลงยึดติดความคิดเลย

เกิดที่ใจไปที่กายสบายจนหลง

ฉันก็งงไม่รู้แท้แก้อย่างไร

เที่ยวฉอเลาะเกาะเกี่ยวจิตติดเจ้าได้

คล้ายจะตายหากเจ้าพรากจากไปจริง

ทักน้อยข้างอึดมากไปวัยสูงยิ่ง

ฉันเป็นจริงแท้ๆ อย่าแก้เลย

สติรู้เวทนาไปใจวางเฉย

ฝึกให้เคยเป็นแต่รู้ดูเวทนา.

๒๕๕.

ทุกขชาติปนบปนิ

อันความทุกข์ ลุกขึ้นมา เห็นหน้าเจ้า
อันความเศร้า เร้าใจ ให้ไหลหลง
อันความแก่ เจ็บตาย มีหมายปลง
สัตว์โลกหลง ผิดเป็นถูก ผูกจิตไว้.

๒๖๐.

ไม่ยึด ไม่ทุกข์

อันความทุกข์นี้ อยู่ที่ ความยึดมั่น
หากไม่หนั่น ยึดมั่นมั่น ก็ไม่ทุกข์
ธรรมชาติเกิดแก่ เห็นแจ้งแท้ มีแต่สเนก
ไม่ยึดไม่ทุกข์ ฉนปลุกตื่นโลก มารู้อความจริง.

๒๖๑. ความสุข

อันความสุข บรรดามี ทัชวิต
เกิดเพราะจิต ตัดเวทนา มาปรองเสวย
แต่เกิดด้วยสมาธิ ปีติสุข คงไม่เคย
เกิดเพราะเสวย ภูมิสุข ยิ่งสุขแท้.

๒๖๒. สุขเหนือสุข

อันความสุข อีกหน้อยเจ้า ก็เฝ้าแล้ว
เปลี่ยนตามแนว แกวไตรลักษณ์ ประจักษ์ไว้
สุขสังขาร สุขรลัน อิงปัจฉัย
นันทพานไซร์ ปัจฉัยหด หมดสิ่งปรอง.

๒๖๓.
ถอนอารมณ์

อันคำพูด ทิ่มแทงใจ ยังให้ถอน
อารมณ์จร รักซึ่งใคร ยังได้หนี
อุปทาน หลงยึดขันธ์ นนตวาด
หากใครมี สติถอน ไม่ร้อนใจ.

๒๖๔.

ผู้ช้ทาง

อันขาดก นิทานธรรม สำคัญยิ่ง
สื่อความจริง สังกายใน ให้ใจรู้
นิทานเสียง นิทานรูป ล้วนเป็นครู
ช่วยชี้รู้ สู่การเห็น ที่เป็นจริง.

๒๖๕. สักว่าชาติตามธรรมชาติ

อันชาติสี่ มีอยู่ คู่กับโลก
หยุดเศร้าไคร้ โรคปรากฏ อย่าหมดหวัง
ชาติเปลี่ยนแปลง ตามธรรมชาติ มีอาจยัง
ชาติพหัง สูญสลาย ตายธรรมดา.

๒๖๖. สัมมาสติ

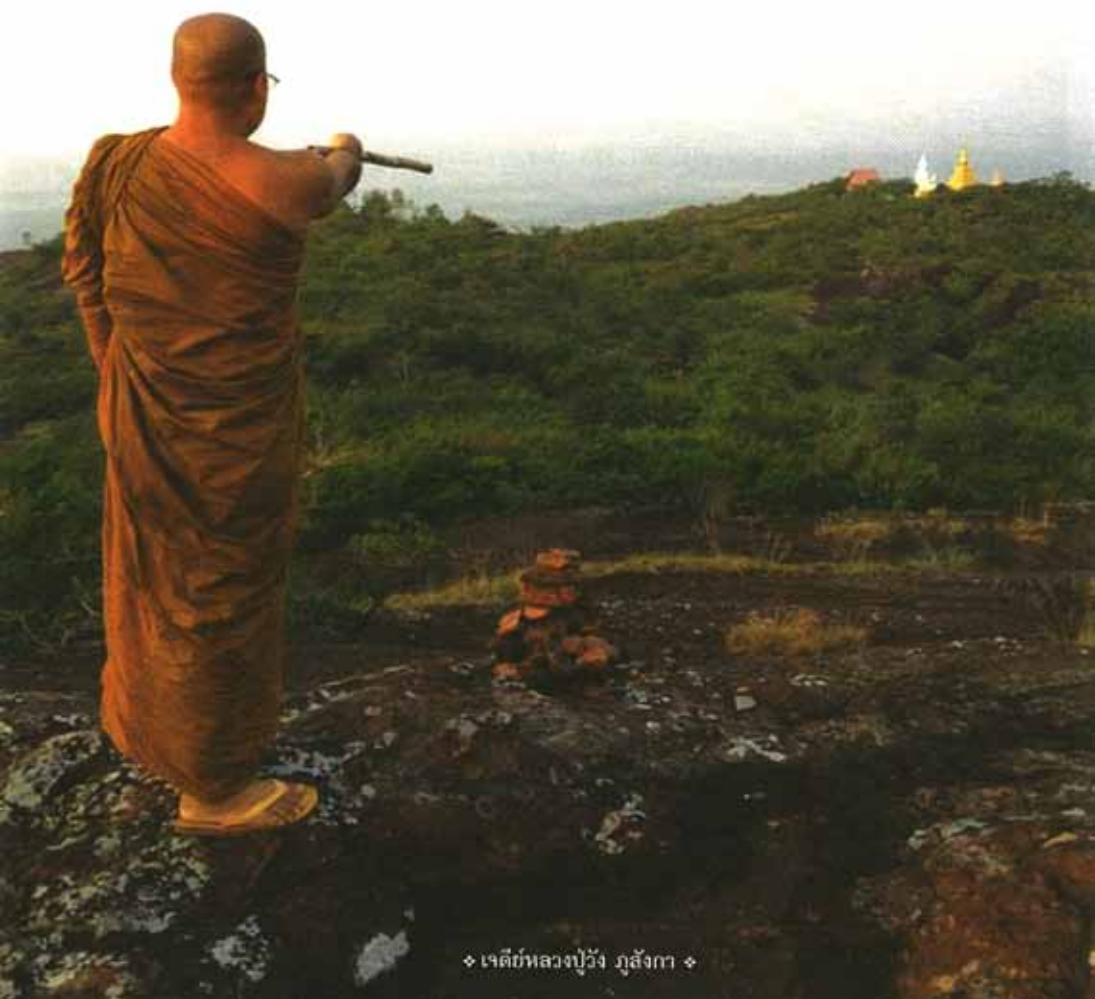
อันเปลวไฟ เกิดจากอะไร ก็ไหม้เผา
สติเล่า ฝึกวิธีไหน ก็ไหม้กิเลส
ปฏิบัติจริง อิงธรรมแท้ แก้เสียเวทย์
ต้องแจ้งเหตุ เกิดตณหา อวิชชาได้.

๒๖๗.

จิตไร้ตา

จิตไร้ตา พาแต่ทุกข์ เห็นสุขไม่
ธรรมคือไฟ ไหม้ทุกข์ สุขได้เห็น
โลกมากมาย ธรรมสั่งให้ ใจสุขเย็น
หาธรรมเห็น เป็นเศรษฐี มนัธรรม.

๒๖๘.

สวมเขา

อันพันดิน ถิ่นสูงเห็น เป็นภูเขา
เด็จจวนเล่า เขาแหลมที่อยู่บนหัว
พุ่มทอผ้า สองสีเขา ทอเป็นตัว
เขาคอนนี้ คอดขัว สวมหัวเอง.

๒๖๕.

ไผ่

...อันว่าไผ่มีหลายหลากมากชนิด ธรรมชาติผลิตหนาบงบ้างสูงต่ำ
มีหนามแหลมบ้างไร้หนามตามข้อลำ ตาเพาะชำเมล็ดหน่อต้นตอด้วย
...คุณของไผ่ใช้ได้ดีพรรณนา เพิ่มผืนป่าวนาลัยให้สดสวย
ตัวไผ่ไม่เพิ่มผลผลิตผลให้คนรวย ไม่อดสวยเพื่อริ้นเจาะรังามคนถามถึง
...รากไผ่แท้เป็นยาแก้ริดสีดวง เหง้าทำโยนตักตาไม่ให้น่าทึ่ง
รากกันเข้กะเกาะดินไว้ไม่พรันหริ่ง ผู้คนจึงปลูกไผ่เกลื่อนผ่ายเหมือง
...ส่วนหน่อไม่อื่นใครๆคงเคยลิ้ม ชุบแกงชิมต้มไผ่ดองของลือเลื่อง
ไต้รมไผ่ฝักสมาธิได้ไม่ผิดเคื่อง คนทั้งเมืองหายใจคล่องต้องปลูกไผ่.

๒๗๐. ตัดหางปล้อยวัด

...อันหมาแมวในวัดตัดหางปล้อย
หางยาวเหยียดดักเรียอะเประจุกละหก

...ไร้สกุลไร้สถาบันมันไร้แถว
เกียรติกูมีปุมหลังไหนไม่ประเวียง

...อันคนเรานี้ควรเอาเป็นตัวอย่าง
หางอิตตาสมมติค่าราคาคน

...ตรองดูเกิดมนุษย์ผู้เลิศประเสริฐทั้งหลาย
ตัดบ้างเด็ด ทั้งเสียบ้างใจร่มเย็น

มีหางน้อยนักดีไม่มีทุกข์
จะก้าวโลกเดินอย่างช่างหนักจริง

เป็นหมาแมวไร้ใครกล้ามาสูงลิ่ว
สุขใจจริงทั้งหางได้ไกลตัวตน

ควรตัดหางอย่างแมวหมาที่น่าสน
ดูที่กลคนถือหางวางไม่เป็น

คงไม่สายหากช่วยตาทาหางเห็น
ทำไม่เป็นอายทวงสัตว์ที่ตัดหาง.

๒๗๑.
อายุน้อย...คอยเตือนตัวเอง

อุป้ปะมาย มนะล่สานัง
หึเหียยะ นัง ลัปรีโส
จะเรยยาทิตตะลัโสวะ
นตถิ มัจจสะ นาคะโม....

อาย ของมนุษย์ มีน้อย
คนฉลาด ไม่ได้ให้ความสำคัญ ที่อายุมากน้อย
แต่มีสติ คอยระวัง จิตตน
ประจดังคน ที่ศิระะ กำลังถูกไฟไหม้
เพราะเมื่อทำ เช่นนั้นได้
ความทุกข์ภัย ก็จะไม่ มาถึงตัว.

๒๗๒.

ฉลาดไม่ใช่ตัวยา

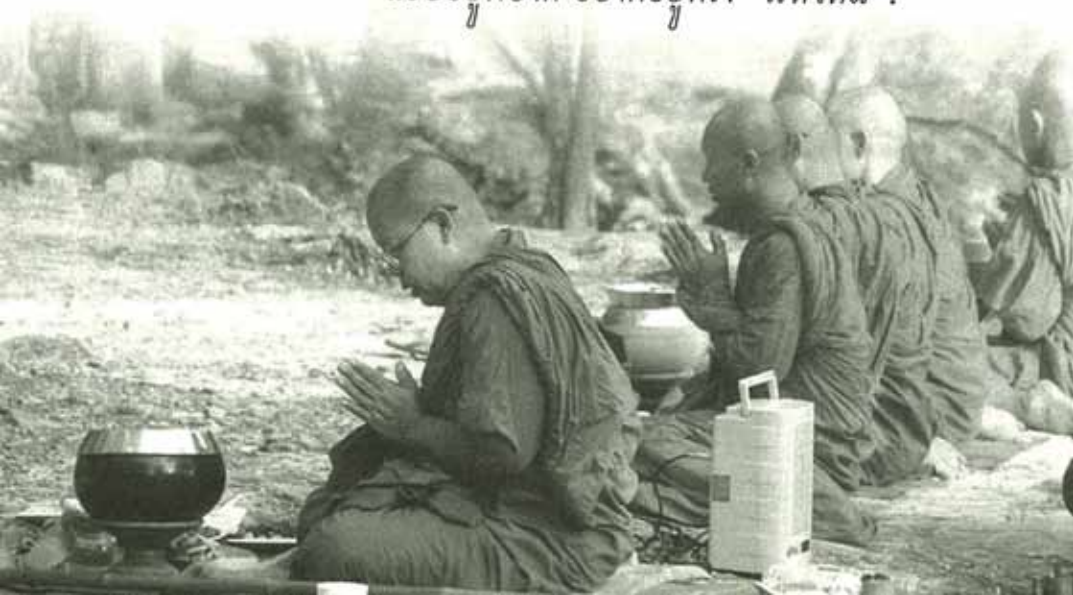
อ่านตำรา ไม่ใช่ยา แคฉลาด
อ่านแต่ปาก ก็ยังดี มีความหวัง
กินเลยสิ โรคหายดี มีกำลัง
เดินนอนนั่ง สะดวกสบาย โรคหายแล้ว
วิปัสสนา คือตัวยา พุทธโอสถ
กินให้หมด พรตฝึกใจ ใสดังแก้ว
โรคอุปทาน สันดานขันธ์ ผันเปลี่ยนแนว
สิ้นโรคแล้ว วิสฺวธิจิต ปัดอบาย.

๒๗๓. ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำความเพียร

อาหารพร้อม เพื่อนแวดล้อมดี มีกัลยาณมิตร
ซุกฝืด เส้นทางเดิน ไม่เพี้ยนหลง
ปัจจัยสี่ มีให้น้อย ค่อยปลดปลง
ช่วยเสริมส่ง การปฏิบัติธรรม ก้าวล้ำจริง.

๒๗๔. อาหารไม่ว่าง

อาหารว่าง ใครว่า ช่างน่าหัว
อาหารตัว ตัดใจหาใจ ได้ตามอยาก
อาหารเช้า อาหารเย็น เป็นเอามาก
แซ่บอยู่ที่ปาก อยากรู้อยู่ที่ใจ 'ไร้ตัวตน'.

๒๗๕.

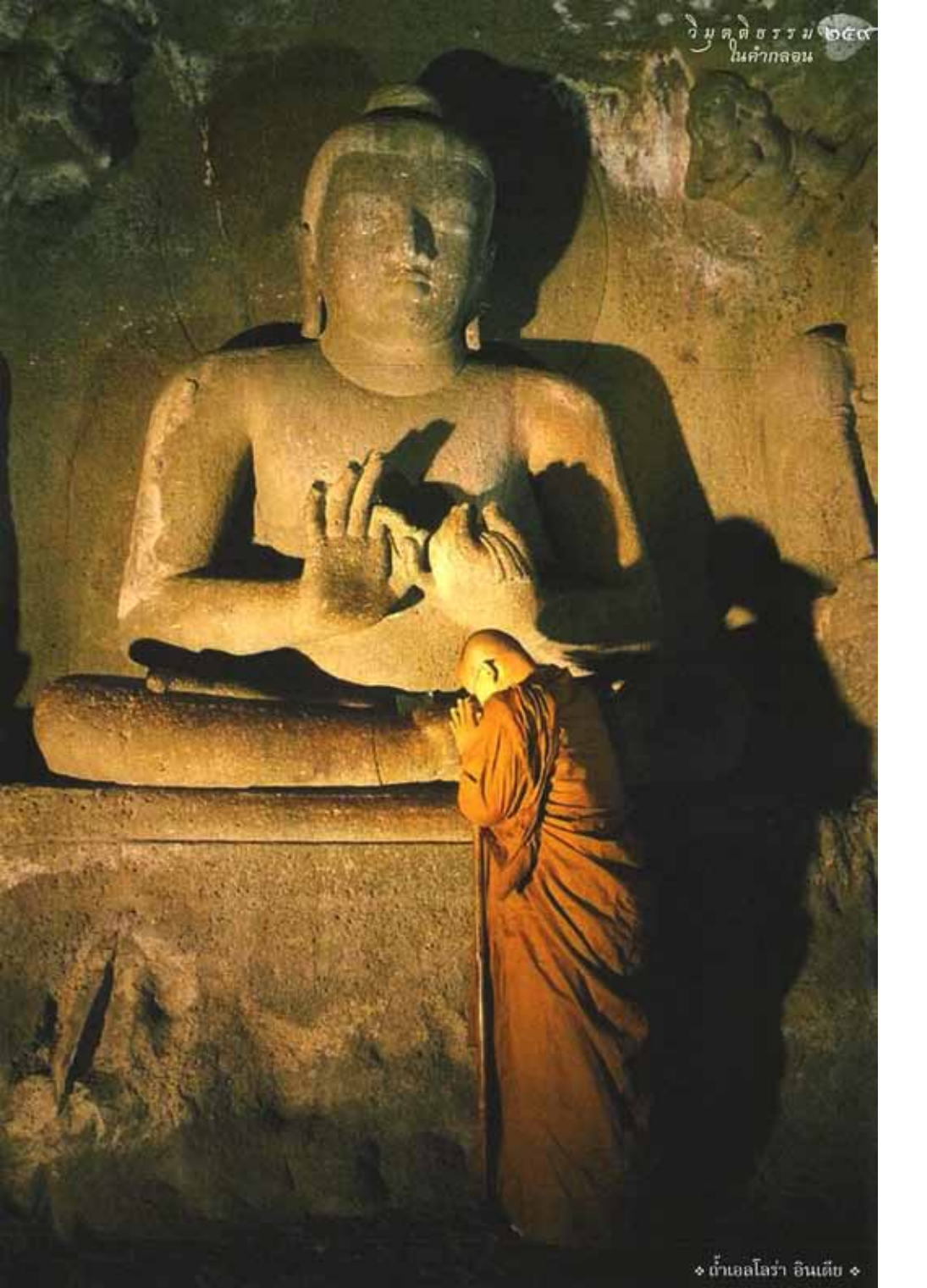
โปรดสัตว์

อุ้มบาตรมา ภัทษาจาร สือสารโลก
ให้เกิดโชค สุกิตโต โลกะหาย
ไร้ทุกข์โศก โรคภัยทนต์ ภัยอันตราย
สุขใจกาย ได้ทำบุญ สุนทรทาน
บุญหนุนนำ ทำใจ หายโลกโกรธ
พระมาโปรด โกรธเกลียดกัน ท่านประสพ
ทั้งความเก่า เล่าความหลัง เพียงตำนาน
เล็กเป็นพาล เจอบณทิต สะกิดใจ
พระโปรดสัตว์ สึงสารวิภู วัปตีสุญ
ศีลเพิ่มพูน สมาธิมา ปัญญาใหญ่
อริยสัจจ์ ปรมัตถธรรม ที่โปรดไว้
จะช่วยให้ ถึงแก่นธรรม สุขล้ำจริง.

๒๗๖.

หินยาน มหายาน

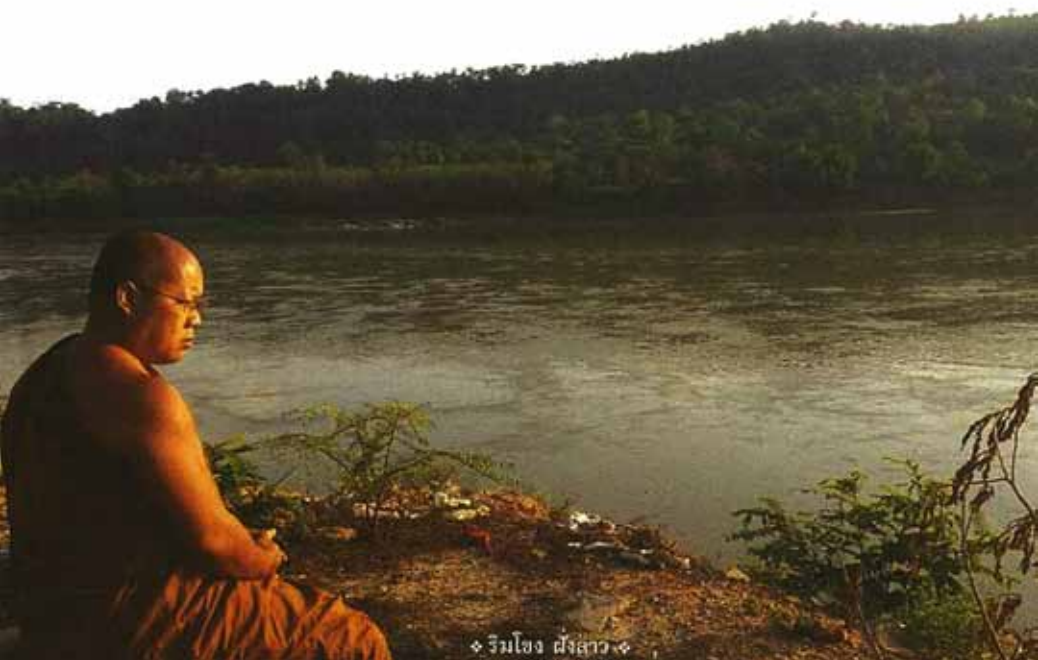
เอกายนมรรค คือจิตใจ ไข่อื่น
 ยืนนิ่งนอน นีวรณธรรม พลันดับหาย
 รู้แจ้งจิต ตัดยึดอยาก จากใจกาย
 อวิชชาตาย นิพพานโผล่ หายโง่จริง
 หินยาน นำจิตสั่ง ข้ามสังสาร
 หมายเอาญาณ วิปัสสนา อภิญญา ยิ่ง
 รู้ธรรมแล้ว อุปาทานหมด ไม่หมดจริง
 ยังเหลือสิ่ง อนุสัย ในสันดาน
 ไปไม่ถึง ที่สุด แห่งทุกข์ลี้จี้
 ด้วยพลังวัตถุ ตบะอ่อน ผ่อนประหาร
 สติค่อย ปัญญาค่อย คล้อยตามมาร
 จิตไม่ผ่าน วิปัสสนู รู้เสื่อมคลาย
 มหายาน คือมรรคา อันยิ่งใหญ่
 รวมลงใน ใจหนึ่งรู้ สัจจหมาย
 คือธรรมชาติเดิม ไม่เพิ่มค่า บ้านิกาย
 อัดตาตาย พุทธะแท้ มีแค่ 'ธรรม'

๒๗๗.

ผู้ดับสนิท

เอาคบไฟ มาจุด ในแม่น้ำ
ไม่อาจทำ ให้ไฟ ลุกไหม้ได้
ดังเช่นจิต หมดน้ำฝน ปราศอาลัย
ก็เลสไฟ ไม่อาจเผา เราร้อนเลย.

๒๗๘.
เหงื่อคือน้ำมนต์

เอน้ำเหงื่อ แทนน้ำมนต์ พันทุกขนั้น
มุ่งมันแก้ ความเกียจคร้าน การงานสู้
มีสติ ติดตามกรอง ครอบผลดู
เอาใจรู้ เอากายสู้ คู่ควรธรรม .

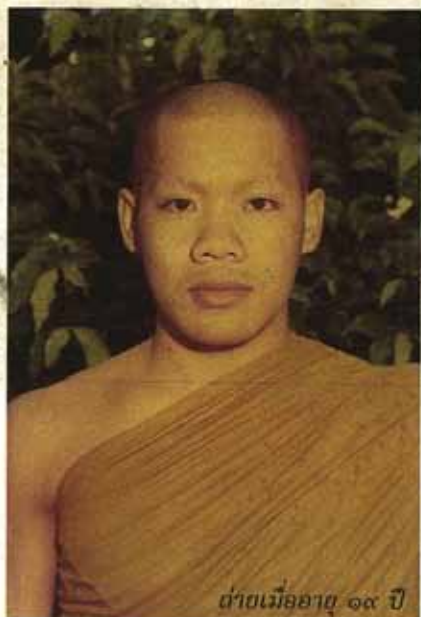
ปี ๒๕๓๘ ณ วัดถ้ำวังแคน ภูพาน จ.สกลนคร

เขาค้อ เพชรบูรณ์ ปี ๒๕๔๖

บ้านด่านใต้ ร่องคำ กาฬสินธุ์ ปี ๒๕๓๓

ถ่ายเมื่ออายุ ๑๙ ปี

ภูกระดึง ปี ๒๕๓๓

ถ่ายเมื่ออายุ ๑๗ ปี

ถ่ายเมื่ออายุ ๒๒ ปี

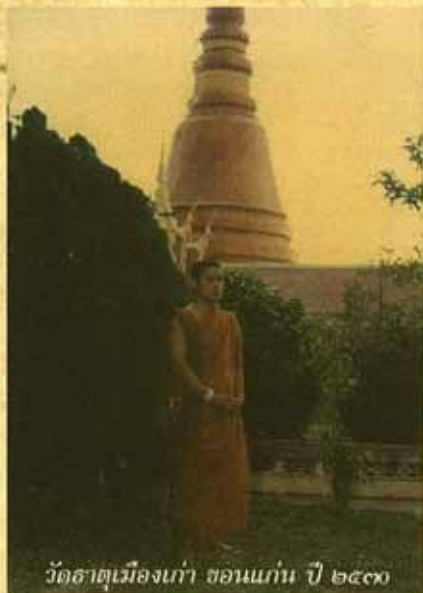
ตรอกโสน อ.ขลุง จ.จันทบุรี ๒๕๓๖

พาเดเรตักส้มที่วัดหนองแขง จ.ขอนแก่น ปี ๒๕๓๓

ถ่ายเมื่ออายุ ๒๒ ปี

วัดธาตุเมืองเก่า ขอนแก่น ปี ๒๕๓๗

วัดภูสถานเด่น สกลนคร ปี ๒๕๓๑

วัดชลประทาน สักทอง หล่มสัก ปี ๒๕๒๘

วัดโพธิ์จิวาราม อุดรธานี ปี ๒๕๒๕
(อบรมครูสอนเด็กก่อนเกณฑ์)

เขื่อนลุ่มรัตน ปี ๒๕๒๙

วัดพระพุทธบาทตากผ้า อำเภอ
ปี ๒๕๒๕

ภูเจ็ดโถ้วัย สกลนคร ปี ๒๕๓๘

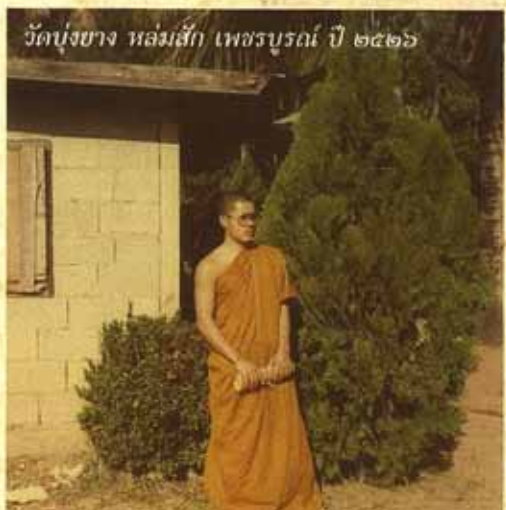
ภูกระแต ขอนแก่น ปี ๒๕๓๐

ครูสอนธรรม วัดถนองแสง พระอารามหลวง
ขอนแก่นปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๒

วัดบึงขาง หล่มสัก เพชรบูรณ์ ปี ๒๕๒๖

วังกอไผ่ พรรณานิคม สกลนคร ปี ๒๕๓๙

“กุฏิมุงหญ้า” วัดป่าโสมพนัส ปี ๒๕๓๘-๒๕๔๘

ภูผาแต่น สกอนคร ปี ๒๕๕๒

เยี่ยมชมสำนักวิปัสสนาที่พม่า ปี ๒๕๕๑

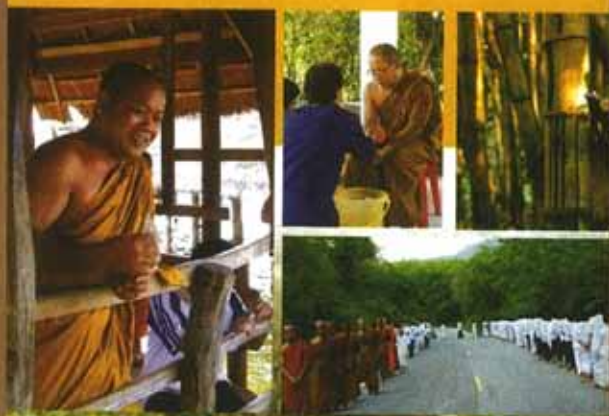
อินเดีย ปี ๒๕๕๓

ที่พุทธคยา อินเดีย ปี ๒๕๕๒

ขอเชิญร่วมงานปฏิบัติธรรม
โครงการ ๑๒ ปี
วัดป่าโสมพนัส
 สกลนคร
ธรรมาจริยบูชา

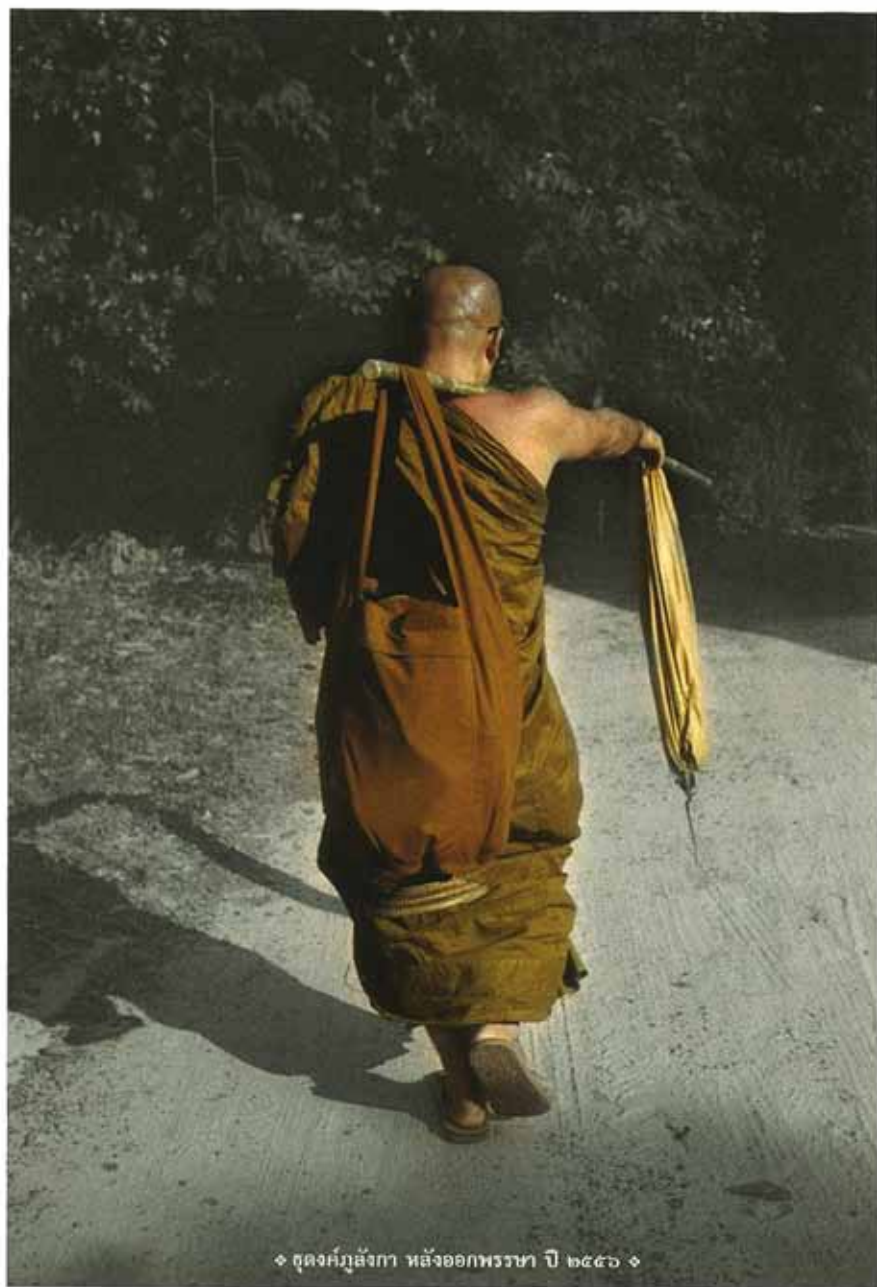

วันที่ ๕-๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

รวมครบรอบ ๕๐ ปี ๑๗๐ พรรษา
 หลวงตาสุนทรียา มหาปัญญา
 ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒

◊ ศุดงคีมูลังกา หลังออกพรรษา ปี ๒๕๔๖ ◊

ปลงปล่อยวาง จิตว่างเป็น เห็นสัจจะ
จะพบพระ อริยธรรม นำสุขให้
หากยึดหนัก ถือก็หน่วง ถ่วงจิตไว้
ถ้าทำจริง ตามนี้ได้ ใจจะเบา.

๑๘๕

